

**SLUŽBENI VJESNIK
POREČKE I PULSKE BISKUPIJE**

Godište LXVII. 2016. broj 3.

Izdaje:
Biskupski ordinarijat u Poreču
Dobrilina 3, 52440 POREČ

Uredio:
Sergije Jelenić,
kancelar

tel.: +385 (052) 432 064
faks: +385 (052) 451 785
e-mail: Biskupija@ppb.hr
kancelar@ppb.hr

ISSN 1331 – 761X

KAZALO

BISKUPOVA BOŽIĆNA ČESTITKA	3
I. SVETA STOLICA	
Poruka pape Franje za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2017.	7
Kongregacija za nauk vjere - naputak o pokapanju tijela preminulih i čuvanju pepela u slučaju spaljivanja	9
Poruka pape Franje za 54. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja 2017.	12
Poruka Svetoga oca Franje u prigodi proslave 50. Svjetskog dana mira 1. siječnja 2017.	14
Poruka pape Franje za 25. Svjetski dan bolesnika, 2017.	18
Pismo Svetoga oca Franje biskupima na blagdan Nevine dječice	20
II. HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	
Tiskovni ured Hrvatske biskupske konferencije.....	25
Poruka pomorcima i ribarima o blagdanu sv. Nikole biskupa za godinu 2016.	27
Poruka predsjednika Hrvatskog Caritasa	28
III. POREČKA I PULSKA BISKUPIJA	
Susret svećenika u Pazinu	33
Završno slavlje Svete godine Božjeg milosrđa.....	33
Plenum svećenika u Pazinu	34
Za rekolekciju	35
Duhovna obnova u Došašću.....	36
Razrješenja i imenovanja	37
Biskupijsko priznanje u 2016. godini	37
Pastoralni plan Porečke i Pulske biskupije	38
Hodogram aktivnosti u Porečkoj i Pulskoj biskupiji	42
Svim župnim uredima Porečke i Pulske biskupije	44
Raspored pohoda župnika Ordinarijatu po dekanatima	45
Za rekolekciju	48
Svim svećenicima, redovnicima i redovnicama Porečke i Pulske biskupije	49
Božićni prijem i čestitanje	50
Blagdan Svete obitelji i Iseljenički dan.....	50
Nova godina - Svjetski dan mira	51
Molitvena osmina za jedinstvo kršćana	51
Post i nemrs	52
Jubilarci u 2017. godini	52
IV. VAŽNIJI DOGAĐAJI I VIJESTI IZ ŽIVOTA BISKUPIJE	
„Sa svom odlučnošću“ (1k 9, 51)	57
Vjeroučitelj – poučen milosrđem poučava milosrđe	57
Završno slavlje izvanrednog jubileja Godine Božjeg milosrđa	58
Đakonsko ređenje u Puli	59
Caritasov koncert i podjela stipendija Zaklade „Blaženi Miroslav Bulešić“	60
Ekumenska dimenzija katoličkog vjeronauka	62
Božićno primanje u Biskupskom ordinarijatu u Poreču	63
Proslava Božića u Poreču	64
In memoriam	65
Mons. Ivan Bartolić	65
Vlč. Stjepan Cvitić.....	67

BISKUPOVA BOŽIĆNA ČESTITKA

Ljubav Božja na djelu

Radujemo se Božiću i božićnom vremenu, jer nas podsjećaju na mnoge lijepe i radosne trenutke iz, možda već, dalekog djetinjstva, mladosti, obiteljske kuće koju smo davno napustili. Prisjećanja naviru i zaustavljaju se na dragim osobama, kojih možda i više nema među nama, jer su preselile u vječnost. Ali, ono što su nam tada prenijeli i sami živjeli, to i mi danas slavimo: Božju ljubav prema svakom čovjeku koja se očitovala rođenjem Sina Božjega. O tome smo toliko puta slušali okupljeni oko jaslica u svom obiteljskom domu ili u svojoj crkvi. I nismo tada bili ravnodušni što se Isus rodio u štali, a ne u toplom domu. Za Isusa, Mariju i Josipa nije bilo mjesta ni u svratištu, ni u obiteljskim kućama, nigdje.

Neshvatljivo da Bog šalje svoga Sina ljudima da ih spasi, a oni ga ne primaju. Tako nešto može činiti samo Bog koji ljubi svakog čovjeka, grešnog čovjeka i želi ga spasiti. Isus već svojim rođenjem prihvaća tu odbačenost koja će ga dovesti i do križa na Kalvariji gdje će biti ubrojen među zlikovce. On koji je prošao zemljom čineći samo dobro, što je za uzvrat dobio? Ali nije se zbog toga u ljudima razočarao, nije odustao. Po križu, mucu, smrti i uskrsnuću ostvario je spas za čovjeka.

I ovog Božića Isus jednako želi doći svakom čovjeku, roditi se u njegovu srcu, ponuditi mu spasenje. Ali što se od Isusova rođenja do danas promijenilo? I danas ima nebrojeno onih koji nemaju krova nad glavom, koji su siromasi, koji gladuju, koji ništa ne znače, umiru u ratnim sukobima, na rubu su društva koje za njih ne vodi brigu i nemaju za njih mjesta, jer su suvišni, smetaju... Njima su pridruženi i proganjani zbog vjere, poštenja, istine, čestitosti, pravednosti,... Oni danas proživljavaju ono što je Isus svojim boravkom među ljudima od mnogih proživljavao – odbačenost.

Gdje Isusa danas naći, kako ga primiti i omogućiti mu da se rodi i u mojem srcu? Isusa ćemo i danas naći, kao i nekada u Betlehemu, upravo među odbačenima, suvišnima, jadnima, zapravo u njima. Tko primi i jednoga od tih najmanjih, najpotrebnijih i posluži mu, primio je samoga Isusa, omogućio mu da se rodi u njegovu srcu i donese mir, radost, da se dogodi Božić, spasenje. To su isto doživjeli i ponizni pastiri, kao i mudraci koji su iskreno tražili spasenje i otkrili ga u malenom, potrebnom Djetetu. To su kroz stoljeća doživljavali mnogi čineći dobro najpotrebnijim ljudima, pa makar su zbog toga i trpjeli. Nije bilo uzalud. Njihova je nagrada Bog, kao što će biti i naša, ako otvorimo oči svojega srca i prepoznamo u sebi ono što nam stoji na putu te božićne radosti – grijeh, sebičnost i zatražimo oprost, pomirenje s Bogom i čovjekom. Tada ćemo lakše prepoznati u svakom patničkom licu samoga Isusa.

Sretan i blagoslovljen Božić želim i čestitam svim vjernicima Porečke i Pulske biskupije i svim ljudima dobre volje, te u novoj godini obilje Božjeg blagoslova

✠ Dražen Kutleša, biskup

I.
SVETA STOLICA

PORUKA PAPE FRANJE ZA SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA 2017.

Djeca migranti, ranjiva i bez glasa

Draga braćo i sestre!

»Tko god jedno ovakvo dijete primi u moje ime, mene prima. A tko mene prima, ne prima mene, nego onoga koji mene posla« (Mk 9, 37; usp. Mt 18, 5; Lk 9, 48; Iv 13, 20). Tim riječima evanđelisti dozivaju u pamet kršćanskoj zajednici Isusovo učenje, koje nadahnjuje i ujedno predstavlja izazov. Te riječi, naime, označavaju siguran put koji vodi do Boga: počinje s najmanjima, vodi preko Spasitelja a na kraju prerasta u praksu prihvaćanja drugih. Upravo je prihvaćanje, dakle, nužan uvjet da taj put postane konkretna zbilja: Bog je postao jedan od nas, u Isusu Bog je postao dijete te otvorenost Bogu u vjeri, koja jača nadu, izražava se u nježnoj blizini prema najmanjima i najslabijima. Ljubav, vjera i nada su djelatno prisutne u duhovnim i tjelesnim djelima milosrđa, kao što smo ponovno otkrili tijekom nedavnog izvanrednog jubileja.

Ali evanđelisti se zadržavaju također na odgovornosti onih koji čine ono što je suprotno od milosrđa: »Onomu, naprotiv, tko bi sablaznio jednoga od ovih najmanjih što vjeruju u mene bilo bi bolje da mu se o vrat objesi mlinski kamen pa da potone u dubinu morsku« (Mt 18, 6; usp. Mk 9, 42; Lk 17, 2). Zar možemo zanemariti ovu tešku opomenu promatrajući izrabljivanje koje provode beskrupulozni pojedinci? Žrtve tog izrabljivanja su tolike djevojčice i dječaci koje se uvlači u prostituciju ili kaljugu pornografije; koje se izvrgava ropskom radu ili prisilno vojači u vojsku; koje se uključuje u trgovinu drogom i druge oblike kriminaliteta; koji su prisiljeni bježati od sukobâ i progonâ, izlažući se opasnosti da ostanu sami i napušteni.

Zbog toga, povodom Svjetskog dana selilaca i izbjeglica koji slavimo svake godine, osjećam potrebu da skrenem pozornost na stvarnost djece migranata, a posebno one koja su sama. Pritom tražim od svih da se brinu za djecu, koja su bespomoćna u trostrukom smislu: jer su djeca, jer su stranci i jer nemaju sredstava da se zaštite kad su, iz raznih razloga, prisiljeni živjeti daleko od vlastite domovine i odvojeni od svojih obitelji.

Migracije danas nisu fenomen ograničen samo na neka područja planeta, već su njima pogođeni svi kontinenti i one sve više poprimaju dramatične razmjere globalnog pitanja. Nije riječ samo o osobama koje traže dostojanstven posao ili bolje uvjete živote, već također muškarcima i ženama, starcima i djeci koji su prisiljeni napustiti svoje domove u nadi da će spasiti goli život i negdje drugdje naći mir i sigurnost. Tešku cijenu iseljavanja, gotovo uvijek uzrokovanog nasiljem, bijedom i uvjetima života, kojima se pridodaju i negativni aspekti globalizacije, u prvom redu plaćaju djeca. Neobuzdana utrka za brzom i lakom zaradom povlači za sobom također razvoj izopačenih poštasti poput trgovine djecom, izrabljivanja i zlostavljanja maloljetnika i, općenito, lišavanja djece prava potvrđenih *Međunarodnom konvencijom o pravima djeteta*.

Zbog svoje krhke i osjetljive naravi, djetinja dob ima jedinstvene i neotuđive potrebe. To je prije svega pravo na zdravo i sigurno obiteljsko okruženje gdje dijete može rasti pod vodstvom i primjerom oca i majke; zatim pravo i dužnost da stekne odgovarajuću izobrazbu, prije svega u obitelji, ali i u školi, gdje će djeca moći rasti kao osobe i protagonisti vlastite i budućnosti svojih zemalja. Doista, u mnogim su dijelovima svijeta čitanje, pisanje i svladavanje osnovnih računskih radnji još uvijek privilegija malobrojnih. Sva djeca, osim toga, imaju pravo na odmor i rekreacijske aktivnosti; riječju, ona imaju pravo biti djeca.

Među migrantima, pak, djeca čine najranjiviju skupinu, jer, u dobi u kojoj se suočavaju sa životom koji je pred njima, ona su nevidljiva i njihov se glas ne čuje: u nezavidnom su položaju jer su lišena osobnih dokumenata, te su skrivena od očiju svijeta, a zbog odsutnosti odraslih koji ih prate njihov se glas ne može dići i čuti. Na ovaj način, djeca migranti lako završavaju na najnižim razinama ljudske degradacije, gdje nezakonitost i nasilje uništavaju budućnost prevelikog broja nevinih, dok je mrežu zlostavljanja djece teško razbiti.

Kako odgovoriti na tu stvarnost?

U prvom redu, moramo znati da fenomen migracije nije istrgnut iz povijesti spasenja, već je, štoviše, njezin sastavni dio. Uz to je vezana jedna Božja zapovijed: »Ne tlači pridošlicu niti mu nanosi nepravde, jer ste i sami bili pridošlice u zemlji egipatskoj« (*Izl 22, 20*); »Ljubite i vi pridošlicu, jer ste i sami bili pridošlice u zemlji egipatskoj« (*Pnz 10, 19*). Ovaj fenomen predstavlja *znak vremena*, znak koji govori o Božjoj providnosti na djelu u povijesti i u ljudskoj zajednici, s obzirom na opće zajedništvo. Premda su joj poznati problemi, a često i patnje i tragedije koje sa sobom nose migracije, kao i teškoće vezane uz dostojanstveno primanje tih osoba, Crkva potiče prepoznati Božji naum također u tome fenomenu, s uvjerenjem da nitko nije stranac u kršćanskoj zajednici, koja obuhvaća »sve narode, i plemena, i puke, i jezike« (*Otk 7, 9*). Svaka osoba je dragocjena; osobe su važnije od stvari i vrijednost svake institucije mjeri se time kako se ophodi prema životu i dostojanstvu ljudskih bića, osobito kad su ona ranjiva, kao u slučaju djece migranata.

Nadalje, naše djelovanje mora ići u pravcu *zaštite, integracije i trajnih rješenja*.

Naša prva briga mora biti usvajanje svih mogućih mjera kako bi se djeci migrantima zajamčilo zaštitu i sigurnost, jer »ti dječaci i djevojčice često završavaju na ulici prepušteni sebi samima i postaju plijen nemilosrdnih izrabljivača, koji ih, nerijetko, izlažu tjelesnom, moralnom i spolnom nasilju« (Benedikt XVI., *Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2008.*).

Nadalje, crta koja razdvaja migracije i trgovinu ljudima katkad može biti vrlo tanka. Postoje mnogi faktori koji doprinose stvaranju stanja ranjivosti kod migranata, pogotovo ako su posrijedi djeca: siromaštvo i nedostatak sredstava za preživljavanje – kojima se pridodaju nerealna očekivanja generirana od strane medija; niska razina pismenosti; nepoznavanje zakonâ, kulture a često i jezika zemlje domaćina. Zbog svega toga djeca su u fizičkom i psihičkom smislu ovisna o drugima. No najsnažniji poticaj iskorištavanju i zlostavljanju djece dolazi od potražnje. Ako se ne poduzmu strože i učinkovitije mjere protiv onih koji izvlače profit iz tih zloraba, neće biti moguće suzbiti mnogobrojne oblike ropstva kojih su žrtve djeca.

Potrebno je, stoga, da migranti, upravo za dobro svoje djece, sve tješnje surađuju sa zajednicama koje ih prihvaćaju. Duboko smo zahvalni crkvenim i civilnim udrugama i ustanovama koje s velikom predanošću posvećuju vrijeme i resurse zaštiti djece od različitih oblika zloupotrebe. Važno je da zažive sve djelotvorniji i dublji oblici suradnje, utemeljeni ne samo na razmjeni informacijâ, već također na jačanju mreža koje su kadre osigurati blagovremene i kapilarne intervencije. Pritom se ne smije podcijeniti činjenicu da se izvanredna snaga crkvenih zajednica pokazuje prije svega kad je ona ujedinjena u molitvi i bratskom zajedništvu.

Drugo, moramo raditi na *integraciji* djece i mladih migranata. Oni u potpunosti ovisе o odraslim osobama. Vrlo često manjak financijskih sredstava sprječava usvajanje odgovarajućih politika usmjerenih na prihvaćanje, pomoć i uključivanje. To ima za posljedicu da namjesto da se unaprjeđuje socijalnu integraciju djece migranata, odnosno programe sigurnog povratka uz pratnju, pokušava se samo spriječiti njihov ulazak, čime se potiče pribjegavanje ilegalnim mrežama; ili ih se vraća u zemlju iz koje dolaze ne vodeći uopće računa o tome je li to stvarno u njihovu »najboljem interesu«.

Položaj djece migranata dodatno je otežan kad je njihov status nereguliran ili kad završe u redovima kriminalnih organizacija. U takvim slučajevima obično ih se šalje u zatvor. Nerijetko, naime, bivaju uhićena i, budući da nemaju novca da plate kaznu ili otputuju natrag u svoju zemlju, mogu provesti duže vrijeme u zatvoru, izloženi raznim vrstama zlostavljanja i nasilja. U tim slučajevima, pravo države da kontrolira migracijske valove i sačuva opće dobro zemlje mora biti povezano s dužnošću rješavanja i reguliranja položaja djece migranata, u potpunosti poštujući njihovo dostojanstvo i nastojeći izaći ususret njihovim potrebama kad su sama, ali i potrebama njihovih roditelja, za dobrobit čitave obitelji.

Od temeljne je važnosti donošenje odgovarajućih nacionalnih procedura i planova suradnje koji će biti plod uzajamnog dogovora zemalja porijekla i odredišta, sa ciljem otklanjanja uzrokâ prisilnog iseljavanja maloljetnika.

Treće, svima upućujem usrdan poziv na traženje i usvajanje *dugoročnih rješenja*. Budući da je to kompleksna pojava, problem djece migranata potrebno je suzbijati u korijenu. Ratovi, kršenja ljudskih prava, korupcija, siromaštvo, ekološke neravnoteže i katastrofe – sve su to uzroci tog problema. Djeca prva od toga trpe, podnoseći katkad također mučenja te, osim duševnih i psiholoških, također fizička nasilja, koji gotovo uvijek ostavljaju u njima neizbrisive ožiljke.

Apsolutno je neophodno, stoga, uhvatiti se u koštac s uzrocima migracije u zemljama porijekla. To zahtijeva, kao prvi korak, predanost cijele međunarodne zajednice uklanjanju sukobâ i nasiljâ koji prisiljavaju ljude na bijeg. Nadalje, nameće se potreba dalekosežne vizije, koja može ponuditi odgovarajuće programe za

područja pogođena najtežim nepravdama i nestabilnostima, kako bi se svima zajamčio pristup autentičnom razvoju, koji će promicati dobro dječaka i djevojčica, koji su nada čovječanstva.

Na kraju, želim se obratiti vama, koji radite s djecom migrantima i mladima iseljenicima prateći ih na njihovu putu: oni trebaju vašu dragocjenu pomoć. Crkva vas također treba i podržava vas u velikodušnom služenju koje pružate. Nemojte se umoriti hrabro živjeti i svjedočiti evanđelje koje od vas traži da prepoznate i prihvatite Gospodina Isusa prisutna u najmanjima i najranjivijima.

Povjeravam svu djecu migrante, njihove obitelji, njihove zajednice, i sve vas koji ste im blizu, zaštititi Svete Nazaretske Obitelji, da bdije i prati svakog na njihovu putovanju. Svojoj molitvi rado pridružujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 8. rujna 2016., blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije.

KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE

Naputak *Ad resurgendum cum Christo* (Da bi se suuskrslo s Kristom) o pokapanju tijela preminulih i čuvanju pepela u slučaju spaljivanja

1. Da bi se suuskrslo s Kristom, potrebno je umrijeti s Kristom, treba »se iseliti iz tijela i naseliti se kod Gospodina« (2Kor 5, 8). Naputkom *Piam et constantem* od 5. srpnja 1963. tadašnji je Sveti Uficij odredio »da se vjerno čuva običaj da se tijela preminulih vjernika pokapaju«, dodajući da se spaljivanje (kremiranje) »po sebi ne protivi kršćanskoj vjeri« te da se ne uskraćuju sakramenti ili sprovod onima koji su odlučili da im se tijelo nakon smrti spali, pod uvjetom da ta odluka nije »posljedica nijekanja kršćanskih dogmi, ili posljedica sektaškoga duha, ili pak mržnje protiv katoličke vjere i Crkve«¹. Ta promjena crkvene discipline zatim je uvedena u *Zakonik kanonskoga prava* iz 1983. i *Zakonik kanona Istočnih Crkava* iz 1990.

U međuvremenu praksa kremiranja uvelike se proširila u brojnim zemljama, ali su se istodobno počele širiti nove ideje koje se kose s vjerom Crkve. Nakon što se na odgovarajući način posavjetovala s Kongregacijom za bogoštovlje i disciplinu sakramenata, Papinskim vijećem za zakonske tekstove i brojnim biskupskim konferencijama i biskupskim sinodama istočnih Crkava, Kongregacija za nauk vjere smatrala je korisnim objaviti novi Naputak, s ciljem da se ponovno potvrde doktrinarni i pastoralni razlozi zbog kojih se prednost daje ukapanju tijelâ i izdaju propisi vezani uz čuvanje pepela u slučaju spaljivanja tijelâ.

2. Isusovo je uskrsnuće glavna istina kršćanske vjere, koju se uvijek propovijedalo kao bitni dio vazmenoga otajstva od samih početaka kršćanstva: »predadoh vam ponajprije što i primih: Krist umrije za grijeha naše po Pismima; bi pokopan i uskrišen treći dan po Pismima; ukaza se Kefi, zatim dvanaestoricu« (1Kor 15, 3-5).

Svojom smrću i uskrsnućem, Krist nas je oslobodio od grijeha i dao nam pristup novomu životu: »da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života« (Rim 6, 4). Nadalje, uskrsli Krist je počelo i izvor našega budućeg uskrsnuća: »Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih... kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni« (1Kor 15, 20-22).

Ako je istina da će nas Krist uskrisiti u Posljednji dan, također je istina da smo, u stanovitome smislu, već uskrsli s Kristom. Krštenjem smo, naime, uronjeni u Kristovu smrt i uskrsnuće i na sakramentalan način njemu pridruženi: »S njime suukopani u krštenju, u njemu ste i suuskrsli po vjeri u snagu Boga koji ga uskrisi

¹ AAS 56 (1964.), 822-823.

od mrtvih« (*Kol* 2, 12). Sjedinjeni s Kristom po krštenju, sudjelujemo već na stvaran način u životu Krista uskrsloga (usp. *Ef* 2, 6).

Zahvaljujući Kristu, kršćanska smrt ima pozitivno značenje. Crkva u liturgiji moli: »Tvojim se vjernima, Gospodine, život mijenja, a ne oduzima. I pošto se raspadne dom ovozemnoga boravka, stječe se vječno prebivalište na nebesima«². Smrću duša biva odijeljena od tijela, ali o uskrsnuću Bog će dati nepropadljivi život našem preobraženom tijelu, ponovno ga združujući s našom dušom. I u našim je danima Crkva pozvana naviještati vjeru u uskrsnuće: »Uskrsnuće mrtvih je vjera kršćanâ: vjerujući to mi smo to što jesmo.«³

3. Držeći se veoma drevne kršćanske predaje, Crkva snažno preporučuje da se tijela preminulih pokapa na groblju ili na drugome svetom mjestu⁴.

U spomen na Gospodinovu smrt, ukop i uskrsnuće, otajstvo u svjetlu kojega se očituje kršćanski smisao smrti⁵, pokop je povrh svega najprikladniji oblik za izražavanje vjere i nade u uskrsnuće tijela⁶.

Crkva, koja je kao Majka pratila kršćanina na njegovu zemaljskome putovanju, prikazuje Ocu, u Kristu, dijete njegove milosti i predaje zemlji njegove smrtne ostatke u nadi da će uskrsnuti u slavi⁷.

Pokopom tijela umrlih vjernika, Crkva potvrđuje vjeru u uskrsnuće tijela⁸ i želi istaknuti uzvišeno dostojanstvo ljudskoga tijela kao sastavnog dijela osobe s kojom tijelo dijeli povijest⁹. Ne može, dakle, dopustiti stavove i obrede koji uključuju pogrješna poimanja smrti, gdje se smrt shvaća bilo kao konačno uništenje osobe, bilo kao trenutak njezina stapanja s Majkom prirodom ili sa svemirom, bilo kao etapu u procesu reinkarnacije, bilo kao izbjavljenje iz »tamnice« tijela.

Osim toga, pokop na grobljima ili na drugim svetim mjestima na prikladan način odgovara pobožnosti i poštivanju koje se duguje tijelima pokojnih vjernika, koji su po krštenju postali hram Duha Svetoga i kojima se, »kao oruđima i posudama, Duh Sveti sveto poslužio da učini tolika dobra djela«¹⁰.

Pravednoga se Tobiju hvali zbog zasluga stečenih pred Bogom, zato jer je pokapao mrtve¹¹, a Crkva smatra pokapanje mrtvih djelom tjelesnoga milosrđa¹².

Na kraju, pokapanje tijela pokojnih vjernika na grobljima ili na drugim svetim mjestima potiče članove obitelji i cijelu kršćansku zajednicu na spomen i molitvu za pokojnike, kao i na čašćenje mučenikâ i svetaca.

Pokapanjem tijelâ na grobljima, u crkvama ili na za to predviđenim mjestima, kršćanska je predaja čuvala zajedništvo između živih i pokojnih te se protivila težnji da se prikriva ili privatizira događaj smrti i značenje koje ona ima za kršćane.

4. Postoje mjesta gdje se iz higijenskih, ekonomskih ili društvenih razloga pribjegava spaljivanju tijelâ. Ako taj izbor nije suprotan izričitoj volji pokojnoga vjernika ili postoji razumna pretpostavka o postojanju iste, Crkva ne vidi doktrinarne razloge zbog kojih bi tu praksu zabranjivala budući da spaljivanje (kremiranje) pokojnikova tijela nema veze s njegovom dušom i ne priječi božansku svemoć da uskrsne tijelo te, stoga, ne predstavlja objektivno nijekanje kršćanskoga učenja o besmrtnosti duše i uskrsnuću tijelâ.¹³

Crkva i dalje daje prednost pokapanju tijelâ jer se time iskazuje veće poštovanje pokojnima; ipak spaljivanje nije zabranjeno, »osim ako je izabrano zbog razloga protivnih kršćanskomu nauku«¹⁴.

Ako ne postoje razlozi protivni kršćanskomu nauku, Crkva kod takvoga sprovođa postupka u skladu s odgovarajućim liturgijskim i pastoralnim uputama, pazeći posebno na to da se izbjegne svaki oblik sablazni ili vjerske ravnodušnosti.

2 Rimski misal, *Predslavlje pokojničko*, I.

3 TERTULIJAN, *De resurrectione carnis*, 1, 1: CCL 2, 921.

4 Usp. ZKP, kan. 1176, § 3; kan. 1205; ZKIC, kan. 876, § 3; kan. 868.

5 Usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1681.

6 Usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2300.

7 Usp. *1Kor* 15, 42-44; *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1683.

8 Usp. Sv. AUGUSTIN, *De cura pro mortuis gerenda*, 3, 5: CSEL 41, 628.

9 Usp. DRUGI VATIKANSKI KONCIL, Pastoralna konstitucija *Gaudium et spes*, br. 14.

10 Usp. Sv. AUGUSTIN, *De cura pro mortuis gerenda*, 3, 5: CSEL 41, 628.

11 Usp. *Tob* 2, 9; 12, 12.

12 Usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2300.

13 Usp. VRHOVNA SVETA KONGREGACIJA SVETOGA UFIČIJA, Naputak *Piam et constantem*, 5. srpnja 1963.; *AAS* 56 (1964.), 822.

14 ZKP, kan. 1176, § 3; usp. ZKIC, kan. 876, § 3.

5. Kad se iz opravdanih razloga izabere spaljivanje, pokojnikov se pepeo mora redovito čuvati na svetome mjestu, to jest na groblju ili, ako je to slučaj, u nekoj crkvi ili na prostoru koji je mjerodavna crkvena vlast namijenila upravo toj svrsi.

Već od početaka, kršćani su željeli da se kršćanska zajednica spominje svojih pokojnika i moli za njih. Njihovi su grobovi postali mjesta molitve, sjećanja i razmišljanja. Preminuli vjernici dio su Crkve, koja vjeruje u općinstvo »putnika na zemlji, pokojnika koji dovršuju svoje čišćenje i blaženika u nebu; svi oni zajedno čine jednu Crkvu«¹⁵.

Čuvanje pepela na svetome mjestu može pridonijeti smanjivanju opasnosti da pokojnik ostane uskraćen za molitvu i spomen rodbine i kršćanske zajednice. Na taj se način, nadalje, izbjegava mogućnost zaborava i nedostatka poštovanja, do čega može, prije svega, doći nakon što mine prvi naraštaj, jednako kao i neprilična ili praznovjerna postupanja.

6. Zbog gore navedenih razloga, čuvanje pepela kod kuće nije dopušteno. Samo u teškim i izvanrednim okolnostima, vezanim uz kulturalne uvjete mjesnoga karaktera, ordinarij, u dogovoru s biskupskom konferencijom ili sinodom biskupâ istočnih Crkava, može dati dopuštenje za čuvanje pepela u vlastitome domu. Pepeo, ipak, ne smije biti razdijeljen na više obitelji i potrebno je uvijek zajamčiti poštivanje i prikladne uvjete čuvanja.

7. Da bi se izbjeglo svaku vrstu panteističke, naturalističke ili nihilističke dvosmislenosti, nije dopušteno prosipati pepeo u zrak, na tlo ili u vodu ili na neki drugi način, odnosno čuvati kremirani pepeo kao uspomenu na pokojnika, u komadima nakita ili drugim predmetima, imajući na umu da se za takva postupanja kao razlog izbora spaljivanja ne mogu navoditi higijenski, društveni ili ekonomski razlozi.

8. U slučaju da je pokojnik dopustio spaljivanje i prosipanje vlastitoga pepela u prirodi zbog razloga protivnih kršćanskoj vjeri, sprovod se, sukladno pravu, mora uskratiti.¹⁶

Vrhovni prvosvećenik Franjo, na audijenciji u kojoj je, dana 18. ožujka 2016., primio nižepotpisanoga kardinala Pročelnika, odobrio je ovaj Naputak, o kojemu se odlučivalo na redovnome zasjedanju ove Kongregacije dana 2. ožujka 2016., i naredio njegovo objavljivanje.

Rim, iz sjedišta Kongregacije za nauk vjere, 15. kolovoza 2016., na svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije.

Gerhard kard. Müller
Pročelnik
+ Luis F. Ladaria, DI
Naslovni nadbiskup Thibice
Tajnik

¹⁵ *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 962.

¹⁶ *ZKP*, kan. 1184; *ZKIC*, kan. 876, § 3.

PORUKA PAPE FRANJE ZA 54. SVJETSKI DAN MOLITVE ZA DUHOVNA ZVANJA 2017.

U misiji pod vodstvom Duha

Draga braćo i sestre,

u proteklih nekoliko godina, promatrali smo dva aspekta kršćanskog poziva: poziv na »izlazak iz nas samih« da bismo oslušivali Gospodinov glas te važnost crkvene zajednice kao povlaštenog mjesta gdje se Božji poziv rađa, jača i izražava.

Sada, u prigodi 54. Svjetskog dana molitve za duhovna zvanja, želio bih se zadržati na *misionarskoj dimenziji našeg kršćanskog poziva*. Oni koji su dopustili da ih Božji glas privuče i odlučili slijediti Isusa vrlo brzo otkrivaju u sebi nezatomljivu želju da nose blagovijest svojoj braći i sestrama kroz evangelizaciju i služenje u ljubavi. Svi su kršćani pozvani biti misionari evanđelja! Kao učenici, naime, ne primamo dar Božje ljubavi za svoju osobnu utjehu, niti smo pozvani gurati u prvi plan same sebe ili brinuti o interesima nekog poduzeća. Mi smo jednostavno muškarci i žene koje je radost Božje ljubavi dotakla i preobrazila i koji ne mogu takvo iskustvo zadržati samo za sebe: »Radost evanđelja koja ispunjava život zajednice učenikâ je misijska radost« (Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 21).

Misijska zadaća, međutim, nije nešto što se pridodaje kršćanskom životu poput nekog ukrasa, već je, naprotiv, bitni sastavni dio same vjere. Odnos s Gospodinom podrazumijeva da smo poslani u svijet kao proroci njegove riječi i svjedoci njegove ljubavi.

Premda smo svjesni mnogih svojih slabosti i možemo se katkad osjećati obeshrabrenima, moramo s povjerenjem podići glavu k Bogu. Moramo prevladati osjećaj vlastite nedostatnosti i ne podleći pesimizmu, koji nas pretvara u pasivne promatrače dosadnog i jednoličnog života. Nema mjesta strahu! Sâm Bog dolazi očistiti naše »nečiste usne« i osposobiti nas za poslanje: »'krivica ti je skinuta i grijeh oprošten'. Tad čuh glas Gospodnji: 'Koga da pošaljem? I tko će nam poći?' Ja rekoh: 'Evo me, mene pošalji!'« (*Iz* 6, 6-8).

Svi učenici misionari osjećaju u srcu taj Božji glas koji ih poziva da, poput Isusa, »prolaze« svijetom »čineći dobro i ozdravljajući sve« (usp. *Dj* 10, 38). Već sam spomenuo da je, po svom krštenju, svaki kršćanin »kristonosac«, to jest onaj koji nosi Krista svojoj braći i sestrama (usp. *Kateheza*, 30. siječnja 2016.). To posebno vrijedi za one koji su pozvani na život posebnog posvećenja i svećenike koji su velikodušno odgovorili: »*Evo me, Gospodine, mene pošalji!*«. S obnovljenim misionarskim zanosom, svećenici su pozvani izaći izvan svete ograde hrama, da omoguće Božjoj nježnoj ljubavi da se izlije na dobrobit čovječanstva (usp. *Homilija na Misi posvete ulja*, 24. ožujka 2016.). Crkva treba takve svećenike: vedre i sigurne da su otkrili istinsku blago, nošene silnom željom da pođu s radošću sve upoznavati s njim (usp. *Mt* 13, 44).

Javljuju se, dakako, mnoga pitanja kad je riječ o kršćanskoj misiji: što znači biti misionar evanđelja? Tko nam daje snagu i hrabrost da naviještamo? Kojom se evanđeoskom logikom nadahnjuje misija? Na ta pitanja možemo odgovoriti promatrajući *tri prizora iz Evanđelja*: početak Isusova poslanja u nazaretskoj sinagogi (usp. *Lk* 4, 16-30); njegovo putovanje, nakon uskrsnuća, u društvu učenika iz Emausa (usp. *Lk* 24, 13-35) i, konačno, prisposoba o sijaču i sjemenu (*Mt* 4, 26-27).

Isus je pomazan Duhom i poslan. Biti učenik misionar znači aktivno sudjelovati u Kristovu poslanju, koje sam Isus opisuje u nazaretskoj sinagogi: »Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglasiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustiti potlačene proglasiti godinu milosti Gospodnje« (*Lk* 4, 18-19). To je ujedno naše poslanje: biti *pomazani Duhom i poći našoj braći i sestrama* naviještati Riječ i biti za njih sredstvo spasenja.

Isus je uz nas na našem putu. Pred pitanjima koja naviru iz ljudskog srca i izazovima pred koje nas stavlja život, može nas obuzeti osjećaj izgubljenosti, nedoraslosti zadaći ili beznađa. Kršćanska se misija može činiti kao čista neostvariva utopija ili barem nešto što nadilazi naše snage. Međutim, promatranje Uskrslog Isusa dok hoda uz učenike iz Emausa (usp. *Lk* 24, 13-15) može nam uliti novo pouzdanje. U tom evanđeoskom prizoru, imamo pravu i istinsku »liturgiju na ulici«, koja prethodi liturgiji riječi i lomljenja kruha. Vidimo da je, na svakom koraku koji učinimo, Isus uz nas! Dvojica učenika, shrvani sablaznošću križa, vraćaju se kući

kao oni koji su pretrpjeli poraz. Njihova srca su slomljena, njihove nade potonule a njihovi snovi razbijeni. Radost evanđelja je zamijenila tuga. Što Isus čini? Ne osuđuje ih već im se pridružuje na njihovu putu i namjesto da podiže zid, on otvara novi prostor. Postupno preobražava njihovu obeshrabrenost, daje da im srce usplamti i otvara njihove oči, naviještajući Riječ i lomeći kruh. Na isti način, kršćanin ne nosi sâm teret misije, već je svjestan da, i usred napora i nerazumijevanja, »Isus kroči s njim, govori s njim, diše s njim, radi s njim. Osjeća Isusa živog uza se usred misionarske zauzetosti« (Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 266).

Isus čini da sjeme raste. Na kraju, važno je iz Evanđelja naučiti kako naviještati. Nerijetko, čak i s najboljim namjerama, možemo podleći stanovitoj pomami za moći, prozelitizmom ili netolerantnim fanatizmom. Evanđelje nas, naprotiv, poziva da odbacimo idolopoklonstvo moći i uspjeha, pretjeranu brigu za strukture i neku vrstu tjeskobe koja ima više veze s duhom osvajanja no služenja. Sjeme Kraljevstva, premda maleno, nevidljivo i katkad beznačajno, tiho i dalje raste, zahvaljujući Božjem neumornom djelovanju. »Kraljevstvo je Božje kao kad čovjek baci sjeme u zemlju. Spavao on ili bdio, noću i danju sjeme klija i raste – sam ne zna kako« (Mk 4, 26-27). To je naš prvi razlog povjerenja: Bog nadilazi sva naša očekivanja i stalno nas iznenađuje svojom velikodušnošću. On daje da naši naponi urode plodom koji izmiče svakoj ljudskoj kalkulaciji.

S ovim evanđeoskim povjerenjem, postajemo otvoreni za tiho djelovanja Duha, koji je temelj poslanja. Nema niti će ikada moći biti pastora zvanja ili kršćanske misije bez revne i kontemplativne molitve. U tome smislu, kršćanski se život treba hraniti slušanjem Božje riječi i, iznad svega, njegovanjem osobnog odnosa s Gospodinom u euharistijskom klanjanju, tom povlaštenom »mjestu« za naš susret s Bogom.

Želim od srca potaknuti to prisno prijateljstvo s Gospodinom, prije svega kako bismo od Boga molili nova zvanja za svećeništvo i Bogu posvećeni život. Božji narod trebaju voditi pastiri koji ulažu svoje živote u službi evanđelja. Stoga pozivam župne zajednice, udruge i brojne molitvene skupine koje su prisutne u Crkvi da se othrvaju napasti malodušnosti i nastave moliti da Gospodin pošalje radnike u svoju žetvu i da nam dadne svećenike zaljubljene u evanđelje, koji su kadri iskazati blizinu braći i sestrama i biti živi znakovi Božje milosrdne ljubavi.

Draga braćo i sestre, i danas možemo obnoviti žar navještaja i potaknuti na osobit način mlade da krenu putem nasljedovanja Krista. Unatoč raširenom osjećaju da je vjera umorna ili svedena na puke »dužnosti za obaviti«, naši mladi žele otkriti trajno aktualnu privlačnost Isusa, iskusiti poticajnost i izazovnost njegovih riječi i djela, i, na kraju, njegovati, zahvaljujući njemu, ideal punine ljudskog života, koji se troši iz ljubavi za druge.

Blažena Djevica Marija, Majka našega Spasitelja, imala je hrabrosti prigrliti taj ideal, stavljajući svoju mladost i svoje oduševljenje u Božje ruke. Neka nam svojim zagovorom izmoli istu otvorenost srca, istu spremnost odgovoriti: »Evo me« na Gospodinov poziv i s istom radošću pohitati na put (usp. Lk 1, 39) da ga naviještamo cijelom svijetu.

Iz Vatikana, 27. studenoga 2016. godine.

Prva nedjelja došašća.

Franjo

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE U PRIGODI PROSLAVE 50. SVJETSKOG DANA MIRA 1. SIJEČNJA 2017.

Nenasilje – stil politike za mir

1. Na početku ove nove godine, upućujem srdačne želje za mirom narodima i zemljama svijeta, šefovima država i vlada, te vjerskim vođama i osobama odgovornim za različite sektore civilnog društva. Mir želim svakom muškarcu, ženi i djetetu te molim da nam svijest o tome da je svaka osoba stvorena na Božju sliku i priliku omogući da priznamo jedni druge kao svete darove urešene neizmjernim dostojanstvom. Poštujmo ovo naše »dublje dostojanstvo«¹⁷ i neka aktivno nenasilje postane naš način života, napose u situacijama sukoba.

Ovo je pedeseta po redu poruka za Svjetski dan mira. U prvoj poruci, blaženi papa Pavao VI. obratio se svim ljudima, a ne samo katolicima, nedvosmislenim riječima: »Napokon je zorno izašlo na vidjelo da je mir jedini i pravi smjer ljudskog napretka, a ne napetosti uzrokovane ambicioznim nacionalizmima, nasilna osvajanja, kao ni represije koje služe kao uporište lažnog građanskog reda«. Upozorio je na »opasnost koja se krije iza stava da se međunarodni sporovi ne mogu rješavati razumnim putem, to jest pregovorima utemeljenima na pravu, pravdi i jednakosti, već isključivo zastrašujućim i ubilačkim silama«. Nasuprot tome, citirajući encikliku *Pacem in terris* svoga predšasnika svetog Ivana XXIII., veličao je »osjećaj i ljubav prema miru utemeljenom na istini, pravednosti, slobodi i ljubavi«¹⁸. Upravo je impresivna aktualnost tih riječi, koje danas nisu ništa manje važne i urgentne no prije pedeset godina.

U ovoj prigodi želim se zadržati u razmišljanju o *nenasilju kao stilu mirovne politike*. Molim Boga da nam svima pomogne nenasilje usaditi i njegovati u našim najdubljim mislima i vrijednostima. Neka ljubav i nenasilje određuju način na koji postupamo jedni s drugima u našim međusobnim odnosima, u društvu kao i u međunarodnim odnosima. Kad se žrtve nasilja znaju othrvati kušnji osvete, one mogu postati najvjerodostojniji promicatelji nenasilnog mirotvorstva. Neka nenasilje – od lokalne razine i svakodnevnih situacija pa sve do svjetskog poretka – postane karakteristični stil naših odluka, naših odnosa i naših aktivnosti, pa i samog političkog života u svim njegovim oblicima.

Rastrgani svijet

2. Dok je prošlo stoljeće upoznalo razornost dvaju smrtonosnih svjetskih ratova, prijetnje nuklearnim ratom kao i veliki broj drugih sukoba, danas se, nažalost, suočavamo sa stravičnim *svjetskim ratom koji se vodi u dijelovima*. Nije lako znati je li svijet danas više ili manje nasilan no što je bio jučer, niti pomažu li suvremena sredstva komunikacije i veća mobilnost, koji karakteriziraju naše doba, da postanemo svjesniji ili pak da se sve više navikavamo na nasilje.

U svakom slučaju, znamo da nasilje »u dijelovima«, na različite načine i na različitim razinama, izaziva golema trpljenja kojih smo veoma svjesni: ratovi u različitim zemljama i kontinentima; terorizam, kriminalitet i nepredvidljivi oružani napadi; zlostavljanje kojima su izloženi migranti i žrtve trgovine ljudima; uništavanje okoliša. Koja je svrha toga? Može li se nasiljem postići bio koji cilj trajne vrijednosti? Ne vodi li to tek razbuktavanju odmazdi i spiralâ smrtonosnih sukoba od čega koristi imaju tek malobrojni »gospodari rata«?

Nasilje nije lijek za naš rastrgani svijet. Uzvracati nasiljem na nasilje dovodi, u najboljem slučaju, do prisilnih migracija i golemih patnji, jer se ogromne količine resursa preusmjeravaju u vojne svrhe i uskraćuju mladima, obiteljima u teškoćama, starijima, bolesnima i velikoj većini stanovnika našega svijeta za zadovoljavanje njihovih svakodnevnih potreba. U najgorem slučaju, to može dovesti do fizičke i duhovne smrti mnogih, ako ne i svih ljudi.

¹⁷ Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 228.

¹⁸ *Poruka* povodom proslave 1. Svjetskog dana mira, 1. siječnja 1968.

Radosna vijest

3. I sâm Isus je živio u vremenima u kojima je vladalo nasilje. Ipak, učio je da prava bojišnica, gdje se nasilje i mir susreću, jest ljudsko srce: »Ta iznutra, iz srca čovječjega, izlaze zle namisli« (Mk 7, 21). Ali Kristova poruka, u pogledu te stvarnosti, nudi radikalno pozitivan pristup. On je neumorno propovijedao Božju bezuvjetnu ljubav, koja prihvaća i oprašta i učio je svoje učenike da ljube svoje neprijatelje (usp. Mt 5, 44) i okrenu drugi obraz (usp. Mt 5, 39). Kad je zaustavio tužitelje koji su htjeli kamenovati ženu uhvaćenu u preljubu (usp. Iv 8, 1-11) i kad je, u noći uoči svoje smrti, rekao Petru da zadjene mač svoj u korice (usp. Mt 26, 52), Isus je pokazao put nenasilja kojim je hodio do samoga kraja, sve do križa, kojim je uspostavio mir i razorio neprijateljstvo (usp. Ef 2, 14-16). Stoga, onaj tko prihvati Isusovu Radosnu vijest zna prepoznati nasilje koje nosi u sebi i pušta Božjem milosrđu da ga ozdravi, postajući tako sredstvom pomirenja, prema poticajnim riječima svetoga Franje Asiškog: »Kao što mir naviještate ustima, tako ga još više imajte u svojim srcima«¹⁹.

Da bismo i danas bili istinski Isusovi učenici, trebamo prigrliti njegovo učenje o nenasilju. Ono, kao što je primijetio moj predšasnik Benedikt XVI., »je realno jer uzima u obzir da u svijetu postoji *previše* nasilja, *previše* nepravde, te da se stoga to stanje ne može prevladati drukčije već tako da mu se suprotstavimo s *više* ljubavi i dobrote. To “više” dolazi od Boga«²⁰. U nastavku snažno naglašava: »Nenasilje za kršćane nije puko taktičko ponašanje, nego čovjekov način postojanja, stav onoga koji je *tako uvjeren u Božju ljubav i njegovu moć*, da se ne boji hvatati u koštac sa zlom oboružan jedino ljubavlju i istinom. Ljubav prema neprijatelju srž je “kršćanske revolucije”«²¹. Evandeoska zapovijed *ljubite svoje neprijatelje* (Lk 6, 27) s pravom se smatra »“*magna chartom*” kršćanskog nenasilja«. Ono se ne sastoji u tome da se »predamo pred zlom [...] nego u tome da na zlo odgovorimo dobrom (usp. Rim 12, 17-21), raskidajući na taj način okove nepravde«²².

Snažnije od nasilja

4. Nenasilje se katkad doživljava kao predaju, nedostatak sudjelovanja i pasivnost, ali u stvarnosti to nije tako. Prilikom primanja Nobelove nagrade za mir 1979. godine, Majka Terezija jasno je izrekla svoju poruku aktivnog nenasilja: »Mi u našoj obitelji ne trebamo bombe i oružje, uništavanje da bismo donijeli mir već samo zajedništvo, da jedni druge ljubimo [...] I moći ćemo svladati sve zlo koje je u svijetu«²³. Jer snaga oružja je varljiva. »Dok trgovci oružjem rade svoj posao, postoje siromašni mirotvorci koji daju svoje živote kako bi pomogli jednoj osobi, a zatim još jednoj i još jednoj i još jednoj«; za te mirotvorce Majka Terezija je »simbol, slika našeg vremena«²⁴. U rujnu prošle godine, imao sam veliku radost proglasiti je svetom. Pohvalio sam njezinu spremnost da bude dostupna svima »kroz prihvaćanje i obranu ljudskog života, onog nerođenog i onog napuštenog i odbačenog. [...] Priginjala se nad nemoćnima, ostavljenima da umru pokraj ceste, gledajući u njima dostojanstvo koje im je Bog dao; preko nje njihov glas mogli su čuti moćnici ovoga svijeta, da prepoznaju svoje krivnje zbog zločinâ – zločinâ! – siromaštva koje su oni sami stvorili«²⁵. Kao odgovor na to, njezina misija – i u tome predstavlja tisuće, štoviše milijune osoba – bila je ići ususret žrtvama s velikodušnošću i predanošću, dodirujući i povijajući svako ranjeno tijelo, liječeći svaki slomljeni život.

Nenasilje koje se provodi odlučno i dosljedno polučilo je impresivne rezultate. Uspjesi koje su postigli Mahatma Gandhi i Khan Abdul Ghaffar Khan u oslobođenju Indije, te Martin Luther King, Jr. u borbi protiv rasne diskriminacije neće nikada pasti u zaborav. Žene su osobito predvodnice nenasilja, poput, primjerice, Leymahe Gbowee i tisuća liberijskih žena, koje su organizirale molitvene susrete i nenasilne prosvjede (*praying-ins*) kojima su izborili mirovne pregovore na visokoj razini za završetak drugoga građanskog rata u Liberiji.

Ne smijemo zaboraviti ni desetljeće od epohalne važnosti koje je završilo padom komunističkih režima u Europi. Kršćanske su zajednice dale svoj doprinos ustrajnom molitvom i hrabrim djelovanjem. Poseban su utjecaj izvršili služba i učenje svetog Ivana Pavla II. Razmišljajući o događajima iz 1989. u svojoj enciklici *Centesimus annus* iz 1991. godine, moj predšasnik istaknuo je činjenicu da se epohalnu promjenu u životima ljudi, narodâ i državâ ostvaruje »mirnom borbom koja se služila samo oružjem istine i pravde«²⁶. Ta mirna politička tranzicija je omogućena dijelom »nenasilnim zalaganjem ljudi koji su, dok bi uvijek odbijali da

19 »Legenda trojice drugova«: *Fonti Francescane*, br. 1469; *Franjevački izvori*, str. 571.

20 *Angelus*, 18. veljače 2007.

21 *Ibid.*

22 *Ibid.*

23 Majka Terezija, *Govor prigodom primanja Nobelove nagrade*, 11. prosinca 1979.

24 *Meditacija “Put mira”*, Kapela *Domus Sanctae Marthae*, 19. studenog 2015.

25 *Homilija* prigodom kanonizacije blažene Majke Terezije iz Kolkate, 4. rujna 2016.

26 Br. 23.

popuste moći sile, uvijek znali naći, od slučaja do slučaja, djelotvorne oblike kako bi pružili svjedočanstvo za istinu«. Ivan Pavao II. zaključuje: »Neka ljudi nauče boriti se za pravdu bez nasilja, odričući se klasne borbe u unutarnjim razmiricama, kao i rata u onim međunarodnim«²⁷.

Crkva je bila aktivno uključena u provedbu nenasilnih strategija promicanja mira u mnogim zemljama, potičući čak i najnasilnije aktere da ulože napore za izgrađivanje pravednog i trajnog mira.

Takvi napori poduzeti u prilog žrtvama nepravde i nasilja nisu isključiva baština Katoličke Crkve, već su svojstveni mnogim religijskim tradicijama, za koje »suosjećanje i nenasilje su od bitne važnosti i pokazuju put života«²⁸. Ja nedvosmisleno potvrđujem da »nijedna religija nije teroristička«²⁹. Nasiljem se oskvrnjuje Božje ime.³⁰ Neka nam nikada ne dosadi ponavljati: »Nikada se Božje ime ne može koristiti za opravdavanje nasilja. Mir je jedini svet. Jedino mir je svet, a ne rat!«³¹.

Obiteljski korijeni nenasilne politike

5. Ako nasilje ima svoj izvor u ljudskom srcu, tada je bitno da se nenasilje prakticira prije svega unutar obitelji. To je sastavni dio one radosti ljubavi koju sam opisao u ožujku ove godine u svojoj pobudnici *Amoris laetitia*, na zaključenju dvije godine dugog razmišljanja Crkve o braku i obitelji. Obitelj je nezamjenjiva kalionica gdje supružnici, roditelji i djeca, braća i sestre, uče komunicirati i nesebično se brinuti jedni za druge i gdje se trvenja, pa čak i konflikti ne rješavaju silom, već dijalogom, poštivanjem, traženjem dobra drugoga, milosrđem i opraštanjem.³² Iz obitelji se radost ljubavi širi u svijetu i zrači na cijelo društvo³³. Uostalom, etika bratstva i mirnog suživota između pojedinaca i narodâ ne može se temeljiti na logici straha, nasilja i zatvorenosti, već na odgovornosti, poštivanju i iskrenom dijalogu. U vezi s tim, upućujem apel za razoružanje i zabranu i ukidanje nuklearnog oružja: nuklearno zastrašivanje i prijetnja zajamčenog uzajamnog uništenja nikako ne mogu biti temelj takve etike³⁴. S jednakom neodložnošću molim da se stane na kraj nasilju u obitelji i zlostavljanju žena i djece.

Jubilej milosrđa, koji je završio u studenom ove godine, bio je poziv svakome od nas da pogledamo u dubinu svog srca i dopustimo Božjem milosrđu da u nj uđe. Jubilejska nam je godina pomogla shvatiti koliko su brojne i različite osobe i društvene skupine s kojima se postupa s ravnodušnošću i koje su izložene nepravdi i nasilju. I oni su dio naše »obitelji«; oni su naša braća i sestre. Politika nenasilja mora započeti unutar četiri zida vlastitog doma, a zatim se proširiti na cijelu ljudsku obitelj. »Sveta Terezija iz Lisieuxa poziva nas da se vježbamo u malom putu ljubavi, da ne propustimo prigodu da kažemo lijepu riječ, uputimo osmijeh ili učinimo bilo koju malu gestu koja širi mir i prijateljstvo. Cjelovita ekologija sastoji se i od jednostavnih svakidašnjih gesta, kojima prekidamo logiku nasilja, iskorištavanja i sebičnosti«³⁵.

Moj poziv

6. Izgrađivanje mira aktivnim nenasiljem je prirodna i nužna dopuna stalnim nastojanjima Crkve oko ograničavanja uporabe sile primjenom moralnih normi; ona to ostvaruje sudjelovanjem u radu međunarodnih institucija i stručnim doprinosom mnogobrojnih kršćana izradi zakonodavstva na svim razinama. Sâm Isus nam nudi »priručnik« iz te strategije mirotvorstva u takozvanoj Propovijedi na gori. Osam blaženstva (usp. *Mt* 5, 3-10) oslikavaju portret osobe koju bismo mogli okarakterizirati kao blaženu, dobru i vjerodostojnu. Blaženi su krotki, govori Isus, milosrdni, mirotvorci, oni koji su čista srca, oni koji gladuju i žedaju za pravednošću.

To je ujedno program i izazov za političke i vjerske vođe, voditelje međunarodnih institucija i upravitelje poduzeća i medijskih kuća iz cijeloga svijeta: primijeniti blaženstva u obavljanju svojih dužnosti. To je izazov izgrađivati društvo, zajednicu ili poduzeće za koje su odgovorni djelujući kao mirotvorci i pokazati milosrđe odbijajući odbacivati osobe, nanositi štetu okolišu ili nastojati pobijediti po svaku cijenu. To zahtijeva

²⁷ *Ibid.*

²⁸ Govor na Međureligijskoj audijenciji, 3. studenog 2016.

²⁹ Govor na Trećem svjetskom susretu pučkih pokreta, 5. studenog 2016.

³⁰ Usp. Govor na susretu sa šejikom kavkaskih muslimana i predstavnicima drugih vjerskih zajednica, Baku, 2. listopada 2016.

³¹ Govor, Asiz, 20. rujna 2016.

³² Usp. Post. apost. pob. *Amoris laetitia*, 90-130.

³³ Usp. *ibid.*, 133.194.234.

³⁴ Usp. *Poruka* u prigodi Konferencije o utjecaju nuklearnog oružja na čovjeka i okoliš (Conference of the Humanitarian Impact of Nuclear Weapons), 7. prosinca 2014.

³⁵ Enc. *Laudato si'*, 230.

raspoloživost »suočiti se s konfliktom, riješiti ga i pretvoriti u kariku lanca novog procesa«³⁶. Djelovati na ovaj način znači izabrati solidarnost kao način stvaranja povijesti i izgrađivanja prijateljstva u društvu. Aktivno nenasilje predstavlja način na koji se pokazuje da je jedinstvo zaista moćnije i plodnije od konflikta. Sve u svijetu je međusobno duboko povezano.³⁷ Može se, sigurno, dogoditi da razlike izazovu trvenja, ali valja nam se s njima suočiti konstruktivno i nenasilno, tako da »konflikti, napetosti i protivštine mogu dostići mnogoliko jedinstvo koje donosi novi život«, čuvajući »dragocjene potencijale strana među kojima postoji kontrast«³⁸.

Mogu zajamčiti da će Crkva pomoći sve napore oko izgrađivanja mira također aktivnim i kreativnim nenasiljem. Dana 1. siječnja 2017. godine započet će s radom novi Dikasterij za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja, koji će pomagati Crkvi da promiče na sve učinkovitiji način »neprocjenjiva dobra pravde, mira i očuvanja stvorenoga svijeta« kao i brigu za migrante, »ljude u potrebi, bolesne i odbačene, marginalizirane i žrtve oružanih sukoba i prirodnih nepogoda, zatvorenike, nezaposlene i žrtve svih oblika ropstva i mučenja«.³⁹ Svako djelovanje u tome pravcu, ma koliko skromno bilo, pomaže u izgrađivanju svijeta bez nasilja, što predstavlja prvi korak prema pravdi i miru.

Zaključak

7. Ovu poruku, prema tradiciji, potpisujem 8. prosinca, na svetkovinu Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije. Marija je Kraljica mira. Prilikom rođenja njezina Sina, anđeli su davali slavu Boga i zaželjeli mir na zemlji muškarcima i ženama dobre volje (usp. *Lk* 2, 14). Molimo Djevicu da nas vodi na našem putu.

»Svi želimo mir. Mnogi ga izgrađuju svakodnevno malim gestama a mnogi od njih pate, ali ipak strpljivo ustraju u svojim nastojanjima da budu mirotvorci«⁴⁰. Trudimo se u 2017. godini postati, svojom molitvom i djelima, ljudi koji su odagnali nasilje iz vlastitog srca, iz svojih riječi i djela, i koji izgrađuju nenasilne zajednice koje se brinu za naš zajednički dom. »Ništa nije nemoguće ako se obratimo Bogu u molitvi. Svi možemo biti mirotvorci«⁴¹.

Iz Vatikana, 8. prosinca 2016.

FRANJO

36 Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 227.

37 Usp. enc. *Laudato si'*, 16.117.138.

38 Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 228.

39 Apostolsko pismo u obliku motu proprija kojim se osniva Dikasterij za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja, 17. kolovoza 2016.

40 *Regina caeli*, Betlehem, 25. svibnja 2014.

41 *Apel*, Asiz, 20. rujna 2016.

PORUKA PAPE FRANJE ZA 25. SVJETSKI DAN BOLESNIKA, 2017.

Zadivljenost Božjim djelima: „Velika mi djela učini Svesilni...“ (Lk 1, 49)

Draga braćo i sestre,

dana 11. veljače slavimo u čitavoj Crkvi i na osobit način u Lurdu, 25. Svjetski dan bolesnika na temu: *Zadivljenost Božjim djelima: „Velika mi djela učini Svesilni...“ (Lk 1, 49)*. Ovaj Dan, koji je utemeljio moj predšasnik sv. Ivan Pavao II. godine 1992. i koji se prvi puta slavio upravo u Lurdu 11. veljače 1993. godine, predstavlja prigodu za posvećivanje posebne pažnje položaju bolesnih i, općenito, svih koji trpe. To je ujedno poziv onima koji velikodušno pomažu bolesnima, počevši od članova obitelji, zdravstvenih djelatnika i volontera, da zahvale za Božji poziv da prate našu bolesnu braću i sestre. Ovo slavlje isto tako daje Crkvi novu duhovnu snagu da sve bolje ostvaruje onaj temeljni dio njezina poslanja koji uključuje služenje posljednjima, bolesnima, patnicima, odbačenima i marginaliziranim (usp. Ivan Pavao II., *Motu proprio Dolentium hominum*, 11. veljača 1985., 1). Molitve, euharistijska bogoslužja i podjeljivanje sakramenta bolesničkog pomazanja, druženje s bolesnima i bioetička i teološko-pastoralna produblivanja koja će se održati u Lurdu tih dana dat će zacijelo novi i značajan doprinos tome služenju.

Već sam sada u mislima kod špilje Massabielle, pred kipom Bezgrešne Djevice, u kojoj je *Svesilni* učinio velika djela za otkupljenje čovječanstva i izražavam svoju blizinu svima vama, braćo i sestre koji proživljavate iskustvo patnje, vašim obiteljima, kao i zahvalnost svima onima koji, u različitim službama i u zdravstvenim ustanovama diljem svijeta, stručno, odgovorno i predano skrbe za vas, pružaju vam svu potrebnu liječničku skrb i svakodnevno brinu o vašem zdravlju. Potičem sve vas bolesne, sve vas koji trpите, liječnike, medicinske sestre i tehničare, članove obitelji i volontere, da kontemplirate u Mariji, *Zdravlju bolesnih*, siguran znak Božje nježnosti prema svakom ljudskom biću i uzor prepuštanja njegovoj volji, i da u vjeri, hranjenoj Božjom riječju i sakramentima, nalazite snagu potrebnu da ljubite Boga također u iskustvu bolesti.

Poput svete Bernardice stojimo pod budnim pogledom Marije. Skromna djevojčica iz Lurda nam pripovijeda da ju je Djevica, koju je ona opisala kao »Lijepu Gospođu«, gledala kao što se gleda osobu. Te jednostavne riječi opisuju puninu jednog odnosa. Siromašna, nepismena i bolesna Bernardica osjetila je da je Marija gleda kao osobu. Lijepa Gospođa obraća joj se s velikim poštovanjem, bez trunke sažaljenja. To nam doziva u pamet da svaka osoba jest i uvijek ostaje ljudsko biće, i kao takvom joj treba pristupati. Bolesni i osobe s invaliditetom, pa i onim najtežim, imaju svoje neotuđivo dostojanstvo i svoju misiju u životu. Oni nikada ne postaju puki predmeti. Premda ponekad izgledaju potpuno pasivni, u stvarnosti tomu nikada nije tako.

Nakon posjeta špilji, Bernardica, zahvaljujući molitvi, okreće svoju slabost u podršku za druge, zahvaljujući svojoj ljubavi postaje kadra obogatiti svoje bližnje i, nadasve, prikazuje svoj život za spas čovječanstva. Činjenica da Lijepa Gospođa od nje traži da moli za grešnike podsjeća nas da bolesni i oni koji pate nose u sebi ne samo želju za ozdravljenjem, već i želju da žive istinskim kršćanskim životom, čak do te mjere da ga daruju kao autentični Kristovi učenici misionari. Marija Bernardici upućuje poziv da služi bolesnima i poziva ju da postane sestra milosrdnica. Ona tu misije provodi na tako primjeren način da je postala uzor svim zdravstvenim djelatnicima. Molimo se dakle Bezgrešnoj Mariji za milost da se uvijek znamo ophoditi s bolesnikom kao s osobom koja, zasigurno, treba pomoć, katkad čak i za najjednostavnije stvari, ali koja u sebi nosi dar koji može dijeliti s drugima.

Pogled Marije, *Utjehe žalosnih*, prosvjetljuje lice Crkve u njezinu svakidašnjem predanom zauzimanju za one koji pate i koji su u potrebi. Dragocjeni plodovi te skrbi Crkve za svijet patnje i bolesti razlog su zahvalnosti Gospodinu Isusu, koji je, iz poslušnosti Očevoj volji, postao jedan od nas, podnijevši čak smrt na križu za otkupljenje ljudskog roda. Solidarnost koju je pokazao Krist, Sin Božji rođen od Marije, je izraz Božje milosrdne svemoći, koja se očituje u našem životu – prije svega kad je krhak, ranjen, ponižen, marginaliziran i ispaćen – ulijevajući u njega snagu nade koja nas podupire i pomaže nam ponovno ustati.

To veliko bogatstvo čovječanstva i vjere ne smije biti izgubljeno, već nam, naprotiv, treba pomoći suočiti se s vlastitim ljudskim slabostima i, istodobno, s izazovima suvremenog zdravstva i tehnologije. Neka na ovaj Svjetski dan bolesnika uzmognemo naći novi poticaj u pružanju vlastitog doprinosa širenju kulture u kojoj se poštuje život, zdravlje i okoliš. Neka ovaj Dan također potakne nove napore u obrani integriteta i dostojanstva osobe, također kroz ispravan pristup bioetičkim pitanjima, zaštiti najranjivijih i brizi za okoliš.

Prigodom ovog 25. Svjetskog dana bolesnika još jednom izražavam svoju blizinu u molitvi i ohrabrenju liječnicima, medicinskim sestrama i tehničarima, volonterima i svim Bogu posvećenim ženama i muškarcima koji se posvećuju služenju bolesnima i onima u potrebi, zatim crkvenim i civilnim institucijama koje djeluju na tome polju, te obiteljima koji se s ljubavlju brinu za svoje bolesne. Svima želim da budu uvijek radosni znaci Božje prisutnosti i ljubavi, nasljeđujući svijetlo svjedočanstvo tolikih prijatelja i prijateljica Božjih, od kojih želim spomenuti svetog Ivana od Boga i svetog Camilla de' Lellis, zaštitnike bolnica i zdravstvenih djelatnika, kako i svetu Majku Tereziju iz Kolkate, misionarku Božje nježnosti.

Draga braćo i sestre – bolesnici, zdravstveni djelatnici i volonteri – uputimo zajedno svoju molitvu Mariji da svojim majčinskim zagovorom podupre i prati našu vjeru i izmoli nam od Krista svoga Sina nadu na putu ozdravljenja i zdravlja, osjećaj bratstva i odgovornosti, zauzimanje za cjeloviti ljudski razvoj i radost zahvalnosti kad god nas Bog zadivi svojom vjernošću i milosrđem.

*Marijo, Majko naša,
u Kristu si prigrlila svakog od nas kao vlastito dijete.
Podupri povjerljivo očekivanje našega srca,
pohiti nam u pomoć u našim bolestima i patnjama,
vodi nas prema Kristu svome Sinu i našem bratu
i pomozi nam da se uzdamo u Oca koji čini velika djela.*

Svima jamčim da ću vas se stalno spominjati u svojoj molitvi i od srca vam udjeljujem apostolski blagoslov.

Dana 8. prosinca 2016., svetkovina Bezgrešnoga začeca Blažene Djevice Marije.

PISMO SVETOGA OCA FRANJE BISKUPIMA NA BLAGDAN NEVINE DJEČICE

Dragi brate,

Danas, na blagdan Nevine dječice, dok u našim srcima još uvijek odzvanjaju riječi koje su anđeli uputili pastirima: »Ne bojte se! Evo, javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj« (Lk 2, 10-11), osjećam potrebu obratiti ti se ovim pismom. Dobro je još jednom poslušati taj navještaj; iznova čuti da je Bog usred našeg naroda. Ta sigurnost, koju obnavljamo iz godine u godinu, je izvor naše radosti i nade.

Ovih dana možemo iskusiti kako nas liturgija vodi do srca Božića, uvodi nas u Otajstvo koje nas malo po malo vodi ka izvorima kršćanske radosti.

Kao pastiri pozvani smo pomoći da ta radost u vjerničkom puku sve više raste. Od nas se traži da čuvamo tu radost. Želim ti još jednom uputiti poziv da ne dopustimo da nam se ukrade tu radost, jer mnogo puta razočarani – i to ne bez razloga – stvarnošću, Crkvom, ili čak samima sobom, osjećamo napast da se predamo sladunjavoj melankoliji, lišene nade, koja nam može obuzeti srce (usp. apost. pob. *Evangelii gaudium*, 83).

Božić je također, htjeli mi to ili ne, praćen tugom. Evanđelisti nisu htjeli prikrivati stvarnost kako bi je učinili uvjerljivijom ili privlačnijom. Nisu se u svom opisu koristili lijepim riječima koje su utješne, ali nemaju veze s pravom stvarnošću. Božić za njih nije bio bijeg u svijet mašte u koji su se sklanjali pred izazovima i nepravdama svoga vremena. Naprotiv, izvješćuju da je i rođenje Sina Božjega bio događaj ispunjen tragedijom i tugom. Citirajući proroka Jeremiju, evanđelist Matej ga prikazuje u svoj njegovoj surovosti: »U Rami se glas čuje, kuknjava i plač gorak: Rahela oplakuje sinove svoje« (2, 18). To je bolni jauk majki koje oplakuju smrt svoje nevine djece, žrtava Herodove strahovlade i neutažive žeđi za vlašću.

Taj jauk koji razdire srce možemo i danas čuti, i ne možemo ga i ne želimo zanemariti ili ušutkati. Danas se, nažalost, u našem svijetu – i to pišem s dubokom boli u srcu – još uvijek čuje jauk i plač mnogih majka, mnogih obitelji, zbog smrti njihove djece, njihove nevine djece.

Kontemplirati jaslice znači također kontemplirati taj bolni plač, otvoriti svoje uši i oči da čujemo i vidimo ono što se događa oko nas i imati osjetljivo i otvoreno srce za patnju naših bližnjih, posebice kad su njome pogođena djeca. To također znači shvatiti da se tužno poglavlje povijesti i danas nastavlja ispisivati. Promatrati jaslice odvojeno od svijeta koji nas okružuje značilo bi pretvoriti Božić u lijepu bajku koja pobuđuje tople osjećaje, ali oduzima kreativnu snagu Radosne vijesti koju nam Utjelovljena Riječ želi dati. Ta je napast stvarna.

Može li se doista upoznati kršćansku radost ako okrećemo glavu od te stvarnosti? Može li biti među nama kršćanske radosti ako zanemarimo vapaj naše braće i sestara, vapaj djece?

Sveti je Josip bio prvi kojem je bila povjerena zadaća čuvanja radosti spasenja. Suočen s okrutnim zločinima koji su se zbivali, sveti je Josip – primjer poslušnog i vjernog čovjeka – znao slušati Božji glas i odazvati se poslanju koje mu je Otac povjerio. A budući da je znao slušati Božji glas i bio poslušan volji njegovoj, postao je osjetljiviji na ono što se događa oko njega i znao je realno sagledati događaje.

Isto se to danas traži od nas pastira: da budemo ljudi kadri čuti, a ne biti gluhi na Očev glas, a time i osjetljiviji na ono što se događa oko nas. Imajući pred očima primjer svetog Josipa, danas se od nas traži da ne dopustimo da nam se ukrade radost. Pozvani smo čuvati je od herodâ našeg doba. Poput Josipa, trebamo hrabrost da prihvatimo tu stvarnost, da ustanemo i uzmemo je u svoje ruke (Mt 2, 20). Trebamo hrabrost čuvati tu radost od novih herodâ našeg doba, koji proždiru nevinost naše djece. Nevinost slomljenu pod teretom jarma ropskog i ilegalnog rada, prostitucije i iskorištavanja. Nevinost uništenu ratovima i prisilnom emigracijom, praćenih gubljenjem svega onoga što to za sobom povlači. Na tisuće je naše djece palo u ruke razbojnika, kriminalnih organizacija i trgovaca smrti, koji samo proždiru i iskorištavaju njihove potrebe.

Kao ilustracija može poslužiti podatak da je danas 75 milijuna djece zbog izvanrednih situacija i kriza moralo prekinuti školovanje. Nadalje, u 2015. godini, 68% svih osoba koje su bile žrtve seksualne trgovine u svijetu predstavljaju djeca. Istovremeno, trećina sve djece koja su morala živjeti izvan svoje domovine učinila su to zbog prisilnog seljenja. Živimo u svijetu u kojem gotovo polovica djece koja umiru u dobi nižoj od pet godina umire zbog pothranjenosti. Procjenjuje se da je u 2016. godini 150 milijuna djece bilo prisiljeno raditi,

od kojih mnogi žive u ropskim uvjetima. Prema najnovijem izvješću UNICEF-a, ako se situacija u svijetu ne promijeni, 2030. godine 167 milijuna djece živjet će u ekstremnom siromaštvu, 69 milijuna djece mlađe od pet godina umrijet će između 2016. i 2030. godine, a 60 milijuna djece neće steći osnovno obrazovanje.

Poslušajmo plač i žalosni jauk te djece; poslušajmo također plač i žalosni jecaj naše majke Crkve, koja plače ne samo zbog boli nanesene njezinoj najmlađoj djeci, već i zato što poznaje grijeh neke od svojih članova: trpljenje, iskustvo i bol maloljetnika koje su svećenici seksualno zlostavljali. Sramimo se toga grijeha. Osobe kojima je bila povjerena zadaća brinuti se za tu djecu uništile su im dostojanstvo. Izražavamo duboko žaljenje zbog toga i molimo za oprostjenje. Pridružujemo se boli žrtava i ronimo suze zbog toga grijeha. Grijeh onoga što se dogodilo, grijeh nepružanja pomoći, grijeh prikriivanja i poricanja, grijeh zlorabe položaja. Crkva također gorko plače zbog toga grijeha svojih sinova i moli za oprostjenje. Danas, na blagdan Nevine dječice, želim da svi obnovimo svoju punu predanost kako se te okrutnosti više ne bi događale među nama. Pronađimo potrebnu hrabrost da poduzmемо sve potrebne korake i štitimo u svemu živote naše djece, kako se ta zlodjela nikada više ne bi ponovila. Pridržavamo se, jasno i vjerno, »nulte tolerancije« na tome području.

Kršćansku se radost ne gradi na rubu stvarnosti, tako da je se ignorira ili praveći se kao da ne postoji. Kršćanska radost rađa se iz jednog poziva – istog onog kojeg je primio sveti Josip – da se prigrli i zaštiti život, naročito život svetih nevinih našeg doba. Božićno vrijeme predstavlja za nas izazov da čuvamo život i pomognemo mu da se rodi i raste. To je vrijeme koje od nas biskupa traži novu hrabrost. Onu hrabrost koja rađa procese buđenja svijesti o stvarnosti u kojoj mnoga naša djeca danas žive i koji će nas potaknuti da radimo na tome da im se osiguraju potrebni uvjeti kako bi se njihovo dostojanstvo djece Božje ne samo poštivalo, već prije svega branilo.

Ne dopustimo da im se ukrade radost. Ne dopustimo da nam se ukrade radost, čuvajmo je i pomozimo joj da sve više raste.

Činimo to s istom onom očinskom vjernošću svetog Josipa i vođeni sigurnom rukom Marije, Majke nježnosti, kako nam srca nikada ne bi otvrdnula.

Uz izraze bratske ljubavi,

FRANJO

Iz Vatikana, 28. prosinca 2016.

II.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

TISKOVNI URED HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Zagreb, 15. listopada 2016.

PRIOPĆENJE S 53. ZASJEDANJA SABORA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

(Zagreb, 11. – 13. listopada 2016.)

Plenarno zasjedanje Sabora Hrvatske biskupske konferencije, 53. u nizu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića u Zagrebu od 11. do 13. listopada 2016. Na zasjedanju su uz članove HBK sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, izaslanik Biskupske konferencija Bosne i Hercegovine vojni ordinarij mons. Tomo Vukšić i kao gost član Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda subotički biskup Ivan Penzeš.

Pozdravljajući na početku nazočne nadbiskup Puljić posebno je pozdravio dvojicu novozaređenih biskupa gospičko senjskog mons. Zdenka Križića i šibenskoga mons. Tomislava Rogića kao i njihove umirovljene predšasnike mons. Milu Bogovića i mons. Antu Ivasa. Zahvalio je umirovljenim biskupima za sve dobro što su učinili u svom biskupskom služenju, a njihovim nasljednicima uz srdačnu dobrodošlicu u zajedništvo HBK zaželio je da djelovanje konferencije obogate svojim primjedbama i prijedlozima.

U radnom dijelu zasjedanja biskupi su upoznati s početkom rada Mješovitog povjerenstva hrvatskih i srpskih stručnjaka koje ima zadaću zajednički razmotriti ulogu blaženog Alojzija Stepinca prije, za vrijeme i nakon Drugog svjetskog rata. Na prvom dvodnevnom susretu u Rimu od 12. do 13. srpnja 2016. godine utvrđen je način rada prema metodologiji povijesnih znanosti, utemeljenoj na raspoloživoj dokumentaciji i njezinoj kontekstualizaciji. Rad Povjerenstva neće imati nikakvog utjecaja na postupak kanonizacije blaženog Alojzija Stepinca, koji je isključivo u nadležnosti Svete Stolice. Mješovito povjerenstvo će se sastati šest puta u roku od 12 mjeseci. Vremensko ograničenje rada pokazuje kako Sveta Stolica, koja predsjeda radu Povjerenstva, očekuje da njegov rad bude učinkovit. Nakon prvog susreta u Rimu, Mješovito povjerenstvo će se sastati u Zagrebu 17. i 18. listopada ove godine.

Osobitu pozornost biskupi su posvetili unaprjeđenju projekta priprave za brak. Prihvaćeni su prijedlozi Vijeća HBK za život i obitelj da se pristupi revitalizaciji toga projekta na sustavan način zahvaćajući daljnju, bližu i neposrednu pripravu te osiguravajući nastavak praćenja bračnih parova i poslije sklapanja ženidbe. Odlučeno je i da se osnuje radna skupina u kojoj bi se osim predstavnika Vijeća HBK za život i obitelj te stručnjaka i praktičara zauzetih u pastoralu priprave za brak, uključili i članovi koje će predložiti Odbor HBK za mlade te Vijeće HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju. Očekuje se izrada pastoralnih smjernica na temelju postsinodalne pobudnice pape Franje "Amoris laetitia", s nadopunama za konkretna stanja u pojedinim biskupijama.

U svezi sa stanjem u hrvatskome društvu biskupi su se osvrnuli i razmotrili između ostaloga probleme odnosa prema otajstvu života, problem demografije i iseljavanja cijelih obitelji iz Hrvatske, kao i gospodarsko stanje i pravosudna pitanja. Posebice su se osvrnuli na neprimjeren odnos prema prošlosti koji se onda odražava u našoj sadašnjosti. Ta se neprimjerenost tiče poglavito triju tema koje su vidljive u odnosu prema žrtvama u jasenovačkim logorima, prema žrtvama komunističke diktature, kao i prema žrtvama u Domovinskome ratu.

Naime, u zadnje je vrijeme sve očitije da se nastoji ne samo nastaviti s manipuliranjem okolnostima i s brojem žrtava u Drugome svjetskom ratu, osobito u iznošenju neistina i neutemeljenih tvrdnja gledom na logor u Jasenovcu. S druge strane, biskupi smatraju neprihvatljivim i štetnim sadašnji odnos mjerodavnih hrvatskih ustanova i hrvatske države općenito prema žrtvama komunističkoga režima, posebice kada se radi o masovnim grobištima i ostacima stradalnika, kako u Hrvatskoj, tako i u drugim zemljama, osobito u Republici Sloveniji. Primijećeno je da se s nadograđivanjem poznatih velikosrpskih mitova zanemaruju

stradanja hrvatskoga stanovništva u Domovinskom ratu, uništavanje imovine, među kojom je osobito bolno razaranje kulturnih i duhovnih dobara, te nedovoljno uvažavanje uloge hrvatskih branitelja u ostvarenju slobode i nezavisnosti.

Biskupi stoga pozivaju mjerodavna tijela hrvatske države da ulože potreban napor, kako bi se – na transparentan način, a to znači u skladu s najboljim suvremenim znanstvenim metodama i kulturološkim pristupima – rasvijetlila istina o Jasenovačkim logorima, kao i događaji i stradanja nakon Drugoga svjetskoga rata. Time će se žrtvama pokazati dužno poštovanje, a istinom unijeti više mira u živote obitelji čiji su članovi nastradali. Važno je to isticati jer smo u zadnjim desetljećima iskusili koliko zla mogu donijeti ideologije, podupirane političkim mitovima jer nisu utemeljene na činjenicama i povijesnim istinama pa često predstavljaju hrvatski narod i državu kao genocidne i zločinačke.

Biskupi zato pozivaju narod i društvo na zajedništvo i zrelost kako bi imali snage nositi se s novim pokušajima stvaranja mitova i širenja neistina. To nije poziv “vraćanja u prošlost”, nego poticaj i želja osloboditi se tereta i utega koji iz prošlosti opterećuju sadašnjost i zamagljuju pogled prema budućnosti.

Biskupi su se sa zahvalnošću osvrnuli na 25. obljetnicu vraćanja vjeronauka u hrvatski školski odgojno – obrazovni sustav što je bilo moguće učiniti tek poslije pada totalitarnog komunističkog sustava te demokratskih promjena početkom devedesetih godina prošloga stoljeća. Tim povodom upriličena je svečana akademija u Hrvatskom narodnom kazalištu na kojoj su nazočili članovi HBK, predsjednik Hrvatskoga sabora dr. Željko Reiner te brojni drugi visoki uzvanici. Na akademiji je istaknuta važnost i 20. Obljetnice potpisivanja Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture (19. prosinca 1996.). Taj je Ugovor, naime, dao pravni okvir za djelovanje Katoličke Crkve, a utemeljen je na trima načelima: načelu vjerske slobode, načelu različitosti područja djelovanja Crkve i države, te načelu potrebe suradnje tih dviju ustanova koje se susreću u čovjeku, građaninu i vjerniku.

Na zasjedanju su predstavljena i dvojica budućih blaženika Hrvata, Serafina Glasnovića Kodića iz Janjeva i don Antona Muzića iz Vrnavokola-Letnice, koji se nalaze među 38 mučenika ubijenih u Albaniji iz mržnje prema vjeri od 1945. do 1974. Fra Serafin i don Anton bit će proglašeni blaženima 5. studenoga 2016. u Skadru. Biskupi pozivaju sve koji su u mogućnosti sudjelovati na svečanosti proglašenja i potiču na upoznavanje života ove dvojice novih hrvatskih blaženika.

Na osobit način biskupi su se spomenuli 40. obljetnice početka velike proslave Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata. Naime, nakon gušenja „hrvatskoga proljeća“ Crkva je pokrenula duhovne snage i započela s vjerničkim hodočašćima i okupljanjima. Najprije u Solinu 1976. na tisućitu obljetnicu smrti kraljice Jelene, pa dvije godine kasnije u Biskupiji kraj Knina (1978.) gdje je nađen lik Gospe velikoga hrvatskoga krsnog zavjeta. Slijedeće 1979. krenulo se prema Ninu gdje se komemoriralo povijesne veze sa Svetom Stolicom i papom Ivanom VIII. koji je 879. „blagoslovio hrvatskoga kneza Branimira, sav narod i zemlju njegovu“. Vrhunac proslave dogodio se na Mariji Bistrici 1984. gdje se na Nacionalnom euharistijskom kongresu okupilo pola milijuna ljudi iz svih krajeva gdje žive Hrvati. Svjesni značenja i dalekosežnosti tih događaja kao i važnosti njihove poruke i za ovo naše vrijeme, biskupi će uskoro uputiti poticaj vjerničkim zajednicama na molitvu i zahvalu za silna djela koja nam učini Gospodin.

Nakon isteka mandata i umirovljenja dosadašnjih predsjednika i članova u pojedinim tijelima HBK neki mandati su produljeni te su dogovorena nova imenovanja. Predsjedniku Vijeća za ekumenizam i dijalog sisačkom biskupu Vladi Košiću produljen je mandat. Za novog predsjednika Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života imenovan je gospičko senjski biskup Zdenko Križić, novim predsjednikom Odbora HBK za pastoral Roma imenovan je varaždinski biskup Josip Mrzljak. Biskupi mons. Zdenko Križić i mons. Tomislav Rogić imenovani su za nove članove Biskupske komisije za liturgiju. U mješovitu Komisiju HBK i HKVRP umjesto umirovljenih članova imenovani su vojni ordinarij Jure Bogdan i mons. Zdenko Križić.

Dosadašnjem delegatu HBK pri Vijeću biskupskih konferencija zemalja Europske Unije kardinalu Josipu Bozaniću i zamjeniku bjelovarsko križevačkom biskupu Vjekoslav Huzjaku produljen je mandat.

Na zasjedanju su predsjednici Komisija, Vijeća i Odbora HBK podnijeli izvješća o njihovom radu.

Na poziv mjesnog biskupa mons. Đure Hranića, uz 25. obljetnicu žrtve Vukovara, biskupi HBK će se okupiti u tome gradu 18. studenoga, a euharistijsko slavlje predvodit će kardinal Josip Bozanić. Istoga dana na 25. obljetnicu stradanja u Škabrnji ondje će euharistijsko slavlje predvoditi predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić.

Dogovoren je kalendar događanja za iduću godinu. Zajedničko zasjedanje HBK i BK Bosne i

Hercegovine održat će se 23. siječnja 2017. u Zagrebu, a izvanredno zasjedanje Sabora HBK dva dana kasnije 25. siječnja 2017. Pastoralno katehetski kolokvij za svećenike održat će se 7. i 8. ožujka 2017. Proljetno, 54. zasjedanje Sabora HBK bit će od 26. do 28. travnja 2017. Nacionalni susret hrvatske katoličke mladeži održat će se u Vukovaru 29. i 30. travnja 2017. Susret članova HBK s redovničkim provincijalima bit će upriličen 19. lipnja 2017. Jesensko, 55. zasjedanje Sabora HBK održat će se od 10. do 12. listopada 2017. u Zagrebu.

Tajništvo HBK

PORUKA POMORCIMA I RIBARIMA O BLAGDANU SV. NIKOLE BISKUPA ZA GODINU 2016.

Draga braćo i sestre!

Obraćam vam se ovim sveobuhvatnim kršćanskim pozdravom, jer sveti Nikola biskup nije samo zaštitnik pomoraca i ribara, nego i vaših obitelji i svih onih koji žive na moru i od mora, a rekao bih i cijele naše domovine koja već dulje vrijeme dobrim dijelom ide naprijed zahvaljujući našem moru i svim onim što je s njim povezano.

Život pomoraca u svakom je pogledu specifičan, jer je vama neizmjerljivo morsko plavetnilo svakidašnji dom i kuća, a obiteljski dom na kopnu možda može više sličiti godišnjem odmoru ili prolaznom međuvremenu. Znademo da bi trebalo biti drugačije, ali nije lako boriti se sa sobom i vlastitim navikama koje iz godine u godinu prerastaju u jedan posebni oblik i način života. Fizička odvojenost mnogo puta otvara napetosti među ženidbenim drugovima, te između roditelja i djece. Potrebno je ulagati silan trud i napor da ono vrijeme u kojem je cijela obitelj na okupu, bude vrijeme zajedništva i međusobne izgradnje. Muž i otac kad se vraća svojoj obitelji, dolazi kući više kao gost koji će sa svojim ukućanima provesti određeno vrijeme, a onda opet otići i ponovno se vraćati, i tako u nedogled.

Zato je pomorcu ili ribaru vrijeme provedeno u krugu obitelji dragocjeno vrijeme u kojem se treba odmoriti, i u kojem treba nadoknaditi fizičku prisutnost koja je nedostajala članovima obitelji, a uz to svaki put iz početka treba pronalaziti zajednički jezik sa svojom ženom i zajedno s njom podizati, odgajati i na pravi put izvesti svoju djecu. Bit će nenadoknativ gubitak i veliki promašaj za cijelu obitelj ako se nastali problemi i međusobna odijeljenost budu nadoknađivali materijalnim poklonima koji bi trebali služiti kao lijepa fasada na dotrajaloj građevini. Važno je prije svega da muž i žena komuniciraju, razgovaraju o svojim poteškoćama, zajednički rješavaju vlastite i obiteljske probleme, te nastoje uvijek obnavljati svoju ljubav u međusobnom darivanju i požrtvornosti.

Kao djeca slušali smo o različitim zgodama iz života svetog Nikole. Tako jedna od njih kaže kako je sveti Nikola potajice ubacivao potrebni novac u kuću nekog oca koji je imao tri kćeri, a budući da ih nije mogao udati jer nije imao za miraz, htio ih je izložiti nemoralnom životu. Sveti Nikola se poslužio novcem da spriječi nemoral i sačuva ljudsko dostojanstvo. Razmislimo dobro da li mi svojim novcem i darovima potičemo mnogobrojne oblike nemoralnosti i nepoštenja i time ušutkavamo svoju savjest i odgovornost u kojoj smo nezamjenjivi.

Upravo je završio sveti Jubilej Milosrđa, ali Sveti Otac Franjo, apostolskim pismom *Misericordia et misera* želi da sada ubiremo plodove milosrđa, jer milosrđe ne može biti jedan umetak ili prolazna etapa u životu Crkve, nego je temelj cjelokupne njezine opstojnosti.

Sveti Nikola, vaš nebeski zaštitnik, zorni je primjer i uzor sveta čovjeka, a koji je tjelesnim djelima milosrđa duhovno izgrađivao i na pravi put spasenja upravljao ljude svog vremena. Neka vam on bude uzor da kao dobri kršćani znadete mudro upravljati teško stečenim dobrima, a svojom nesebičnom ljubavlju i razboritošću izgrađivati sebe i svoju obitelj.

Koristim ovu prigodu da svima vama, vašim obiteljima, pomorskim dušobrižnicima i svim ljudima dobre volje, zaželim plodonosno vrijeme Došašća i obilje blagoslova za božićne i novogodišnje blagdane.

+ Ivica Petanjak, biskup krčki
Predsjednik Odbora HBK za pastoral pomoraca

PORUKA PREDSJEDNIKA HRVATSKOG CARITASA

„Gospodin ostaje vjeran dovijeka” (Ps 146, 6c)

Drage sestre i braćo u Kristu!

Slavlje treće nedjelje došašća – koja se u našoj domovini obilježava kao Nedjelja Caritasa – proslavit ćemo pod geslom psalmista: „Gospodin ostaje vjeran dovijeka” (Ps 146, 6c).

Ovogodišnju Nedjelju Caritasa slavimo nakon što smo zatvorili „Sveta vrata” Jubilarne godine milosrđa koju je Papa proglasio s nakanom da se Crkva vježba u tome da bude kao „majka puna ljubavi; strpljiva, srdačna, potaknuta suosjećanjem i dobrotom prema svojoj odvojenoj djeci.” Zatvaranjem Svetih vrata u našim katedralama i svetištima nipošto nisu zatvorena vrata Božjega milosrđa, nego se nadamo da su još više otvorena. Svima nama koji gradimo živu Crkvu to je poziv koji ostaje odzvanjati u srcima, da se odazovemo na Božji poziv vjernosti koja se pokazuje time što ćemo biti Njegovi vjerni i marljivi suradnici na Zemlji. Svaki put kada se zauzmemo za neki čin kojim se potvrđuje, čuva ili brani dostojanstvo čovjeka, života, pravo na slobodu, jednakost, svaki put kada skupimo hrabrosti da se usprotivimo nepravdi, kada zaštitimo nerođene, slabe, nemoćne, bolesne, neuke, potlačene, onda svjedočimo da smo vjernici, da smo Božji suradnici. To su uspjesi kojima ćemo se najviše radovati, ali oni ne dolaze olako. Oni zahtijevaju da ozbiljno shvatimo kako se cjelovito ostvarujemo na području duhovne baštine koju nam je Isus ostavio i na području naše profesije, zanimanja kojim si zarađujemo svakidašnji kruh. To dvoje u uzajamnoj su međuovisnosti. Svaka profesija pridonosi, na različite načine, ostvarivanju svog životnog zvanja ili poziva. Upravo po načinu na koji se pripremamo za vršenje svoje službe vidljivo je s koliko se mara, ustrajnosti i strpljivosti pripremamo i za ostvarenje poziva na ljubav. Ta vježba, taj odgoj za aktivni društveni život, za produbljivanje znanja o vjeri u kojoj su nas krstili roditelji, za duhovni rast, počinje kod kuće, u obitelji.

Ustrajati na takvom putu nije jednostavno. Današnje društvo nameće obmanu kako je moguće „uspjeti” na lagan i jeftin način, kroz razna “snalaženja”, kako je zapravo jedino tako moguće doći do velikog materijalnog bogatstva koje jamči priznanje, status i situiranost. Je li to ostvarenje poziva čovjeka kao Božjeg suradnika? Je li nas Isus hodajući po ovoj našoj Zemlji tome učio?!

Život nije samo dar, nego i talent koji nam Bog daje da surađujemo s njime. Na nama je da taj dar ne zakopamo prepuštivši se uživalačkom shvaćanju i načinu života, gledajući samo vlastiti interes. Kada na kraju našeg vremena stanemo pred Boga, pitat će nas kako smo surađivali s njegovim talentima, koliko smo drugih talenata stekli, što smo činili za druge? Sudit će nas, tako vjerujemo, po riječima, djelima, propustima, po strpljivosti i ustrajnosti, po vjernosti njegovoj Riječi.

Kao uzor na tom putu vjerne suradnje s Božjom milošću imamo mnoge proroke, svece, pa i one naših dana. Osobit uzor može nam biti Majka Terezija. U rujnu ove godine blažena Majka Terezija, „neumorna djelatnica milosrđa”, kako je o njoj govorio papa Franjo, proglašena je svetom. Što to znači na nas vjernike? To znači da je baš svatko od nas, koji smo po krštenju urali u Krista, odgovoran da bude „sol i svjetlo”; to znači da svakim djelom tjelesnog ili duhovnog milosrđa, kojeg iskažemo prema braći i sestrama, onima koji su nam blizu, ali jednako tako onima koji su nam daleko, svjedočimo da je Krist ŽIV! Djelima konkretne ljubavi svjedočimo da smo mi živi, da naše srce nije otvrdnulo, da u našim rukama ima snage pridići drugoga, da u našem umu postoji svijest odgovornosti i dužnosti da budemo glas onih koji žive na marginama društva. Nadahnjivati se uzorom onoga što je ta žena, mala rastom, a velika duhom činila za svoga života, nastavljajući djelovati u istom tom duhu, znači oduprijeti se malodušnosti, slabostima, grijehu. To znači nadilaziti udobnosti svijeta u kojem živimo i suočiti se s gladnima, osiromašenima, onima bez posla, bez plaće, bez prava na obrazovanje, bez krova nad glavom, bez odgovarajuće medicinske skrbi, bez mogućnosti za jednake prilike.

To znači opredijeliti se za očuvanje dostojanstva svakog ljudskog bića, od začeca do naravne smrti. To znači boriti se da svatko dobije svoju priliku. To, dragi vjernici, znači živjeti tako da je jedini kriterij djelovanja besplatna ljubav, oslobođena svake ideologije i svih vezanosti, pružena svima bez razlikovanja jezika, kulture, rase ili religije. Sve to, koliko god se čini nemoguće ili preteško - moguće je! Moguće je ako se učini prvi korak, pa onda još jedan, i još jedan, kada se koraci nižu. Upravo tako je svoj put započela i njime hodila sveta majka Terezija. Ona je običavala reći: ‘Možda ne govorim njihov jezik, ali se mogu nasmiješiti’, a da bi se nekome nasmiješili potrebno je pogledati onog drugoga u oči, istinski pogledati u oči, prepoznati čovjeka, brata, sestru, i od tog susreta po pogledu koji slijedi smješak ohrabriti se za prvi korak na putu usavršavanja u djelima konkretne ljubavi.

U godini, koja je pred nama, ustrajmo na putu obnovljenog i osnaženog milosrđa. Molimo, braćo i sestre, da znamo ostati vjerni Gospodinu! Amen.

Josip Mrzljak, varaždinski biskup i
predsjednik Hrvatskog Caritasa

III.
POREČKA I PULSKA BISKUPIJA

SUSRET SVEĆENIKA U PAZINU

Poreč, 6. listopada 2016.
Prot.: 1289/2016.

Susret svećenika, redovnika i redovnica u Pazinu

U ponedjeljak, 17. listopada 2016. godine održat će se redoviti susret svećenika, redovnika i redovnica u Pazinskom kolegiju s početkom u 10,00 sati. Bit će to četvrto i posljednje predavanje koje smo planirali održati u ovoj Svetoj Godini milosrđa.

Predavanje na temu: MILOSRĐE U PASTORALNOM DJELOVANJU DANAS održat će **vlč. dr. Ričard Pavlič**, profesor na Teologiji u Rijeci.

Takozvane „manjine“ u Crkvi: rastavljeni i ponovno vjenčani, homoseksualci i druge „problematične“ rodne skupine. Milosrđe u propovijedima, dijeljenju sakramenata, posebno bolesničkog pomazanja. Djelovanje i uloga karitativnih udruga: pojam siromaštva, milosrđe i univerzalno poslanje Crkve. Funkcija milostinje, osjetljivost kod blagoslova kuća, „naplaćivanje“ usluga, misnih intencija i podjela sakramenata. Socijalna uloga svećenika i župe: odgovornost u upravljanju crkvenim dobrima, smisao crkvenih dobara nekada i danas, solidarnost među svećenicima.

Uz pozdrav i svako dobro!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

Svim svećenicima, redovnicima i redovnicama

ZAVRŠNO SLAVLJE SVETE GODINE BOŽJEG MILOSRĐA

Poreč, 3. studenoga 2016.
Prot.: 1405/2016.

Velečasni gospodine!
Velečasni oče!

Sveti otac papa Franjo odredio je da završno slavlje Jubileja Božjeg milosrđa – Izvanredne svete godine bude na nedjelju Krista Kralja, 20. studenoga 2016. godine zatvaranjem svetih vrata u Bazilici sv. Petra u Vatikanu. Isto tako Papa je odredio da se zaključna svečanost toga Jubileja u mjesnim crkvama održava nedjelju prije Krista Kralja, tj. 13. studenoga 2016. godine.

Svečano slavlje zatvaranja svete godine Božjeg milosrđa za Porečku i Pulsku biskupiju održat će se 13. studenoga 2016. godine u pulskoj katedrali s početkom u 18 sati.

Pozivamo sve svećenike i vjernike da se pridruže tom slavlju i da Bogu zahvale za milosni dar te Svete godine.

Župnici pulskih župa neka tog dana ukinu večernju misu, a vjernike neka pozovu u Katedralu.
Uz pozdrav i svako dobro od Gospodina!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

Svim svećenicima i redovnicima

PLENUM SVEĆENIKA U PAZINU

Poreč, 5. studenoga 2016.
Prot.: 1408/2016.

Svim svećenicima

Predmet: Poziv na Plenum svećenika u Pazinu
Draga braćo svećenici!

U ozračju približavanja zaštitnika Porečke biskupije sv. Mavra, spominjemo se života i rasta prve Crkve u Istri te svojega poziva da se i u svakome od nas kao i u našim vjernicima dogodi preporađanje u vjeri i što tješnje povezivanje s Isusom Kristom i snagom njegova Duha, okupit ćemo se kao i proteklih godina na naš zajednički Plenum svećenika Porečke i Pulske biskupije.

Plenum će se održati u Pazinskom kolegiju, u ponedjeljak 14. studenoga 2016. u 10,00 sati. Pročelnici ureda i crkvenih ustanova predstaviti će nam svoj rad i dati nam uvid u aktivnosti, težišta, nastojanja i planove naše mjesne Crkve.

Dnevni red i program:

- 10,00 Treći čas
Biskupova pozdravna riječ
- 10,30 Kratki godišnji izvještaji pročelnika biskupijskih ureda, vijeća, ustanova itd.
Mogućnost za pitanja
- 12,00 Ručak

Ako je netko zbog važnih razloga spriječen, molimo da nas unaprijed obavijesti.
S poštovanjem Vas pozdravlja

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

ZA REKOLEKCIJU

7. studenoga 2016.

Poreč, 5. studenoga 2016.
Prot.:1407/2016.

Permanentna formacija svećenika do 10. godina službe. Susret permanentnog obrazovanja za svećenike do 10 godina službe održat će se **u utorak i srijedu, 15. i 16. studenog 2016. u Domu pastoralnih susreta u Lovranu**, s početkom u 10,00 sati (okupljanje u 9,30 sati).

Tema ovog susreta je **Izazov sekta pastoralnom djelovanju danas.**

Prijava krizme za 2017. godinu. Župnici koji planiraju krizmu za 2017. godinu neka do kraja studenoga 2016. godine predlože Ordinarijatu tri datuma koja žele. Onda će se u Ordinarijatu nastojati prihvatiti jedan od tih tri datuma i javiti župniku datum krizme.

Završetak Svete godine Božjeg milosrđa. Sveti otac papa Franjo odredio je da završno slavlje Jubileja Božjeg milosrđa – Izvanredne svete godine bude na nedjelju Krista Kralja, 20. studenoga 2016. godine zatvaranjem svetih vrata u Bazilici sv. Petra u Vatikanu. Isto tako Papa je odredio da se zaključna svečanost toga Jubileja u mjesnim crkvama održava nedjelju prije Krista Kralja, tj. 13. studenoga 2016. godine.

Svečano slavlje zatvaranja svete godine Božjeg milosrđa za Porečku i Pulsku biskupiju održat će se 13. studenoga 2016. godine u pulskoj katedrali s početkom u 18 sati.

Plenum svećenika održat će se **14. studenoga 2016. u Pazinskom kolegiju u Pazinu**. Molimo sve voditelje Vijeća i delegate, povjerenike da svoje izvješće dostave u pisanom obliku na Biskupski ordinarijat najkasnije do 7. studenoga 2016. godine. Izvješće mora biti kratko.

Biskupsko priznanje. Pozivamo sve župnike, ako do sada nisu predložili nekog kandidata za Biskupsko priznanje ove godine, a to bi željeli učiniti, neka to učine na ovoj rekolekciji. Samo neka to bude osoba koja se ističe svojim zalaganjem, požrtvovnošću i ljubavlju za dobro i napredak mjesne Crkve. Župnik neka pismeno obrazloži zašto se ta osoba predlaže, a dekan neka dostavi Ordinarijatu do 14. studenoga 2016. godine.

Pastoral mladih

1. Na prvu nedjelju došašća – 27. 11. ove godine organiziramo BISKUPIJSKI SUSRET MLADIH. Domaćin susreta je župa svetog Antuna u Puli. Susret počinje u 16:00 katehezom za pripremu na SHKM Vukovar 2017. Nastavlja se prilikom za ispovijed nakon čega slijedi sveta misa u 18:00. (U planu su dva biskupijska susreta mladih u jednoj pastoralnoj godini - jesen / proljeće).

2. Pozivamo sve dekane da u dogovoru sa župnicima organiziraju susrete mladih u kojima će mlade pripremati za Susret hrvatske katoličke mladeži koji će biti u Vukovaru 29. i 30. travnja 2017. U tu svrhu su stigle knjižice s katehezama i plakati. Moći će se preuzeti na Plenumu u Pazinu. Dob mladih koji mogu sudjelovati na SHKM Vukovar 2017 je od 16 do 30 godina. Ovo nije susret za krizmanike već srednjoškolce, studente i radničku mladež.

Proslava svetog Mavra u Poreču, 21. studenoga 2016. godine. Pozivamo i ove godine sve svećenike, redovnike i redovnice na proslavu svetog Mavra, zaštitnika Poreča i Porečke biskupije. Svečana sveta misa, koju će predvoditi mons. dr. Ivan Devčić, riječki nadbiskup i metropolita, započet će u 10,30 sati. Nakon mise održat će se svečana procesija ulicama grada Poreča. Nakon toga pozivamo sve na zajednički agape u prostorije Ordinarijata.

Đakonsko ređenje u Puli. U subotu, 26. studenoga 2016. godine s početkom u 11 sati u pulskoj katedrali gospodin biskup, mons. Dražen Kutleša zaredit će za đakone trojicu naših bogoslova.

Duhovna obnova za svećenike u Pazinu. U ponedjeljak, 28. studenoga 2016. održat će se duhovna obnova za svećenike u Pazinskom kolegiju s početkom u 10 sati. Tema duhovne obnove je: SMISAO DOŠAŠĆA KAO DUHOVNA DIMENZIJA KRŠĆANA. Voditelj će biti fra Đuro Vuradin iz Pule.

Adventski susret vjeroučitelja u Pazinu. U subotu, 3. prosinca 2016. održat će se susret vjeroučitelja u Pazinskom kolegiju s početkom u 10 sati. Tema susreta je: EKUMENSKA DIMENZIJA KATOLIČKOG VJERONAUKA U ŠKOLI. Predavač će biti prof. dr. Jure Zečević iz Zagreba.

Koncert Caritasa i podjela stipendija u Pazinu. U subotu, 3. prosinca 2016. godine održat će se dobrotvorni koncert u organizaciji Caritasa Porečke i Pulske biskupije u dvorani Pazinskog kolegija. Za vrijeme koncerta bit će i podjela stipendija Zaklade blaženog Miroslava Bulešića za školsku godinu 2016. – 2017. Početak u 18 sati. Molimo Vas da se osobno odazovete i potaknete svoje vjernike da se i oni u što većem broju odazovu.

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

DUHOVNA OBNOVA U DOŠAŠĆU

Poreč, 18. studenoga 2016.
Prot.: 1450/2016.

Susret svećenika, redovnika i redovnica u Pazinu

U ponedjeljak, 28. studenoga 2016. godine s početkom u 10,00 sati, održat će se u Pazinskom kolegiju duhovna obnova za svećenike, redovnike i redovnice, na početku Došašća kao priprema za Božić.

Sve pozivamo da se na početku ovog svetog vremena i sami obnovimo kako bismo u našem svagdanjem služenju ljudima mogli što bolje približavati Boga i njegovu ljubav za sve.

Duhovnu obnovu vodit će **fra Đuro Vuradin** iz Pule na temu:

SMISAO DOŠAŠĆA KAO DUHOVNA DIMENZIJA KRŠĆANA

Program:

10,00 Molitva Srednjeg časa

10,15 Razmatranje

11,00 Kratka stanka

11,15 Pokorničko bogoslužje

11,30 Pojedinačne ispovijedi

12,00 Zajednički ručak

Uz pozdrav i svako dobro!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

Svim svećenicima, redovnicima i redovnicama

RAZRJEŠENJA I IMENOVANJA

Vlč. Roko Smokrović, na osobni zahtjev, razrješuje se službe župnika župa Sv. Lovre mučenika u Premanturi i Pohodnja BDM u Pomeru i stavlja se na raspolaganje Neokatekumenskom putu.

Vlč. Antun Nižetić imenuje se župnikom župa Sv. Lovre mučenika u Premanturi i Pohodnja BDM u Pomeru.

Vlč. fra Josip Vlašić dobiva trajnu ovlast ispovijedanja vjernika i sve druge potrebne ovlasti za vršenje svećeničke službe.

Vlč. fra Drago Vujević dobiva trajnu ovlast ispovijedanja vjernika i sve druge potrebne ovlasti za vršenje svećeničke službe.

BISKUPIJSKO PRIZNANJE U 2016. GODINI

Mons. Dražen Kutleša, porečki i pulski biskup i ove je godine podijelio Biskupijsko priznanje za svesrdnu zauzetost u Crkvi laicima koje su predložili svećenici zajedno s dekanima. Svake godine mogu svećenici na dekanatskom sastanku predložiti jednog laika iz svoga dekanata za takvo priznanje. Te prijedloge dekani šalju u Biskupski ordinarijat zajedno s obrazloženjem zašto se ih se predlaže.

Na blagdan svetog Mavra, zaštitnika grada Poreča i Porečke biskupije, 21. studenoga na večernjoj misi u porečkoj katedrali biskup dijeli priznanja zaslužnim laicima.

Ove godine Biskupijsko priznanje dobili su:

1. Josipa Radovan iz Bačve
2. Đurđica Celić iz Krbuna
3. Michele Fabris iz Kršeta
4. Antun Kos iz Rapca
5. Nela Peteh iz Žminja
6. Margarita Ujčić iz Starog Pazina
7. + Grgo i Smiljana Mejak iz Lanišća
8. Đurđica Peruško iz Pule – Gospa od Mora
9. Dragica Zadnik iz Vodnjana

PASTORALNI PLAN POREČKE I PULSKE BISKUPIJE

(za razdoblje od studenoga 2016. do studenoga 2017.)

Uvod

Za Porečku i Pulsku biskupiju 2017. godina veoma je važna jer u toj godini prepoznajemo mogućnost spomena i obilježavanja važnih obljetnica iz svoje povijesti. Tu je u prvom redu obilježavanje 70. obljetnice uspostave privremene Pazinske apostolske administrature, nastale 1947. godine. Ove se godine također obilježava 40 godina od trajnog ujedinjenja Crkve u Istri, proglašenjem bule pape Pavla VI. 17. listopada 1977. pod nazivom „Prvih godina XIX. stoljeća“ ili „Prioribus saeculi“. Godina 2017. je posebno značajna i za obilježavanje 70. obljetnice mučeničke smrti blaženog Miroslava Bulešića. Ujedno ćemo se spomenuti i 71. obljetnice smrti blaženog Francesca Bonifacia.

Ova će pastoralna godina biti prigoda i da bolje upoznamo i neke važne osobe iz povijesti naše Porečke i Pulske biskupije, poglavito biskupa dr. Dragutina Nežića.

Sve to ima za cilj, ne samo spomen i upoznavanje naše prošlosti, već u prvom redu doprinijeti boljem duhovnom životu i rastu u našoj mjesnoj Crkvi. Cilj je pastoralnog plana oživjeti i potaknuti na djelovanje i aktivnost sve čimbenike u pastoralnom radu naše biskupije. Geslo ove pastoralne godine za našu Porečku i Pulsku biskupiju bite će „Istarska Crkva jedna“. Uz sve predložene aktivnosti nastojat ćemo pratiti i sve pastoralne smjernice i naputke koje budu predloženi na planu opće Crkve. Uspjeh i ovog pastoralnog plana u mnogočemu ovisi o spremnosti da se što djelotvornije uključimo u ostvarenje predloženih aktivnosti, posebno onih koji su prepoznati kao važni za život cijele naše mjesne Crkve. Svi smo pozvani naći svoje mjesto, svećenici i Bogu posvećene osobe, sve naše zajednice i udruge koje pastoralno djeluju u našoj Crkvi, kao i svi vjernici, kako bismo svi zajedno svojim djelovanjem doprinijeli boljem duhovnom životu naših župnih zajednica, naših obitelji i svakoga čovjeka.

Prijedlozi pastoralnih aktivnosti na biskupijskoj razini

- Po preporuci Svetog oca pape Franje i naša će biskupija obilježiti zatvaranje Svete godine Božjeg milosrđa u nedjelju, 13. studenog 2016. godine.
- I u ovoj pastoralnoj godini održavat će se redoviti susreti svećenika u Pazinu. U prvom dijelu godine tema susreta bila bi vezana uz bl. Miroslava Bulešića, a u drugom dijelu godine tema bi bila upoznavanje života i djela biskupa Dragutina Nežića. I ove će godine biti organizirana i duhovna priprema za svećenike u Pazinu početkom došašća i korizme - prvi ponedjeljak u došašću, 28. studenoga 2016. i prvi ponedjeljak u korizmi, 6. ožujka 2017. godine. Tog će se dana svećenici naše biskupije spomenuti i svih žrtava totalitarnih režima.
- Na redovnim susretima po dekanatima, rekolekcijama teme u duhovnom dijelu susreta mogle bi biti nadahnute duhovnim dnevnicima bl. Miroslava Bulešića i bl. Francesca Bonifacia. Važna mjesto u ovoj godini trebale bi zauzeti teme nadahnute zajedništvom i jedinstvom svih članova naše mjesne Crkve. Teme za pastoralni dio rekolekcija mogle bi biti liturgijska slavlja (pravila i upute) i župna administracija.
- U organizaciji Vijeća za liturgiju i crkvenu glazbu i ove se jeseni povodom blagdana sv. Cecilije održavaju susreti župnih pjevačkih zborova po dekanatima, prema već određenom rasporedu.
- Zadnje subote u studenom, 26. studenog 2016. bit će svečanost đakonskog ređenja u pulskoj katedrali u 11 sati.
- Susreti za mlade svećenike održat će se i u ovoj godini za našu biskupiju i to na jesen i proljeće. Tema susreta bit će: područje morala, liturgije i prava u svrhu pomoći mladim svećenicima na početku njihove pastoralne prakse. Ove će godine biti stavljen naglasak na područje župne administracije i na ispravno vođenje župnih knjiga i župnih ureda.

- Redovni susreti vjeroučitelja u organizaciji Katehetskog ureda biskupije održat će se i ove godine po uhodanom rasporedu: u došašću - 3. prosinca 2016. i u korizmi - 4. ožujka 2017. godine. I ovi će susreti nastojati pratiti predložene teme važne za cijelu biskupiju, a bit će pripremljene i prigodne kateheze za osnovne i srednje škole vezane uz važne obljetnice i osobe iz naše crkvene povijesti.
- Vijeće za obitelj po uputama Ureda za obitelj Hrvatske biskupske konferencije susrete i razmišljanja u ovoj godini na temu očinstva – uloga oca u obitelji danas. Vijeće predlaže i susret za voditelje zaručničkih tečajeva u Pazinu 19. studenog 2016. radi što kvalitetnijeg rada i usklađenosti tema i sadržaja u cijeloj biskupiji.
- Predlaže se također i susret s očevima po dekanatima krajem listopada i početkom studenog 2016. godine.
- U organizaciji Caritasa Porečke i Pulske biskupije održat će se i ove godine humanitarni koncert u sportskoj dvorani Pazinskog kolegija 3. prosinca 2016. u 18 sati. Uz to će biti i organizirana i podjela stipendija biskupije za učenike osnovnih i srednjih škola i za studente.
- Vijeće za mlade, duhovna zvanja i ministrante predlaže jedan susret za mlade u došašću u Puli: prve nedjelje došašća. Ujedno počinje i priprema mladih po dekanatima za susret mladih u Vukovaru 29. i 30. travnja 2017. godine. Valja iskoristiti tu prigodu da i u sredinama gdje nema organiziranog rada s mladima započnu aktivnosti na tom planu.
- Vijeće za obitelj i u 2017. godini ističe posebno neke dane kao što su Dan života 5. veljače, Svjetski dan braka 12. veljače 2017, a posebno blagdan sv. Josipa 19. ožujka - Dan očeva kao prigodu da se u svim našim župnim zajednicama progovori i promišlja na temu uloge oca u suvremenoj obitelji. S tim će se ciljem u veljači održati susret svećenika u Pazinu na temu „Problematika suvremene obitelji“. Gost će biti dr. Josip Bošnjak.
- Predlaže se i biskupijski obiteljski dan koji bi se održao u Škropetima u crkvi bl. Alojzija Stepinca 20. svibnja 2017. godine.
- Vijeće za liturgiju i crkvenu glazbu predlaže jednodnevnu duhovnu obnovu za pjevače iz cijele naše biskupije. I to 18. ožujka, dan uoči treće korizmene nedjelje u svetištu s. Josipa u Karlovcu.
- I ove se godine predviđaju biskupijska hodočašća u naše katedrale. Porečka biskupija treće nedjelje korizme 19. ožujka 2017. godine u Poreču. Pulska biskupija četvrte nedjelje korizme 25. ožujka 2017. godine u Puli.
- U korizmi će se održati duhovne obnove za razne skupine vjernika. Caritas predlaže za svoje djelatnike duhovnu obnovu u Pazinskom kolegiju 2. travnja 2017. u 15 sati na petu korizmenu nedjelju. Bilo bi dobro da se tu uključe i drugi, možda župni animatori i članovi župnih vijeća.
- Katehetsko vijeće u korizmenim subotama organizira susrete za župne animatore u Pazinskom kolegiju i to može biti prigoda da pozovemo i uključimo u život župnih zajednica i one koji do sada nisu bili uključeni.
- Blaženi Miroslav Bulešić bi posebno u ovoj godini trebao biti predstavljen kao uzor našim krizmenicima, stoga predlažemo da se za krizmenike po dekanatima organizira hodočašće u Svetvinčenat i Lanišće prema prigodnom programu koji predlaže Vijeće za mlade naše biskupije.
- Vijeće za mlade predlaže susret mladih u korizmi i to prve nedjelje korizme.
- Vjerujemo da će i ove godine biti organiziran već tradicionalni Križni put u Gračišću za mlade.
- Susret za ministrante cijele biskupije održat će se 13. svibnja 2017. na rođendan bl. Miroslava Bulešića u Svetvinčentu.
- Ove će godine biti i stota obljetnica ukazanja BDM u Fatimi pa se 13. svibnja može dostojno obilježiti.
- Nedjelja Dobrog pastira, 4. svibnja 2017. prigoda je da se moli za duhovna zvanja toliko potrebna i našoj biskupiji. Bilo bi dobro i na zajedničkom planu obilježiti taj dan.
- Blagdan Presvetog srca Isusova slavimo 23. lipnja i kao duhovnu obnovu za svećenike, Dan posvećenja svećenika.
- Ove 2017. godine posebno važan događaj za cijelu našu biskupiju bit će spomen na sedamdesetu obljetnicu mučeničke smrti bl. Miroslava Bulešića. Svečano misno slavlje održat će se 24. kolovoza

u Svetvinčentu na Trgu ispred župne crkve. Predlaže se i susret u prijepodnevnim satima svećenika metropolije u Lanišću s molitvom časoslova u župnoj crkvi.

- Već je uobičajeno da se katehetski dan za sve djelatnike u katehezi u našoj biskupiji organizira krajem kolovoza sa svrhom pripreme na novu školsku i vjeronaučnu godinu.
- Tradicionalno hodočašće vjernika na Trsat iz Istre održat će se 2. rujna 2017. godine.
- Isto tako važne obljetnice koje ove godine naša mjesna Crkva obilježava bit će istaknute u listopadu i studenome 2017. godine.
- Simpozij o životu i djelu biskupa dr. Dragutina Nežića, sedamdesetoj obljetnici uspostave privremene Pazinske apostolske administrature i četrdesetoj obljetnici trajnog ujedinjenja Crkve u Istri održat će se u Pazinu 20. listopada 2017. kao cjelodnevni program predavanja, kao stručni skup, znanstveni simpozij.
- Tom će prigodom biti održan i simpozij o biskupu dr. Dragutinu Nežiću i u Zagrebu. Nadamo se da će o svemu tome biti izdan i prigodni zbornik.
- Na blagdan sv. Mavra, zaštitnika Porečke biskupije 21. studenog 2017. održat će se svečano liturgijsko slavlje u kome će naša Crkva zahvaliti Bogu za sedamdeset godina uspostave Pazinske administrature i četrdeset godina jedinstva istarske Crkve.
- Ti događaji imaju za cilj okupiti cijelu našu biskupijsku zajednicu pa bi kao takvi trebali zauzeti centralno mjesto u svim našim pastoralnim aktivnostima u ovoj godini.

Prijedlozi pastoralnih aktivnosti na dekanatskoj razini

- I na planu dekanata važne smjernice za cijelu biskupiju trebale bi imati odraza na sve pastoralne aktivnosti
- Posebno je važno potaknuti i animirati sve naše vjernike da svojom prisutnošću i aktivnošću daju doprinos događajima važnim za našu mjesnu Crkvu.
- Na planu dekanata bi bilo korisno organizirati susrete na temu važnih obljetnica iz naše povijesti, ali i upoznati vjernike s važnim osobama koje su u svom životu djelovale na ovim prostorima na dobrobit Crkve i našega naroda.
- U gradovima je možda moguće organizirati i tribine na prigodne teme kako bi se uključili i oni koji sebe ne smatraju praktičnim vjernicima, a nama će to biti prigoda da o nekim osobama i događajima progovorimo istinom i vjerodostojnošću.
- U ovoj godini važne teme mogle bi biti vezane uz bl. Miroslava Bulešića, uz temu mučeništva, važnost uspostave Apostolske administrature, potreba upoznavanja povijesti istarske Crkve da bi smo danas dosljednije mogli živjeti sadašnjost.
- Članovi župnih pastoralnih i ekonomskih vijeća za nas imaju svoju važnost pa bi bilo dobro i na planu dekanata organizirati susret o njihovom djelovanju i aktivnostima
- Više puta se pokazalo da dekanatska hodočašća mogu i te kako doprinijeti zajedništvu i korisnom iskustvu za sve župe u dekanatu
- Korisni bi mogli biti i susreti među župama poglavito nekih članova kao što su pjevači, ministranti, čitači što bi svakako doprinijelo izgradnji zajedništva među vjernicima, posebno među onima koji su u Crkvi aktivniji.
- U svim aktivnostima u dekanatu važna je suradnja među svećenicima i zajednicama kako bi se što više vjernika moglo uključiti u razne događaje, susrete, tribine, pobožnosti, klanjanja iz više župa i kako se ne bi više važnih stvari događalo istovremeno.
- Potrebno je također koristiti medije koji djeluju u dekanatu: lokalne radio postaje, tiskana glasila, internet, društvene mreže itd.
- U svemu tome važna je uloga dekana kao koordinatora i promotora zajedničkih aktivnosti u dekanatu. Redovne dekanatske vizitacije, koje se potiču od strane Ordinarijata, svakako treba shvatiti prvenstveno kao pomoć i podršku u što boljem vršenju svećeničke i župničke službe svakoga svećenika za dobrobit župnih zajednica koje su nam povjerene.

Prijedlozi pastoralnih aktivnosti na župnoj razini

- Važni događaji i smjernice koje predlaže naša Porečka i Pulska biskupija trebaju doprijeti do svakog vjernika u našim župnim zajednicama
- Ako je potrebno, radi bolje prisutnosti na slavljinama ili pri organizacije susreta i hodočašća, dobro je povezati se s drugim župama u dekanatu.
- Stoga bi bilo dobro da svećenici, župnici u dane, koje naša biskupija posebno obilježava, i gdje se očekuje sudjelovanje vjernika iz cijele biskupije, tome prilagode misna slavlja u svojim župnim zajednicama
- O povijesti i sadašnjosti naše Crkve valja progovoriti u raznim prigodama. Organiziranjem predavanja, susreta tematskih pobožnosti i klanjanja u župnoj zajednici i dr. Također valja iskoristiti susrete roditelja prvopričesnika i krizmanika, pripravu odraslih na sakramente kako bi se važnost događaja doživjelo i prepoznalo najprije u svojoj župnoj zajednici.
- Ove godine posebno valja iskoristiti sedamdesetu obljetnicu mučeništva bl. Miroslava Bulešića koristeći materijale i pomagala koja već postoje kako bi se njegov lik u ovoj godini što više približio posebno našim krizmanicima i mladima.
- Kada se govori o sjedinjenju istarske Crkve valja progovoriti i o zajedništvu ponajprije unutar naših župnih zajednica, unutar udruga i zajednica koji u njoj djeluju kao i među svim vjernicima.
- Na planu župne zajednice treba svratiti pozornost i putem župne kateheze i drugih službi u Crkvi na važnost pojedinih osoba iz naše crkvene prošlosti poglavito ako su vezane uz određenu župnu zajednicu. S tim ciljem moguće je organizirati predavanje razgovor ili izložbu s ciljem upoznavanja ljudi i događaja iz naše prošlosti. Time ćemo izbjeći zamku današnjeg mentaliteta da „sve počinje s nama“ ili da je sve počelo „osnivanjem moje zajednici“.
- Bilo bi korisno barem dva puta godišnje okupiti članove župnih pastoralnih i ekonomskih vijeća da se dostojno naglasi i njihova uloga, smisao i značaj.
- Svakako ćemo nastojati i ove godine što dostojnije proslaviti župne patrone i važne obljetnice i u tim prigodama valjalo bi organizirati tematske susrete ili molitve ili razmatranja na temu „Mi smo danas živa Crkva“, „Što danas možemo učiniti za život naše mjesne Crkve“, „Kako se u život naše mjesne Crkve, a i sveopćeg poslanja Crkve uklapa naša župna zajednica“.
- Nešto od svega toga biti će svakako moguće sprovesti, ali samo ako se u sve te aktivnosti uključe sve naše zajednice, udruge kao i vjernici, vjeroučitelji, župni animatori i pastori vijećnici kako bi svi dali svoj doprinos u duhovnom životu svoje župne zajednice u ovoj pastoralnoj godini.

HODOGRAM AKTIVNOSTI U POREČKOJ I PULSKOJ BISKUPIJI

(od studenoga 2016. do studenoga 2017. godine)

Studeni 2016.

7. Rekolekcija
13. Završetak Svete godine Božjega milosrđa u Puli
14. Plenum svećenika u Pazinu
19. Susret voditelja zaručničkih tečajeva u Pazinu
21. Sveti Mavro Poreč
26. Đakonsko ređenje u Pulskoj katedrali
28. Duhovna obnova za svećenike u Pazinu

Prosinac 2016.

3. Adventski susret vjeroučitelja u Pazinu
3. Koncert Caritasa u Pazinu
5. Rekolekcija
17. Božićno primanje kod Biskupa u Poreču

Siječanj 2017.

16. Pohod župnika Ordinarijatu - Pulski dekanat
17. Pohod župnika Ordinarijatu - Pazinski i Buzetski dekanat
18. Početak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana
18. Pohod župnika Ordinarijatu - Labinski i Pićanski dekanat
19. Pohod župnika Ordinarijatu - Porečki i Rovinjski dekanat
20. Pohod župnika Ordinarijatu – Umaško-Opertaljski i Vodnjanski dekanat
25. Završetak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana

Veljača 2017.

6. Rekolekcija
20. Susret svećenika u Pazinu

Ožujak 2017.

4. Susret vjeroučitelja i župnih animatora u Pazinu
5. Susret mladih
6. Duhovna obnova za svećenike u Pazinu i misa za žrtve totalitarnih režima – Škropeti u 14,00 sati
7. Sjednica Zbora konzultora u Poreču
11. Susret za župne animatore u Pazinu
18. Hodočašće pjevača u Karlovac – Svetište svetog Josipa
19. Korizmeno hodočašće u katedralu u Poreč
22. Sjednica Svećeničkog vijeća u Poreču
25. Susret za župne animatore u Pazinu
26. Korizmeno hodočašće u katedralu u Puli
31. Sjednica Ekonomskog vijeća u Poreču

Travanj 2017.

1. Križni put mladih u Gračišću
2. Duhovna obnova za djelatnike Caritasa i Župnih Pastoralnih vijeća u Pazinu u 15 sati
3. Rekolekcija

13. Veliki četvrtak – Misa posvete ulja u Poreču
24. Susret svećenika u Pazinu
29. Susret mladih u Vukovaru
30. Susret mladih u Vukovaru

Svibanj 2017.

7. Nedjelja Dobroga Pastira
8. Rekolekcija
13. Biskupijski susret ministranata u Svetvinčentu
20. Biskupijski obiteljski dan u Škropetima
22. Susret svećenika u Pazinu

Lipanj 2017.

5. Rekolekcija
10. Svećeničko ređenje u Puli
23. Presveto Srce Isusovo – Dan posvećenja svećenika u Hreljićima

Srpanj 2017.

3. Sveti Toma Pula

Kolovoz 2017.

24. Sedamdeseta godišnjica smrti bl. Miroslava Bulešića u Svetvinčentu
26. Dan Hrvatskih mučenika na Udbini
31. Katehetski dan u Pazinu

Rujan 2017.

2. Hodočašće na Trsat
4. Rekolekcija
6. Sastanak dekana u Poreču
18. Susret svećenika u Pazinu
28. Četvrta obljetnica beatifikacije bl. Miroslava Bulešića

Listopad 2017.

2. Rekolekcija
3. Sjednica Zbora konzultora u Poreču
16. Susret svećenika u Pazinu
20. Simpozij u Pazinu (70. obljetnica Pazinske Apostolske administrature, 40. obljetnica sjedinjenja Istarske Crkve, dr. Dragutin Nežić)
24. Sjednica Svećeničkog vijeća u Poreču
27. Sjednica Ekonomskog vijeća u Poreču

Studeni 2017.

6. Rekolekcija
10. Sjednica Pastoralnog vijeća u Poreču
13. Plenum svećenika u Pazinu
21. Sveti Mavro Poreč – Proslava 40. obljetnice ujedinjenja Istarske crkve
25. Đakonsko ređenje u Puli
27. Duhovna obnova za svećenike u Pazinu

SVIM ŽUPNIM UREDIMA POREČKE I PULSKE BISKUPIJE

Predmet: Obveze župnih ureda prema Ordinarijatu - dostaviti:

1. - Godišnji blagajnički obračun: I. - XII. mjesec 2016. (za one koji nisu za sve mjesece u godini popunjavali Tablice primitaka i izdataka)
2. - statistički izvještaj,
3. - prijepise svih Matica za 2016. godinu (i iz ranijih godina)
4. - **detaljan pismeni izvještaj o važnim događajima u župi:** stanje vjerskog života, vjernika, osoblja, objekata (gradnja: obnove, novogradnje).
5. **Osobnik** za svakog svećenika

Pohod župnika Ordinarijatu radi sređivanja župničkih poslova i obveza za 2016. godinu predviđen je kako slijedi:

16. siječnja 2017.	- ponedjeljak	župe Pulskog dekanata
17. siječnja 2017.	- utorak	župe Pazinskog dekanata
		župe Buzetskog dekanata
18. siječnja 2017.	- srijeda	župe Labinskog dekanata
		župe Pićanskog dekanata
19. siječnja 2017.	- četvrtak	župe Porečkog dekanata
		župe Rovinjsko - Kanfanarskog dekanata
20. siječnja 2017.	- petak	župe Umaško - Oprtaljskog dekanata
		župe Vodnjanskog dekanata

Pozivam velečasne župnike da na Ordinarijat dođu osobno, u vrijeme označeno prema rasporedu za vlastiti dekanat. Neka župnici ne donose dokumente drugih župnika, bez biskupova odobrenja.

Molim sve župnike da za tu prigodu uredno pripreme sva tražena izvješća i dokumente. Nedopustivo je da se prijepisi i drugi spisi iz nekih župa iščekuju mjesecima. Kancelarija također ima obveze prema višim ustanovama i mora njima dostaviti na vrijeme svoje izvještaje.

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

RASPORED POHODA ŽUPNIKA ORDINARIJATU PO DEKANATIMA

PULSKI DEKANAT - ponedjeljak - 16. siječnja 2017. godine

Br.	Vrijeme	Župa	Župnik/Žup.upravitelj
1	8,30	LIŽNJAN	don Milan MILOVAN
2	8,45	VALTURA, MUNTIC, ŠIŠAN	don Armando ILLICH
3	9,00	MEDULIN	don Ante MOČIBOB
4	9,15	KATEDRALA – PULA, ŠTINJAN	don Rikard LEKAJ
5	9,30	GOSPA OD MORA - PULA	don Maksimilijan BUŽDON
6	9,45	VELI VRH – PULA, GALIŽANA	don Joško LISTEŠ
7	10,00	PREMANTURA, POMER	don Antun NIŽETIĆ
8	10,15	SVETI ANTUN - PULA	fra Gabrijel ŠKIBOLA
9	10,30	SVETI IVAN KRSTITELJ - PULA	fra Đuro HONTIĆ
10	10,45	SVETI JOSIP - PULA	don Ivan PRODAN
11	11,00	SVETI PAVAO - PULA	don Milan MUŽINA
12	11,15	SVEĆENIČKI DOM BETANIJA	don Milan MUŽINA
1	14,00	CARITAS, MAJMAJOLA	don Željko ZEC
2	14,15	PAZINSKI KOLEGIJ	don Alejandro CASTILLO
3	14,30	REDEMPTORIS MATER	don Piergirgio De ANGELIS
4	14,45	JOSIP TURČINOVIĆ	Nada LAKOSELJAC
5	15,00	MAVAR, AGRO MAVAR	Maja VIŽINTIN
6	15,15	BUUK	don Milan ZGRABLIĆ
7	15,30	URED ZA OBITELJ	o. Euzebije J. KNEŽEVIĆ
8	15,45	KATEHETSKI URED	don Luka PRANJIĆ
9	16,00	EKONOMAT BISKUPIJE	don Sergije JELENIĆ

PAZINSKI DEKANAT - utorak - 17. siječnja 2017. godine

Br.	Vrijeme	Župa	Župnik/Žup.upravitelj
1	8,30	BERAM, TINJAN	don Ivan MACINIĆ
2	8,45	KALDIR, MOTOVUN	don Izidor SEKICKI
3	9,00	GRDOSEL(O), ZAREČJE	don Maksimilijan FERLIN
4		GRAČIŠĆE, LINDAR	don Maksimilijan FERLIN
5	9,15	KAROJBA, RAKOTULE,	don Rudolf KORACA
6		MOTOVUNSKI NOVAKI	don Rudolf KORACA
7	9,30	TRVIŽ, KAŠČERGA, ZAMASK	Don Ante ŽUFIC
8	9,45	KRINGA, MUNTRILJ	don Stipan BOŠNJAK
9	10,00	PAZIN	don Mladen MATIKA
10	10,15	STARI PAZIN, SVETA LUCIJA PAZ.	don Željko ZEC
11	10,30	ŽMINJ	don Jordan ROVIS
12	10,45	SVETI IVAN I PAVAO	o. Euzebije KNEŽEVIĆ
13		SVETI PETAR U ŠUMI	o. Euzebije KNEŽEVIĆ
14	11,00	BARBAN, SVETI MATEJ – CERE	don Bernard JURJEVIĆ
15		SVETI IVANAC NAD RAŠOM	don Bernard JURJEVIĆ

BUZETSKI DEKANAT - utorak - 17. siječnja 2017. godine

Br.	Vrijeme	Župa	Župnik/Žup.upravitelj
1	11,15	BOLJUN, DOLENJA VAS, VRANJA	don Jure PURKIĆ
2	11,30	ROČ, HUM, LANIŠĆE	don Dalibor PILEKIĆ
3	11,45	BUZET, BREST	don Mario ŽMAK
4		ČRNICA, SLUM, SOVINJAK	don Mario ŽMAK
5	12,00	DRAGUĆ, RAČICE, VRH	don Ivan ŠTOKOVIĆ

LABINSKI DEKANAT - srijeda - 18. siječnja 2017. godine

Br.	Vrijeme	Župa	Župnik/Žup.upravitelj
1	8,30	BRDO, ČEPIĆ, KRŠAN	don Josip PETEH
2	8,45	PLOMIN, KOŽLJAK	don Aleksandar PETROVIĆ
3	9,00	SUŠNJEVICA	don Dragutin PETROVIĆ
4	9,15	RABAC	don Stipan MIŠURA
5	9,30	SVETI LOVREČ LABINSKI, SKITAČA	don Ivan MLIKOTA
6	9,45	GORNJI LABIN, RAŠA, ŠUMBER,	don Milivoj KOREN
7		SVETA NEDJELJA, SVETI MARTIN	don Milivoj KOREN
8	10,00	DONJI LABIN, MARCILNICA	don Blaž BOŠNJAKOVIĆ

PIĆANSKI DEKANAT - srijeda - 18. siječnja 2017. godine

Br.	Vrijeme	Župa	Župnik/Žup.upravitelj
1	10,15	BORUT, CEROVLJE, GRIMALDA	don Marijan PAMIĆ
2	10,30	KRBUNE, PAZINSKI NOVAKI	don Anto STJEPANOVIĆ
3		GOLOGORICA, PAZ	don Anto STJEPANOVIĆ
4	10,45	PIĆAN, TUPLJAK	don Antun KURELOVIĆ

POREČKI DEKANAT - četvrtak - 19. siječnja 2017. godine

Br.	Vrijeme	Župa	Župnik/Žup.upravitelj
1	8,30	BAČVA, VIŠNJAN	don Dariusz SZYMANSKI
2		SVETI IVAN OD ŠTERNE	don Dariusz SZYMANSKI
3	8,45	BADERNA, ŽBANDAJ	don Ivan KRAMAR
4	9,00	FUNTANA, FUŠKULIN	don Ivan BUTKOVIĆ
5	9,15	GRADINA, VRSAR	don Lino ZOHIL
6	9,30	NOVA VAS POREČKA, TAR	don Ivan PRINC
7	9,45	KAŠTELIR, LABINCI	don Marijan KANCIJANIĆ
8	10,00	VIŽINADA, SVETI VITAL(BRIG)	don Leonardo KRAKAN
9	10,15	POREČ, SVETI LOVREČ PAZ.	don Milan ZGRABLIĆ

ROVINJSKO- KANFANARSKI DEKANAT - četvrtak - 19. siječnja 2017. godine

Br.	Vrijeme	Župa	Župnik/Žup.upravitelj
1	10,30	BALE, KANFANAR	don Joel CATARY
2	10,45	SVETVINČENAT, JURŠIĆI	don Darko ZGRABLIĆ
3	11,00	ROVINJSKO SELO	fra Job MIKOLIĆ
4	11,15	ROVINJ	mons. Vilim GRBAC

UMAŠKO - OPRTALJSKI DEKANAT - petak - 20. siječnja 2017. godine

Br.	Vrijeme	Župa	Župnik/Žup.upravitelj
1	8,30	BRDA, MOMJAN, KOSTANJICA	don Miroslaw PARANIAK
2		KRASICA, GROŽNJAN	don Miroslaw PARANIAK
3	8,45	BRTONIGLA, LOVREČICA,	don Željko RAJČIĆ
4		NOVA VAS NAD MIRMOM	don Željko RAJČIĆ
5	9,00	BUJE, TRIBAN	don Mladen MILOHANIĆ
6	9,15	NOVIGRAD, DAJLA	don Luka PRANJIĆ
7	9,30	KAŠTEL, SVETA MARIJA NA KRASU	don Benjamin PETROVIĆ
8		SAVUDRIJA	don Benjamin PETROVIĆ
9	9,45	MATERADA, KRŠETE, PETROVIJA	don Mirko VUKŠIĆ
10	10,00	OPRTALJ, ZAVRŠJE	don Ante JUKOPILA
11	10,15	ŠTERNA, ZRENJ	don Lino RAKAR
12	10,30	UMAG	don Josip GRBAC

VODNJANSKI DEKANAT - petak - 20. siječnja 2017. godine

Br.	Vrijeme	Župa	Župnik/Žup.upravitelj
1	10,45	MARČANA, LOBORIKA	don Hrvoje OKADAR
2		FILIPANA, HRELJIĆI	don Hrvoje OKADAR
3	11,00	KRNICA- MUTVORAN, RAKALJ	don Graciano ŽIVOLIĆ
4	11,15	VODNJAN	don Marijan JELENIĆ
5	11,30	FAŽANA	don Ilija JAKOVLJEVIĆ

ZA REKOLEKCIJU

5. prosinca 2016.

Poreč, 28. studenoga 2016.
Prot.1524 /2016.

Zornice. U mnogim župama Porečke i Pulske biskupije u vrijeme Došašća održavaju se mise Zornice. Hvalevrijedan je to običaj od davnina koji unosi i u pojedinca i u obitelji osobitu raspoloživost i otvorenost prema drugome, koji nam dolazi u neznatnom malenom Djetetu, u svakom potrebnom čovjeku. Zornice nam mogu pomoći da se još bolje pripravimo za svetkovinu Božića i stvoriti potrebno ozračje da se mir i ljubav vrate u naše kršćanske obitelji. Pokušajmo sa Zornicama i u onim župama gdje ih još nije bilo.

Blagoslov obitelji. Došašće je, za mnoge naše župe, dok se pripremaju za svetkovanje Božića, vrijeme susreta župnika sa svojim vjernicima. To je vrijeme blagoslova obitelji, koji se nastavlja i u božićnom vremenu. Župnik dolazi u kuće ili stanove svojih vjernika. Iskoristimo te susrete da što bolje uočimo potrebe svojih vjernika i, prema potrebi, dogovorimo se s njima što i kako rješavati, u čemu im možemo pomoći.

Blagdan svetog Nikole, 6. prosinca 2016. godine. Pokušajmo u svim našim župama, prema mogućnostima, organizirati nešto za djecu, prigodni program, ili ... I darivanje djece škola je ljubavi, brige za drugoga. Sveti Nikola je i zaštitnik djece, mornara, putnika i naših ribara.

Nedjelja Caritasa 11. prosinca 2016. godine. Caritas spada u bitnu značajku Crkve. Ona od svog početka brine za one koji su na rubu društva, koji su sami, žive u neimaštini, bolesti ili su u nekoj drugoj nevolji. Svi ljudi, naša su braća. Pozvani smo misliti jedni na druge i ne dozvoliti da netko u našoj sredini bude zakinut u onome što je nužno za život. Neka svatko, prema svojim mogućnostima, pomogne, ljubavlju, služenjem, svojim darom...

Božićne ispovijedi. Pobrinito se da se i u našim župama organiziraju u vrijeme Došašća „velike ispovijedi“, kako bismo mogli omogućiti svojim vjernicima da se što dostojnije pripreme za božićne blagdane. Dogovorimo se sa susjednim svećenicima za pomoć u ispovijedanju. Dobro bi bilo dati svojim vjernicima i informacije kada su i u koje vrijeme organizirane ispovijedi u susjednim župama, tako da oni koji ne mogu doći na ispovijed u svojoj župi, stignu negdje drugdje.

Božićna čestitka. Gospodin biskup, mons. Dražen Kutleša, uputiti će i ove godine svim vjernicima Porečke i Pulske biskupije, kao i svim ljudima dobre volje, božićnu poruku i čestitku. Neka se ta poruka, koju ćemo Vam dostaviti, pročita na svim misama na dan Božića.

Iseljenički dan ove će se godine slaviti u petak, 30. prosinca 2016. godine kada se slavi i Sveta Obitelj. Dostavit ćemo svim župnicima Papinu poruku za Iseljenički dan. Neka se pročita na svim misama.

Obavijest svim župnicima. Završetak kalendarske godine je i poziv svim župnicima da izvrše obveze prema Ordinarijatu i da dostave:

1. godišnji blagajnički obračun: I. - XII. mjesec 2016. godine
2. statistički izvještaj
3. prijepise svih Matica za 2016. g. (i iz ranijih godina, ako to nisu predali)
4. **detaljan pismeni izvještaj o važnim događajima u župi:** stanje vjerskog života, vjernika, osoblja, objekata (gradnja: obnove, novogradnje).
5. **Osobnik** za svakog svećenika koji još nije dostavio

Svi župnici su obvezni osobno doći na Ordinarijat u tjednu od 16. do 20. siječnja 2017. godine po rasporedu za župe i dekanate. Dostavljamo Vam i raspored, kao i potrebne formulare koje treba ispuniti i

donijeti. Voditelji ustanova i pojedinih vijeća, također će po određenom rasporedu doći na Ordinarijat u tom tjednu. Svaki će se svećenik ili voditelj tog dana, nakon dostavljanja traženih obveza, moći i osobno susresti s gospodinom Biskupom.

Neka Vam Gospodin bude nagrada za sve dobro koje činite s ljubavlju prema njegovu narodu u službi koja Vam je povjerena. Neka vas prati i zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Isusove i Majke cijele Crkve, kao i zagovor blaženih Miroslava Bulešića i Francesca Bonifacia, svećenika i mučenika.

Neka Vam je od Gospodina čestit Božić i blagoslovljena Nova 2017. godina.

SVIM SVEĆENICIMA, REDOVNICIMA I REDOVNICAMA POREČKE I PULSKE BISKUPIJE

Pozivam sve svećenike, redovnike i redovnice iz Porečke i Pulske biskupije na Božićni prijem koji će se održati u prostorijama biskupskog Ordinarijata u Poreču, u subotu, 17. prosinca 2016. godine u 11,00 sati.

Bit će to dobra prilika za kratko zajedničko druženje i da si izmijenimo čestitke za božićne i novogodišnje blagdane. Dobro došli!

Radosno očekujem sve!

✠ Dražen Kutleša,
biskup

BOŽIĆNI PRIJEM I ČESTITANJE

Poreč, 30. studenoga 2016.
Prot. br.: 1498/2016.

SVIM SVEĆENICIMA, REDOVNICIMA I REDOVNICAMA

Dragi svećenici, redovnici i redovnice!

Kao i prijašnjih godina i ove godine prigodom božićnih i novogodišnjih blagdana preuzvišeni gospodin biskup mons. Dražen Kutleša upriličit će božićno primanje za svećenike, redovnike i redovnice, županijske i gradske vlasti, predstavnike crkvenih i društvenih ustanova te javnih kulturnih djelatnika.

Pozivamo vas na božićno primanje u **subotu 17. prosinca 2016. u 11,00 sati** u prostorijama Biskupskog ordinarijata u Poreču.

Potrebno je jedinstvo i zauzetost obiteljskih, gradskih, općinskih, županijskih institucija jer čestitka u našoj kulturi i povijesti nosi ne samo religijski doživljaj nego i civilizacijske vrijednosti. Božić donosi božanske vrednote u čovječanstvo s ciljem da ih ostvarujemo i izgrađujemo. On nas poziva na svim razinama da manje mislimo na samo osobno dobro te da se više zalažemo za zajedničko dobro i dobrobit društva.

S poštovanjem vas pozdravljam i želim svako dobro u Gospodinu,

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

BLAGDAN SVETE OBITELJI I ISELJENIČKI DAN

Velečasni gospodine!

U božićnom ozračju i u osmini Božića, u petak, 30. prosinca 2016. slavimo blagdan Svete Obitelji. Crkva nam stavlja pred oči svetu nazaretsku Obitelj - Isusa, Mariju i Josipa. Ujedno poziva i sve naše obitelji da se ugledaju u tu svetu Obitelj, da pokušaju u svakodnevnom životu svojih obitelji biti što sličniji Isusu, Mariji, Josipu.

Mnoge su obitelji danas u teškoćama zbog inih razloga ili u krizi, što se osobito očituje kod djece, mladih, ali i društva u cjelini. Potrebno je vratiti se Bogu, vratiti se čovjeku.

Crkva ujedno, tog istog dana spominje i Iseljenički dan, zapravo nas poziva da mislimo i na one koji su morali otići iz svojih kuća, svojih krajeva, svoje domovine da daleko, u tuđini nađu mogućnost zarade za svakodnevni kruh ili da sačuvaju goli život bježeći od ratnih strahota, progona, ubijanja. I to su naša braća i sestre. I za njih treba moliti i činiti sve što je moguće da im se pomogne. Jer što se učini potrebnom čovjeku, čini se samome Kristu.

Neka nas sve prati nebeski zagovor svete Obitelji!

NOVA GODINA - SVJETSKI DAN MIRA

Velečasni gospodine!

Crkva na početku nove godine proslavlja svetkovinu Svete Marije Bogorodice, kao i dan mira. Svaki početak novi je izazov, budi nade, javljaju se iščekivanja da će biti bolje. No, da bi se iščekivano bolje ostvarilo potrebno je da čovjek svega sebe uloži, da radi, da se moli.

Za početak nove godine ljudi si međusobno čestitaju, izražavaju lijepu želju. Lijepo je to i pohvalno, ali trebalo bi sve učiniti što je u našoj moći da drugima bude bolje, da ne bi naše želje ostale samo puste riječi.

Nova godina je i svjetski dan mira. Svake godine govorimo o miru, dapače, i svakog dana, a u svijetu je svakog dana sve više ratova, pustošenja, ubijanja.

Sveti Otac je i ove godine uputio Crkvi i svijetu svoju poruku za dan mira. Tu smo vam poruku dostavili, pa vas molimo da je na Novu godinu i pročitate svojim vjernicima, ili barem jedan dio.

Sveta Marija Bogorodica neka bdije i moli za Crkvu i za sav svijet, za toliko potreban mir i spokoj ljudskog srca.

Neka vam je od Gospodina blagoslovljena nova godina i neka vam bude ispunjena obiljem radosti.

MOLITVENA OSMINA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

Velečasni gospodine!

Isusova molitva za jedinstvo svih onih koji vjeruju ima odjeka i u naše vrijeme. I kršćani današnjice pozvani su da učine sve kako bi se Isusova molitva ostvarila, „da svi budu jedno”.

Ove godine Molitvena osmina za jedinstvo kršćana započinje u srijedu 18. siječnja 2017., a završava u srijedu 25. siječnja 2017. U nekim župama, gdje je to moguće, nešto se u tom smjeru i organiziranije radi, kao na pr. u župama grada Pule. To podržavamo, ali molimo i sve druge da se, prema svojim mogućnostima, uključe u molitvu za toliko potrebno jedinstvo kršćana.

Za bolje organiziranje Molitvene osmine po župama preporučamo i mali priručnik za Ekumensku molitvenu osminu koji će vam i ove godine biti dostavljen.

Neka nam Gospodin, po zagovoru Blažene Djevice Marije Majke Crkve, udijeli potrebne milosti da svi kršćani što prije budemo jedno.

POST I NEMRS

UZDRŽAVANJE OD MESNE ILI DRUGE HRANE, PREMA PROPISIMA BK, NEKA SE OBDRŽAVA SVAKOG PETKA U GODINI, OSIM AKO SE PETAK PODUDARA S NEKIM DANOM UBROJENIM MEĐU SVETKOVINE.

PETKOM OBVEZUJE NEMRS, ALI SE ON, PREMA ODREDBAMA BK, IZVAN KORIZMENOG VREMENA, MOŽE ZAMIJENITI DRUGIM DOBRIM DJELIMA, KAO ŠTO JE MOLITVA, ČITANJE SVETOG PISMA, VRŠENJE DJELA KRŠĆANSKE LJUBAVI, ODRICANJE OD PIĆA, PUŠENJA, SLATKIH JELA, ZABAVE I SI. (Služb. vijesti BKJ-e 2/1984. STR. 5).

POST I NEMRS OBAVEZNI SU NA ČISTU SRIJEDU - PEPELNICU I NA VELIKI PETAK. ZAKON NEMRSA OBVEZUJE SVE ONE KOJI SU NAVRŠILI ČETRNAESTU GODINU ŽIVOTA, A ZAKON POSTA SVE PUNOLJETNE, DO ZAPOČETE ŠEZDESETE GODINE. BISKUPSKA KONFERENCIJA MOŽE POBLIŽE ODREDITI OBDRŽAVANJE POSTA I NEMRSA, A ISTO TAKO ZAMIJENITI IH, U CIJELOSTI ILI DJELOMIČNO, DRUGIM OBLICIMA POKORE, OSOBITO DJELIMA DOBROTVORNOSTI I VJEŽBAMA POBOŽNOSTI.

OBLJETNICE SVEĆENIČKIH REĐENJA JUBILARCI U 2017. GODINI

Kos Nikola	14. 11. 1929.	88	23. 6. 1957.	60
Princ Ivan	23. 5. 1951.	66	8. 9. 1977.	40
Petrović Dragutin	20. 12. 1952.	65	8. 9. 1977.	40
Matika Mladen	25. 5. 1970.	47	14. 6. 1997.	20
Purkić Jure	7. 4. 1973.	44	9. 6. 2007.	10
Okadar Hrvoje	1.8.1979.	38	9. 6. 2007.	10
Pranjić Luka	9. 6. 1983.	34	9. 6. 2007.	10

Čestitamo i Bogu zahvaljujemo za njihov nesebični rad na njivi Gospodnjoj!

KRIZME U 2017.

TRAVANJ			
1	22.04. – subota	Fažana 10.30	
2		Barban 11	
3	23.04. - 2. VN	Novigrad 11	
4		Sv. Petar u Šumi 11	
5	29.04. - subota	Sv. Ivan i Pavao 17	
6	30.04. - 3. VN	Buzet 11	
7		Kašćerga 16	
SVIBANJ			
8	01.05. – sv. Josip r.	Filipana 11	
9		Pula sv. Josip 11	
10	06.05. – subota	Motovun 11	
11	07.05. - 4. VN	Rovinj 10.30	
12		Žminj 17	
13		Pula – Gospa od mora 10.30	
14	13.05. - subota	Lanišće 11	
15		Sv. Lovreč Pazenatički 18	
16		Ližnjan 11	
17		Višnjan 18	
18	14.05. - 5. VN	Pazin 10.30	
19		Tupljak 17	
20		Funtana 11.30	
21		Brtonigla 17	
22	20.05. - subota	Pula – Ivan Krstitelj 11	
23		Juršići 9	
24		Svetvinčenat 11	
25	21.05. - 6. VN	Poreč 10.30	
26		Žbandaj 10	
27		Baderna 11.30	
28	27.05. - subota	Pula – Krist Spasitelj 11	
29		Šišan 17	
30		Sv. Ivanac nad Rašom 9,30	
31		Sv. Matej – Cere 11,30	
32	28.05. – 7. VN	Umag 11	
33		Labin Donji 11	
LIPANJ			
34	03.06. - subota	Pula sv. Antun 11	Kringa 18
35		Materada 11	

36	04.06. – <i>Duhovi</i>	Pula - sv. Pavao 9,30	
37		Pula - Katedrala 11.30	
38		Čepić 9	
39		Kršan 11	
40	10.06. – <i>subota</i>	Štinjan 17	
41	11.06. – <i>PR. TROJSTVO</i>	Medulin 10	
42		Beram 9	
43		Tinjan 11	
44	17.06. – <i>subota</i>	Kanfanar 11	
45	18.06. – <i>11. NKG</i>	Motovunski Novaki 10	
46		Karojba 12	
47	24.06. – <i>subota</i>	Gračišće 18	Cerovlje 17
48	25.06. – <i>12. NKG</i>	Paz 11	
49		Pazinski Novaki 17	
50		Rakotule 12	
51		Nova Vas Porečka 17	
SRPANJ			
52	01.07. – <i>subota</i>		
53	02.07. – <i>13. NKG</i>	Račice 10	Sveta Nedelja 9,30
54		Vrh 11.30	Sveti Martin 11.30
55	09.07. - <i>subota</i>	Gologorica 11	
KOLOVOZ			
56	16.08. - <i>sv. Rok</i>	Fuškulín 18	
RUJAN			
57	10.09. – <i>23 NKG</i>	Grdoselo 12	

IV.
VAŽNIJI DOGAĐAJI I VIJESTI IZ ŽIVOTA
BISKUPIJE

„SA SVOM ODLUČNOŠĆU“ (LK 9, 51)

Duhovne vježbe za svećenike nadahnute blaženim Francescom Bonifaciom

Od ponedjeljka, 24. do srijede, 26. listopada 2016., 24 svećenika Porečke i Pulske biskupije sudjelovali su u Novigradu, u biskupijskom Domu Emaus, na duhovnim vježbama koje je vodio fra Josip Vlašić iz pazinskog Franjevačkog samostana Pohoda Marijina. Voditelj je kroz ove duhovne vježbe, koje je naslovio „Sa svom odlučnošću“ (Lk, 9, 51) sudionike proveo kroz promišljanja o duhovnom životu nadahnuta bl. Francescom Bonifaciom.

Voditelj je na završetku duhovnih vježbi izrekao sažetak tema o kojima je govorio. „Obzirom da je predloženo da se u ovoj liturgijskoj godini razmišlja o evanđelistu Luki, on je evanđelist Božje blagosti, Božjeg milosrđa i da se nalazimo u Godini milosrđa, a ovo je i godina u kojoj se obilježava 70. obljetnica mučeničke smrti bl. Francesca Bonifacia, u ovim sam duhovnim vježbama htio slijediti Evanđelje sv. Luke gdje kaže da je Isus ‘sa svom odlučnošću’ išao u Jeruzalem, te istaknuti Isusov polazak prema Jeruzalemu, i što se dogodilo u pojedinim trenucima toga njegovog hoda prema Jeruzalemu, povezujući to sa zapisima bl. Francesca Bonifacia iz njegovih duhovnih obnova. Zajedno s Isusom i njegovim učenicima, zajedno sa sv. Lukom i s bl. Francescom mi smo kroz ova tri dana obradili pojedine teme iz duhovnog života, razmatrajući Isusovu odlučnost kretanja prema Jeruzalemu i neodlučnost učenika, a s druge strane i bl. Francesca koji je zapravo utjelovio te Isusove riječi i „sa svom odlučnošću“ je išao za Isusom. U tom kontekstu pitali smo se o svojoj odlučnosti, što nama pomaže odlučnije ići za Isusom. Promišljali smo i o našim odnosima, jer je i Isus gradio odnose s drugima, ali je on u svim odnosima ostao slobodan i druge je čuvao slobodne od sebe. I provjeravao je svoje odnose i napominjao učenicima njihove odnose prema drugim stvarima, prema radu, prema materijalnom. U tom kontekstu smo sagledali i odnose koje je imao don Francesco

te u tom svjetlu propitivali i svoje odnose, i zaključili da ponekad treba znati odnose i prekinuti, intenzitet nekih odnosa i pojačati i vidjeti kako možemo sačuvati što intimniji odnos s Isusom. Bilo je i promišljanja o samoći. Blaženi Francesco u jednom svom promišljanju kaže da treba njegovati povučenost, iako je bio maksimalno angažiran u pastoralu, imao je jedan dan u mjesecu posvećen svom duhovnom življenju, jedan dan takozvane „pustinje“. Razmatrajući izvješća o Preobraženju, Getsemaniju i druge promišljali smo o Isusovoj samoći, ali i o vlastitoj samoći i o tome kakvi smo mi u svojim samoćama, ponekad i prisilnim, te o tome kako se izboriti za svoju samoću. Posljednje razmatranje bilo je o Posljednjim stvarima, jer je bl. Francesco jako mislio o smrti, Sudu, raji i paklu, pa smo i mi o tome promišljali u svjetlu posljednje Isusove pouke prije Pashe, u svjetlu citata ‘pazite da vam srce ne oteža u proždrljivosti, pijančevanju i u brigama za zemaljsko’, dakle kako srce sačuvati da nas ne bi taj dan smrti zaskočio nego da budemo spremni stati pred sudište Božje, zaključio je fra Josip.

U srijedu, 26. listopada, misno slavlje na završetku duhovnih vježbi predvodio je porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša. Ordinarij je zahvalio predvoditelju duhovnih vježbi na odazivu. U prigodnoj homiliji p. Josip je još jednom potaknuo prisutne svećenike na preispitivanje odnosa, napose u svjetlu pitanja ‘postoji li u tim odnosima Gospodin?’. Ljepota odnosa je u jednostavnosti srca, naglasio je, i upravo u jednostavnosti srca potrebno je ići u susret Gospodinu. Fra Josip je nadalje istaknuo opasnost, u duhovnom životu od dva grijeha protiv Duha Svetoga, preuzetno ufanje u Božje milosrđe i, druga krajnost, zdvajanje o Božjem milosrđu. Zaključio je nadom da su te duhovne vježbe bile plodonosne, te da su sudionicima donijele istinski napredak u življenju vlastite duhovnosti.

VJEROUČITELJ – POUČEN MILOSRĐEM POUČAVA MILOSRĐE

U subotu, 12. studenoga 2016. u Pazinskom kolegiju održana je jednodnevna duhovna obnova za vjeroučitelje Porečke i Pulske biskupije koju je predvodio fra Leopold Mičić iz Pule. Nakon pozdrava i zahvale Predstojnika Katehetskog ureda vlč. Luke

Pranjića četrdesetak okupljenih vjeroučitelja promišljalo je na temu vlastitog poslanja: Vjeroučitelj kao onaj koji biva poučen i poučava milosrđe. Voditelj je u prvom razmatranju vođen mišlju pape Benedikta XVI. Istaknu da se ne može govoriti o Kristu, ako se

prije ne govori s Kristom. Posvijestio je važnost našega druženja s Učiteljem, prvim Vjeroučiteljem. Bog želi doći čovjeku po čovjeku, a kako bi drugima, odnosno, povjerenoj nam djeci mogli dati osobu Isusa Krista i sami moramo biti s Njime u Njegovoj školi poučeni, poznavati ga, imati ga u svome srcu.

U nastavku svoga predavanja fra Leopold je na temelju perikope iz Lukina evanđelja, Lk 23, 35-43, evanđelja nedjelje Krista Kralja, na primjeru Isusove „katedre“ križa, dobrog razbojnika kao neočekivanog katehista i triju škola trojice razapetih na Golgoti govorio o katehetskim izazovima i kako se s njima nositi. Istaknuo je važnost života po Božjem sistemu poniznosti u susretu s Bogom i ljudima. Naša bi kateheza trebala biti priprema sebe i vjeroučenika na susret s Licem, osobom Isusa Krista. Naše je poslanje predavanje Ljubavi, Ljubavi koja se nama cijela predala, naglasio je voditelj. Jesmo li obuzeti tom Ljubavlju? Razmatrani odlomak kao i sam završni čin milosrđa raskajanom razbojniku „danas ćeš biti sa mnom u raj“ bogat je porukama: danas je milosni trenutak za susret sa živim Kristom; stvoreni smo za „nezaborav“, za vječno sjećanje. Bog nikoga ne zaboravlja, istaknuo je predavač.

Nakon razmatranja uslijedilo je klanjanje, molitva pred Presvetim. Pokorničko bogoslužje i prigoda za svetu ispovijed uslijedili su nakon pauze za objed, a vrhunac dana bilo je euharistijsko slavlje u kapeli Kolegija. U homiliji je voditelj nadovezujući se na jutarnje razmatranje i tumačeći čitanja dana istaknuo važnost molitve koja čovjeka obnavlja na sliku Božju, čini ga dionikom božanske Ljubavi koja spašava. Molitva je i traženje Boga, u molitvi se nazire milosrdno Božje lice.

Evanđelje koje donosi prisposobu o nepravednom, nesućutnom sucu i udovici koja dosađuje govori o ustrajnosti molitve. Udovica ne odustaje, ne prestaje dolaziti sucu, kako bi postupio pravedno u odnosu na njezina tužitelja. Našla je slabu točku toga suca, a to je njegova oholost, nebriga za druge. Sudac brani udovicu, i to zbog udovičine upornosti, zbog ustrajnosti njezine molitve. Prvo čitanje iz Treće poslanice svetog Ivana apostola (3 Iv 5-8) voditelj je također aktualizirao u odnosu na vjeroučiteljski poziv.

Na kraju je susreta tajnik Katehetskog ureda vlč. Sergije Jelenić zahvalio voditelju fra Leopoldu Mičiću i pozvao vjeroučitelje na proslavu blagdana zaštitnika Porečke biskupije, sv. Mavra kao i na predstojeći adventski susret koji će se održati 3. prosinca 2016. godine, također u Pazinskome kolegiju.

ZAVRŠNO SLAVLJE IZVANREDNOG JUBILEJA GODINE BOŽJEG MILOSRĐA

Završno slavlje Izvanrednog jubileja Godine Božjeg milosrđa za Porečku i Pulsku biskupiju održano je u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina u nedjelju, 13. studenoga 2016. godine. Misno slavlje predvodio je biskup u miru mons. Ivan Milovan uz koncelebraciju 23 svećenika iz raznih dijelova biskupije.

Biskup je podsjetio vjernike kako je Jubilej milosrđa otvorio papa Franjo na blagdan Bezgrešnog Začeca 2015. godine i da će ga zatvoriti na blagdan Krista Kralja, u nedjelju, 20. studenoga 2016. godine, te je istaknuo kako je „Jubilej započeo s Kraljicom, a završiti će s Kraljem“. Spominjući se gesla pape Franje „Miserando atque eligendo“, biskup je podsjetio na papinu želju da temeljna biblijska vrednota milosrđa ponovno jače zablista u ovom posebnom povijesnom času, pred očima svih članova Crkve, upravo kao srce biblijske poruke. To je milosrđe Božji odnos prema ljudima slabima i grešnima, naglasio je propovjednik, te citirao sv. Ivana Pavla II. istaknuvši da „pred činjenicom čovjekova grijeha Božja ljubav postaje milosrđe“. „Isus Krist je lice Očeva milosrđa“, citirao je biskup

papu Franju, te nastavio „Milosrđe je postalo život vidljivo u Kristu, dosežući u Njemu svoj vrhunac.“

U Svetoj godini milosrđa svim je vjernicima posebno istaknuta prigoda da obnove svoju vjeru u Božje milosrđe i dožive poziv na zahvalnost i pouzdanje u Boga, iz čega proizlazi utjeha, radost i mir. To milosrđe, koje nam je iskazano, pozvani smo svjedočiti u svagdanjim odnosima prema bližnjima.

Biskup je u nastavku spomenuo užase XX. stoljeća, koji su na neki način učinili da u izričaju Crkve u prvi plan dođe baš vjera u beskrajno Božje milosrđe. Spomenuo je encikliku svetog Ivana Pavla II. „Dives in misericordia“, te njegovo prihvaćanje jedne privatne objave o Božjem milosrđu, temeljem koje je proglasio novi blagdan i potaknuo na pobožnost prema Božjem milosrđu. I u najvećim užasima totalitarnih režima i ratnih vihara, ljudi su se u najkritičnijim situacijama obraćali Božjem milosrđu kao jedinog nadi za čovječanstvo, naglasio je propovjednik.

Misno slavlje završetka Godine milosrđa nasdasve je zahvala Gospodinu za sve ono dobro koje se preko programa Godine milosrđa dogodilo u našoj i

u cijeloj Crkvi: hodočašća, ispovijedi, dar oprosta za sebe ili svoje drage, te svakako i novi doživljaj slušanja Božje riječi o Božjem milosrđu.

Biskup se nadalje spomenuo posebnih uzora koja je Crkva isticala u Godini milosrđa: svetog Leopolda Bogdana Mandića, svetog oca Pia i svete Majke Tereze. Biskup je istaknuo kako je hvalospjev "Veliča" koji je kasnije otpjevan na kraju misnog slavlja upravo izraz hvale Bogu za dar i milost izvanrednog Jubileja svete Godine milosrđa. Biskup je nadalje preporučio, neka svima, jedan od plodova Godine milosrđa, bude želja i odluka više živjeti ono što je srce naše vjere i što je sažetak svih Božjih zapovijedi: "Ijubiti Boga svim srcem i bližnjega kao samoga sebe", tako će, pred našim potrebama i nevoljama, kao i naših bližnjih, u našim

svakodnevnim okruženjima, naša ljubav postajati milosrđe. U praksi će to značiti živjeti tjelesna i duhovna djela milosrđa posvećena stoljetnom kršćanskom tradicijom. Sva ta djela nisu nikako zastarjela, već dapače, vrlo suvremena i vječno životna. U konačnici velike svece kršćanske ljubavi, poput sv. Nikole, sv. Martina, i danas doživljavamo jako bliskima jer ih upravo u milosrđu vidimo kao uzore i zagovornike.

Na kraju Svete godine milosrđa, nakon svih lijepih programa, događaja i doživljaja, kao da i nama Isus ponavlja riječ upućenu pismoznancu iz Evanđelja: "Idi, pa i ti čini tako." Neka nam ova godina milosrđa pomogne da i mi poput Isusa i poput svetaca, heroja dobrote budemo što više: ljudi milosrđa, zaključio je biskup.

ĐAKONSKO REĐENJE U PULI

U subotu, 26. studenoga 2016. godine u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina, zaređena su tri nova đakona: Mauro Boccadoro, Dejvis Martinović i Goran Levak. Red đakonata primili su po rukama porečkog i pulskog biskupa mons. Dražena Kutleše. Ma misi ređenja koncelebrirali su predstavnici pulskog Biskupijskog misijskog sjemeništa „Redemptoris Mater“, Papinskog sveučilišta Santa Croce, i Riječkog sjemeništa Ivan Pavao II. gdje su ređenici primili formaciju, te još šezdesetak svećenika.

Biskup je na početku prigodne homilije istaknuo ono na što su pozvani đakoni, ali i svi vjernici: na služenje drugim ljudima. Bit đakonske službe jest služiti bližnjemu svome, naglasio je biskup te napomenuo nekoliko stvari koje je potrebno primijeniti u svakodnevnom životu. Biskup je podsjetio na sliku iz Evanđelja po Mateju gdje majka Jakova i Ivana dolazi do Isusa i traži da njezina dva sina u Kraljevstvu Nebeskom sjede uz Isusa, jedan s desne, a drugi s lijeve strane. U Evanđelju po Marku nema njihove majke, nego je napisano da Jakov i Ivan sami dolaze Isusu i traže od njega taj privilegij. Prvo što primjećujemo je kako se učenici, napose sv. Jakov i sv. Ivan, ponašaju pred Isusom. Vidimo da su oni vrlo ambiciozni, oni su Zebedejevi sinovi, sinovi poslovnog čovjeka tadašnjeg vremena koji je zapošljavao ljude. Bili su rodbina Isusa Krista i osjetili su da bi mogli profitirati, jer su osjetili da je Isus Krist velika osoba koja čini velika čudesa. Bolje se za života osigurati, razmišljali su, prionuti uz nekoga moćnog, jer će tada bez muke i bez patnje život biti lakši. To je čovjekovo nagnuće i znamo da i danas mnogi žele tako činiti.

„Dragi ređenici, draga braćo i sestre, dobro je imati neke ambicije, dobro je ostvariti u svom životu

neke ciljeve, ali kako reče jedan pisac, neka vaša ambicija ne bude kao i more koje guta sve rijeke svijeta, ali nikada nije zasićeno. Čovjek, đakon treba biti ona osoba koja je razborita i zna u svemu mjeru.

Drugo što možemo primijetiti je da ti Isusovi učenici uopće ne razumiju Isusa. On govori o svojoj smrti, govori o tome da će podnijeti križ, a oni između sebe raspravljaju tko će imati veći položaj, žele prvenstvo, žele zauzeti mjesto koje im ne pripada. I mi u svom životu, kada dolaze takve situacije, ne gledamo što nam Bog želi poručiti, već gledamo neke svoje ovozemaljske interese, i zaboravljamo ono što je sama bit. Učenici, kada su vidjeli što se događa, nisu izgubili vjeru. Oni su pošli za Isusom 'koji je trebao osloboditi svoj narod, koji je trebao zavladati, koji je trebao protjerati Rimljane.' Na kraju vide da on treba umrijeti, nalaze se u teškoj situaciji, no vide onu jednu zraku svjetlosti koja ih vuče naprijed.

I vi, dragi ređenici, u svome ćete životu naići na neodobravanje i na probleme koji će vas pokušati obeshrabriti, i potaknuti da odustanete. Pitat ćete se ima li smisla govoriti kada nitko ne sluša, biti dobar kada nitko ne želi tvoju dobrotu? Ipak, ti si kao đakon, svećenik pozvan širiti to Isusovo svjetlo i unositi nadu među svoje vjernike. Ako nisi na to spreman, uzdignuti se izvan onoga svagdanjeg, tada se zapitaj jesi li na pravom putu. Nije to lako, to iziskuje puno truda i napora, i možda nekad izgleda i besmisleno.“

Koje su Isusove mjere vrednote? „Možete li piti kalež koji ću ja piti“, i drugo „Možete li se krstiti krstom kojim ću se ja krstiti?“ Kada kaže 'Možete li piti kalež koji ja pijem?' htio je reći možete li proživljavati ono mučeništvo i živjeti onaj život koji sam ja

živio?, pojasnio je biskup. Znamo da je sveti Jakov prvi od apostola podnio mučeništvo, a sveti Ivan je cijeli svoj život živio u patnji, u progonstvu, iako nije bilo trenutačno mučeništvo, trajalo je godinama. I vi, dragi ređenici pozvani ste, bilo da podnesete progonstvo, mučeništvo u trenutku ili da cijeli svoj život podnosite patnju, bol i da čekate dugo vremena kada ćete doći u Kraljevstvo Nebesko. Biskup je podsjetio kako je u doba Rimskog carstva postojala kovanica na kojoj je bila figura vola, s jedne strane žrtvenik, a s druge jaram i plug i pisalo je 'Budi spreman i na jedno i na drugo.' Budi spreman biti prinesen kao žrtva paljenica, ili nositi onaj jaram koji se stavlja na tebe. I mi to osjećamo u svome životu, a ređenici i svećenici su na poseban način oni koji trebaju u tome prednjačiti.

Isus, kada kaže 'Jeste li spremni biti kršteni onim krstom kojim sam ja kršten' želi reći 'ako želiš mene slijediti moraš biti uronjen u moju nauku, moju patnju i u sve ono u što sam ja uronjen. Ne da gledaš svoje interese nego da gledaš interese koje ja gledam. Ako se, dragi ređenice, ne možeš uroniti u ono što Crkva naučava, u ono što ti evanđelje postavlja, ako si preambiciozan i tražiš sve ono što je od današnjeg svijeta, zapitaj se jesi li na pravom putu.

Kada je Isus čuo te upite apostola i njihove majke nije ih prekorio, nije ih izvikao, nije ih izvrijeđao, već je bio ljubazan i jednostavno im je htio pomoći, pokazati vlastitim primjerom. On im je bio vrlo iskren i rekao im da on nije vlastan dati nekome neko obećanje da bi ga privukao. Htio je prikazati realnost života i ništa nije htio uljepšati, već obećava jedino križ, 'Ako si ga spreman prihvatiti, tada možeš ići za mnom'. Nadalje, iako su ga toliko puta izdali, iznevjerili, Isus se nije razočarao, već uvijek ima povjerenja u ljude.

„Dragi ređenici, i vi ćete imati toliko mnogo prijatelja i ljudi koji vas okružuju, no vidjet ćete tijekom života sve manje će ih ostajati, kako budu dolazile različite prilike i napasti. Ako budete moćni imat ćete mnogo prijatelja, ako budete usamljeni i ne budete moćni tada će vas prijatelji napuštati, kao što se dogodilo i Isusu. I kada budu najteži trenutci, tada ćete biti sami pred Bogom, tada neka vam Bog bude mjera, da 'pijete iz one čaše koju je on pio i da se krstite onim krstom kojim se on krstio'.“

Biskup je nadalje pojasnio pojam kršćanske revolucije; Isus ne gleda po onim vrednotama koje su aktualne među ljudima. Isus neće ništa reći protiv vlasti, jer zna da je vlast na svijetu potrebna, da ljudi mogu biti usmjereni, ali ta vlast uvijek mora imati svoju mjeru i treba na vlasti imati dobre i poštene ljude. No, ta vlast je sasvim suprotna od Isusove vlasti, koja nije vladanje, nego služenje. Veličina je u služenju. Zato možemo reći da se mi ljudi bojimo i poštujemo one koji vladaju, ali volimo one koji služe. Zato, dragi đakoni, znajte biti voljeni od ljudi. Ako vas drugi budu voljeli tada znajte da služite. Isus ne gleda čovjeka po tome koliko je moćan, koliki su njegovi računi, kolike je škole završio nego koliko je drugim ljudima pomogao, to je jedino mjerilo koje Isus gleda i kojim mi trebamo pokazati što smo i tko smo.

Na kraju Isus kaže da je on došao služiti a ne biti služen, i dati otkupninu za druge. Kada pogledamo taj znakoviti izraz, što znači dati otkupninu, dati nešto onome koji nije zaslužio. Otkupnina se daje da bi se oslobodilo utamničena. Tako Isus daje za nas otkupninu jer smo u grijehu, želi nas odvesti od zla i želi nas ponovno privesti Bogu da budemo ponovno u njegovoj blizini.

I vi, dragi ređenici, uvijek se borite za svoje stado, nemojte gledati samo one koji su vam simpatični i one koji vas vole, koji vam govore sve dobro, nego borite se za sve duše i privedite ih Isusu Kristu. Znajte biti pastiri svih, ne samo nekih koji se vama sviđaju. To Isus Krist od nas traži.

Biskup je na kraju homilije pozvao sve prisutne da mole za ta tri nova đakona, da im Bog da snage da mogu biti dobri i poštteni svećenici, da mogu biti na ponos svojim roditeljima, rodbini i svojoj biskupiji. Najgore je kada se čovjek u nekome razočara, a pogotovo kada se razočara u svojoj djeci, zato i Crkva svakome povjerava i daje povjerenje, ali isto tako očekuje od tih osoba da ne izigraju povjerenje, jer povjerenje se teško dobiva ali vrlo lako se gubi. Neće u životu biti lako, biti će velikih iskušenja, ali znajte, imajte povjerenja u Boga i one koji vas vode. Bog upravo preko njih želi činiti dobro, zaključio je biskup te poželio ređencima da budu đakoni i svećenici po Imenu Isusa Krista.

CARITASOV KONCERT I PODJELA STIPENDIJA ZAKLADE „BLAŽENI MIROSLAV BULEŠIĆ“

U subotu, 3. prosinca 2016. godine, u sportskoj dvorani Pazinskog kolegija je održan šesti humanitarni koncert u organizaciji Caritasa Porečke i Pulske bisku-

pije. Ove je godine prihod koncerta bio namijenjen za kupnju bolničkih kreveta za potrebe palijativne skrbi Istarske županije. Kao i svake godine, koncert je po-

svećen jednoj značajnoj ličnosti istarske povijesti, pa je ove godine koncert nosio naziv „Istra bl. Francescu Bonifaciu“. Nakon koncerta podijeljene su stipendije Biskupijske zaklade „Blaženi Miroslav Bulešić“. Na 421 stipendista podijeljeno je 1.576.000 kuna.

Koncert je, pred prepunom dvoranom (računa se oko dvije tisuće posjetitelja), započeo himnom „Lijepa naša“ u izvedbi učenika Pazinskog kolegija.

Okupljenima se najprije obratio ravnatelj Caritas Porečke i Pulske biskupije, preč. Željko Zec, koji je podsjetio kako je to šesti koncert u organizaciji dijecezanskog Caritasa; dva su održana u Poreču u dvorani Žatika, a četiri u dvorani Pazinskog kolegija. Ravnatelj je naglasio važnost djelatnosti palijativne skrbi te potrebu pomaganja onima koji pate, ali i onima koji se o njima brinu. Spomenuvši stipendije, naglasio je nadu da će tih 158 učenika osnovne škole, 159 srednjoškolaca, 99 studenata te 5 doktoranata svojim marom i zalaganjem, ali i svojim budućim životom i djelovanjem znati opravdati dobivenu pomoć.

Usljedili su nastupi zborova koji su se predstavili s po dvije pjesme. Župni dječji zbor „Mali sv. Jurja“ iz Starog Pazina, zajedno s voditeljicom Vesnom Drndić otpjevao je pjesme „Malo mira“ i „Zagrljeni u duši“. Iz Labina su s voditeljicom Sabrinom Vidak došla dva zbora: Vokalna skupina „XL“ izvela je pjesme „Io credo in te Gesù“ i „Pssst, čuj“, a Dječji zbor „Minicantanti“ pjesme „Šapni mi Bože“ i „Caro Gesù ti scrivo“. Mali folklorasi Folklornog društva „Pazin“ pokazali su kako se istarska tradicijska baština voli i njeguje od malih nogu. Dječja sekcija malenih, uzrasta od 3 do 7 godina otplesali su tradicijske plesove „Raspa“ i „Sette passi“, a oni malo veći, uzrasta od 8 do 13 godina izveli su plesove „Cotić“ i „Balun“. Na mihu, harmonici i bajsu pratili su ih Marko Pernić i Guido Fabris. Dječji zbor „Sveti Peregrin“ iz Umaga s voditeljima Snježanom Kruhac i Draganom Purišićem izveo je „O ljubavi ja pjevam“ i „Dođite k meni umorni“. Dječji zbor Osnovne škole Vladimira Gortana iz Žminja s voditeljicom Anđelom Damjanić otpjevao je pjesme „White Christmas“ i „Žminjski turan“, koju je prije više desetljeća napisala tada učenica, Zdenka Matika. Pjesma je postala svojevrsna ikona dječjeg dijalektalnog izričaja ove sredine gdje se zahvaljujući aktivnosti Čakavskog sabora to izuzetno njeguje, a uglazbila ju je Anđela Damjanić. Zbor „Harfa svetog Nicefora“ iz Pićna s voditeljicom Andreom Udovičić izveo je pjesme „Predivan Bog“ i Duše Sveti, dobrodošao“. Učenici Pazinskog kolegija, uz voditeljicu Paulu Jurman, izveli su tradicijsku skladbu „Naranča“ te pjesmu „Daj mi ruku“ uz zanimljivu instrumentalnu pratnju gitare i ukulele. Dječji župni zbor „Marijine zvjezdice“ iz Svetog Petra u Šumi s voditeljem Mauricijom Zovićem predstavio se pjesmama „Din Dan

Don“ i „Rodilo se dite“, koja je popraćena originalnom koreografijom. Trideset pjevača malog župnog zbora „Nar“ iz Lindara, čiji su nastup zajedno pripremili Martina Franković, Matea Mijandrušić, Gordana Androšić, Gvido Fabris, Marina Gojtanić i Stefano Fabris, izveo je, uz pratnju bubnja, kahona, gitare, violine i klavijature, pjesme „Mali bubnjar“ i „Naš Bog je velik“. Pazinski dječji zbor „Krijesnice“ s voditeljicama Paulom Jurman i Marinom Marušić, predstavio se pjesmama „Oj Isuse“ i „Mi želimo uzdić Isusa“. Posljednji je nastupio dječji zbor „Tarski tići“ iz Tara, koji je uz voditelje Anu Cukrov i Franka Kodana izveo pjesme „Velik si“ i „On je vladar svih vladara“.

Nakon dječjih zborova na pozornicu je stupila grupa „Oton“ iz Pule koja je svoje glazbeno umijeće a napose strast prema glazbi pokazala pjesmama „Dubine“, „Tebi prepuštam sve“ i „Isus je Gospod“.

Caritasov godišnji koncert redovito je posvećen nekoj od značajnih ličnosti istarske povijesti. Ove godine koncert je nosio naziv „Istra blaženom Francescu Bonifaciu“, povodom 70. obljetnice njegove mučeničke smrti. U sklopu koncerta voditeljica gospođa melita Gržić Pincin je pročitala izlaganje o blaženom Bonifaciu koje je pripremio vlč. mr. Ilija Jakovljević, priređivač prve knjige o blaženiku na hrvatskom jeziku.

Po završetku glazbenih nastupa obznanjeno je kako je od prodaje ulaznica sakupljena 51.000 kuna, na što je biskupija dodala još 30 tisuća kuna. Okupljenima se kratko obratio porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša koji je izrazio zahvalu svima koji se svakodnevno brinu za bolesne i potrebite, napose za terminalne pacijente. Biskup je ček sa sredstvima donacije uručio dr. Anti Ivančiću, ravnatelju Istarskih domova zdravlja, koji je rekao da je ta donacija veliko iznenađenje, te najavio kako će ta sredstva omogućiti nabavku trideset posebnih bolničkih kreveta kakvi su potrebni u palijativnoj skrbi, te da će time potreba za tim krevetima biti pokrivena u potpunosti. Dr. Ivančić je kratko podsjetio kako je sustavno djelovanje palijativne skrbi u Istarskoj županiji započelo pred desetak godina, te da prosječno godišnje brinu za oko 1500 pacijenata.

Program je odlično vodila urednica Radio Istre, gospođa Melita Gržić Pincin. Koncert i podjelu stipendija medijski su popratili brojni nacionalni, regionalni i lokalni mediji.

Nakon koncerta u zgradi Pazinskog kolegija podijeljene su stipendije Zaklade „Blaženi Miroslav Bulešić“ učenicima osnovnih i srednjih škola, studentima i doktorandima. Ove godine podijeljeno je 421 stipendija: 158 stipendija učenicima osnovne škole, 159 stipendija za srednjoškolce, 99 studentskih stipendija te pet stipendija za doktorande. Učenici osnovne škole

ove su godine dobili 2.500 kuna, srednjoškolci 4.000, studenti 5.000, a doktorandi po 10.000 kuna.

Biskupijska zaklada „Blaženi Miroslav Bulešić“ osnovana je 2014. godine i njome upravlja Caritas Porečke i Pulske biskupije. Stipendije su namijenjene djeci iz obitelji slabijeg imovinskog stanja, a osim uobičajene dokumentacije traži se i potvrda župnika. Prve su godine dodijeljene 104 stipendije, druge godine 240, a ove je godine Biskupija kroz 421 stipendiju donirala sveukupno 1.576.000 kuna.

Ove godine bilo je i više donatora nego li prošle godine. Svoj dar dali su pojedinci, tvrtke i župe: dr. Dubravka Rački Grubiša, Sandra Krtalić, Jasna Vinčić, Albina Sirotić, Barbara Kuharić, Marli Gonan Božac, Rafaela Rabar, Monika Mališa, mons. Ivan Milovan, biskup u miru, Exportdrvo projekti, Župa Stari Pazin, Župa Sveta Lucija Pazinska, Župa Rabac, Župa Plomin, Župa Rakalj i Krnica, Župa Sveti Martin, Župa Kršan, Župa Trviž, Župa Motovunski Novaki, Župa Gornji Labin, Župa Poreč, Župa Funtana, Župa Višnjan, Župa Donji Labin, Župa Kaštelir, Župa Nova Vas i Tar, Župa Žminj i N.N.

EKUMENSKA DIMENZIJA KATOLIČKOG VJERONAUKA

U organizaciji Katehetskog ureda Biskupije Porečke i Pulske i voditelja županijskih stručnih vijeća, u subotu, 3. prosinca 2016. održan je u Pazinu, u dvorani Pazinskog kolegija, sastanak Stručnih vijeća vjeroučitelja Istarske županije. Tema ovogodišnjeg adventskog susreta vjeroučitelja naše Biskupije bila je ekumenska dimenzija katoličkog vjeronauka, a predavač je bio cijenjeni prof. dr. sc. Jure Zečević, pročelnik katedre ekumenske teologije Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i istaknuti ekumenski djelatnik. Nakon uvodne molitve i pozdrava predstojnika Katehetskog ureda vlč. Luke Pranjica šezdesetak okupljenih kako osnovnoškolskih tako i srednjoškolskih vjeroučitelja promišljalo je o problematici ekumenizma u kontekstu katoličkog vjeronauka.

Svaki novorođeni biva oblikovan iz svoje okoline. Hoće li netko zavoljeti Boga, ovisi kakva je njegova okolina, ovisi što ugrađujemo u toga čovjeka. Uloga vjeroučitelja, katehete, suvremenog „misionara“ - vjerovjesnika u društvu danas je nezamjenjiva i odgovorna, istaknuo je u uvodu svoga predavanja dr. Zečević. Nadalje, u svom iscrpnom i primjerima bogatom predavanju, govorio je o odgoju i obrazovanju za ekumenizam, dijalog, suživot i kako se odražava nedostatak odgoja za ekumenizam, dijalog i suživot, odnosno koje su posljedice ako nema ekumenske dimenzije odgoja. Što je naš katolički (vjero)nauk u pogledu drugih, drugačijih? Svaki se čovjek može spasiti bez vjere u Isusa Krista, ali je također naš katolički nauk da se nitko ne može spasiti bez Isusa Krista, bez njegove božanske naravi nema izbjavljenja, podsjetio je Predavač. Svaki autentični Kristov učenik neizbježno je i „ekumenist“. Svi koncilski i postkoncilski pape XX. stoljeća su „ekumenski“, ispovijedaju ekumenski identitet. Pitanje jedinstva Crkve i ekumenizma kao nastojanja da se to jedin-

stvo usavrši i upotpuni nije rubno teološko pitanje, već pitanje dosljednog nasljedovanja Isusa Krista. Predavač je govorio i o problematici nejedinstvenog stava prema ekumenizmu pravoslavnih teologa i/ili episkopa. Pravoslavni nemaju opći, zajednički kodeks zakona cijeloga pravoslavlja, već vlada proizvoljnost. Tako poznati grčki pravoslavni teolog Zizijulas piše: »... Do ovog časa ostaje otvoreno pitanje: sudjeluju li pravoslavni u Ekumenskom pokretu, ne priznavajući nikakvu eklezijalnost svojim inoslavnim partnerima, ili, pak, indirektno dopuštajući da eklezijalnost kod njih u nekom vidu postoji. Neki krajnje konzervativni pravoslavni odbacuju korištenje termina ‘Crkva’ za bilo koje druge grupe izvan Pravoslavne crkve, dok drugi dopuštaju takvu primjenu, podrazumijevajući pritom da se riječ ‘crkva’ koristi u svojstvu samonazivanja inoslavnih, a ne upotrebu te riječi od strane samih pravoslavni za označavanje tih grupa. Drugim riječima, pojam ‘crkve’, kada se primjenjuje od strane pravoslavni na nepravoslavne zajednice, nema ono isto ekleziološko značenje, kao u slučajevima kada se primjenjuje od strane pravoslavni na njihove vlastite zajednice. U tom slučaju ‘Crkva’ može označavati sve poželjno: od ‘nepotpune’ ili ‘nedovoljne’ do potpuno izvaneklezijalne stvarnosti.«

Za nas je važno držati se nauka Crkve. Unitatis redintegratio, br. 4 kaže: “Pod ekumenskim gibanjem razumijevaju se djelatnosti i pothvati što se pokreću i usmjeravaju prema promicanju kršćanskog jedinstva”. Predavač je također podsjetio na terminološko značenje pojmova, njihov razvoj i istoznačnice. Ekumenizam dolazi od grčke riječi “oikos” što znači kuća, zajednički dom; “oikumene” je stari grčki naziv za sav u ono vrijeme naseljeni i poznati dio svijeta. “Ekumensko” je ono što je objedinjeno u “svesvjetsko”, “svepoće”. U Bibliji, u Novom Zavjetu ekumena (oikumene) je područje djelovanja, rasta i širenja Crkve,

mjesto, odnosno prostor gdje Crkva živi i kome ima navijestiti Kristovu radosnu vijest o spasenju (evanđelje). Oikumena danas je cijeli svijet.

Po pitanju jedinstva dr. Zečević je istaknuo da postkoncilski pape izričito izjavljaju da je ono što nas povezuje, po čemu smo jedno, veće od onoga što nas razdvaja, te da je primjerenije i točnije druge kršćane opisivati po onome što je veće tj. jedinstvo, negoli po onome što je manje, tj. razdvojenost. Naime, ne samo katolici nego i svi drugi kršćani izričito ispovijedaju Nicejsko-carigradsko vjerovanje u kojem kazuju da vjeruju »u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Cr-

kvu«. Jedinstvo nije nikada do kraja prekinuto, ono je narušeno, načeto, ali ne prekinuto. Ekumenizam je stvarnost koja se i u ovom trenutku živi, rekao je Predavač. Ekumenska dimenzija odgoja u katoličkom vjeronauku ne smije izostati. Odgojeni kao sijači dobra i suživota pozvani smo tako odgajati nove generacije, zaključio je dr. Zečević.

Nakon predavanja i tematske rasprave te obavijesti iz Katehetskog ureda u drugom dijelu adventskog susreta vjeroučitelji su imali priliku za svetu ispovijed nakon čega je slavljena sveta misa koju je također predvodio dr. Jure Zečević, karmelićanin.

BOŽIĆNO PRIMANJE U BISKUPSKOM ORDINARIJATU U POREČU

U subotu, 17. prosinca 2016. godine, u Biskupskom ordinarijatu u Poreču održano je božićno primanje za svećenike, redovnike i redovnice Porečke i Pulske biskupije, načelnike i gradonačelnike istarskih gradova i općina te predstavnike institucija.

U ime svećenika, redovnika i redovnica Biskupu se obratio generalni vikar mons. Vilim Grbac i zahvalio na pozivu. „Mi i ove godine doživljavamo prijem kao zajedništvo, znak dobre volje s Vaše strane da na pravi način doživimo Božić i božićne blagdane. Želimo i sa svima onima koji vode javne poslove u našoj Porečkoj i Pulskoj biskupiji i zajedno s Vama na poseban način doživjeti ove božićne blagdane, da doista u nama zaživi i probudi se ono najplemenitije i najbolje. Jedino na taj način, u zajedništvu, suživotu, međusobnom poštovanju i ljubavi možemo taj mir, ljubav i dobrotu dijeliti s našim zajednicama, obiteljima, sa svima...“ rekao je mons. Grbac. „Upravo stoga Vam želimo zahvaliti za sve dobro što ste učinili tijekom ove godine koja je pri kraju. Hvala Vam za dobre savjete, na svemu dobrom što se nastojali činiti. Pred nama je još jedna važna godina za našu Porečku i Pulsku biskupiju, u kojoj ćemo se spomenuti važnih obljetnica: 70. obljetnice uspostave Pazinske administrature, 40. obljetnice jedinstva Crkve u Istri i 70. obljetnice mučeništva bl. Miroslava Bulešića. Sve će to, vjerujemo, biti na dobrobit naše Porečke i Pulske biskupije. S tom vjerom, nadom i željom da Vas Bog prati i u novoj godini, da blagoslovi Vaš trud, napor, i sve dobro koje ćete činiti želim Vam čestit Božić i obilje Božjega blagoslova.“ - zaključio je generalni vikar.

U ime načelnika općina, gradonačelnika i predstavnika civilnog sektora te župana Valtera Flega, koji nije nazočio skupu, biskupima i svećenicima se obra-

tio gradonačelnik Pazina gospodin Renato Krulčić: „Zahvaljujem na Vašem pozivu, već četvrtu godinu, da pred Božić i Novu Godinu rezimiramo i naglasimo dobru suradnju između Biskupije i organa upravljanja u Istarskoj županiji. Posebno mi je zadovoljstvo tu zahvalnost izraziti ispred grada Pazina koji ove godine slavi 750. obljetnicu župne crkve sv. Nikole i koju smo lijepo zajedno obilježili. Želim da tu suradnju nastavimo i u idućim godinama“, naglasio je gradonačelnik Krulčić, te svima poželio sretan i blagoslovljen Božić te dobru, poslovno uspješnu, obiteljski sretnu i zdravu novu godinu.

Biskup Dražen Kutleša se na kraju zahvalio svima na odazivu. „Razmišljajući o tome što bih ovom prigodom rekao došao mi je na um događaj iz Svetog pisma o tri mudraca. Ako pogledamo jednog običnog čovjeka možemo vidjeti da je on jedan običan putnik na ovoj zemlji, a cijeli njegov život jest jedno putovanje. Znamo, kada čovjek krene na putovanje, mora imati početak i cilj svoga putovanja. Mi se možemo danas zapitati, ali i cijelo društvo, imamo li mi svoj cilj. Kada postavimo to pitanje tada mnogi ne znaju odgovor gdje i kamo idu. Postavljamo i sami sebi to pitanje, jer se nalazimo na putu tame i lutanja, gdje ne znamo što i kako činiti. Jedan filozof je lijepo rekao, da današnje društvo živi u jednom stanju gdje, kada se govori o smislu čovjekova života, tada se kaže da nema smisla o tome raspravljati jer smisao ne možemo dokučiti, ne možemo dokučiti onostranost. Jednostavno, ostaje jedna dobra nada o čemu možemo raspravljati i diskutirati. Drugi će reći da je sve prolazno i nema nikakvog smisla. No, ja bih podsjetio upravo na ona putovanja koja su se u ovo vrijeme dogodila, kada je Isusova obitelj iz Nazareta otišla u Betlehem, kada su mudraci iz daleka vođeni zvijezdom došli do Betlehema i kada je

sam Isus sa svojom obitelji opet morao bježati u Egipat. Možemo reći da su ti događaji putovanja koja simboliziraju i cijeli naš život. Mi trebamo svi slijediti svoju zvijezdu, iako možda nekada i ne vjerujemo koliko treba, ali ta zvijezda i taj zdravi čovjekov um i njegova savjest čovjeka vode do spoznaje onoga što je bitno i što je pravi smisao čovjekova života ovdje na zemlji.

Obično, taj smisao upoznaju jednostavni, pošteni ljudi koji znaju što i kako činiti u svom životu.“ Upravo u tom duhu mons. Kutleša je biskupu u miru mons. Ivanu Milovanu, svećenicima, redovnicima i redovnicama te načelnicima i gradonačelnicima i predstavnicima institucija zaželio sretan i blagoslovljen Božić.

PROSLAVA BOŽIĆA U POREČU

Mons. Dražen Kutleša, porečki i pulski biskup predvodio je na svetkovinu Božića misu Polnočke i danju misu u porečkoj prvostolnici uz koncelebraciju katedralnog župnika preč. Milana Zgrablića, kancelara biskupije preč. Sergija Jelenića te još tri svećenika.

I mi danas živimo u nekim paradoksima kao što su i tada živjeli ljudi koji su čekali Spasitelja, Mesiju, ali kada je došao nisu ga prepoznali i nisu ga htjeli primiti u svoju kuću. Mi ga danas ne želimo primiti u svoje srce. Mi danas u toplim domovima slavimo rođendan jednoga beskućnika, Isusa Krista. To su pitanja po kojima se možemo zapitati jesmo li mi drugačiji od tih ljudi koji su živjeli u Isusovo vrijeme.

Glavne poruke Božića mons. Kutleša je prikazao stavivši naglasak na pojam traženja Boga, traženje istinskog smisla vlastitog života kroz osobni susret sa malenim djetetom Isusom, a ukazao je na to kroz putovanje tri kralja. Od različitih osoba koje se pojavljuju u opisu Isusova rođenja mi se naravno lakše identificiramo sa onima pozitivnima, sa mudracima koji su došli iz daleka. Oni su, istražujući, shvatili da se treba roditi novi kralj, i slijedili su tu svoju zvijezdu, svoju ideju, tražili su taj smisao, znali su da čovjek mora živjeti za nešto više od materijalnog koje je prolazno, i znali su da čovjek kad-tad mora opravdati razloge svoga bivstvovanja. Oni su, vođeni tom idejom krenuli na dalek put slijedeći zvijezdu. Osjećali su da trebaju krenuti, da trebaju naći svoj smisao. I danas ima ljudi koji slijede neku svoju ideju, a vrlo često tek nakon njihova života shvatimo da su bili veliki i da su činili velike stvari. Upravo poput roditelja koji upozoravaju svoju djecu na nešto loše i opasno, no djeca to često shvate tek mnogo kasnije. Mudraci u svojoj potrazi dolaze do Jeruzalema i ondje traže, ne ustručavaju se, da im se protumači gdje bi se trebao roditi Kralj. Čude se kako im ti ljudi tako pametni a tako hladni ne žele pronaći toga Isusa Krista.

Osobni susret ih mijenja, kao što i danas susret sa malim Bogom, malim djetetom koje svatko može ra-

zumjeti, mijenja svakoga čovjeka. Oni traže Spasitelja i nalaze ga u malome čovjeku. Možda su očekivali da će taj Spasitelj biti u velikim dvorima, no jednostavno prihvaćaju činjenicu i žele taj susret. Obradovali su se radošću veoma velikom jer su našli to predragocjeno blago koje su tražili. A jesmo li mi u svome životu našli to blago, možemo se i mi zapitati? Ili nam Božić služi samo za izmjenu darova i vanjsko slavlje, no ne usudimo se proniknuti dublje u sebe, da ne bi vidjeli da smo promašili cilj svoga života. Vrhunac njihovog susreta sa novorođenim Isusom je klanjanje pred Bogom i najzad darivanje, nadasve darivanje sebe, naglasio je mons. Kutleša. I mi smo danas pozvani da svojoj braći darujemo sebe i ono što imamo, što nam je Bog dao. Isus se susreće u darivanju.

Danas je upravo nedostatak tog darivanja sebe drugima, zbog općeprisutnog egoizma uzrok svih kriza, ishodište grijeha. Svi žele imati više pod svaku cijenu, ne gleda se treba li drugome pomoći da mu u životu bude bolje. Mons. Kutleša je naglasio i licemjerje današnjeg društva, govorimo kako je lakše darivati, no činimo suprotno. Isus pred Pilatom biva pitan što je istina? Svaki od nas treba u svome srcu odgovoriti što je Istina za mene, tko je Isus Krist, jesam li ga susreo? I jesam li ga svojim ponašanjem otjerao iz svoga mjesta, iz svoga srca?

Božić je poticaj da svatko od nas ispita svoju savjest, tko sam, što sam i kamo idem te koji je smisao moga života, kao čovjeka, kao vjernika sa svim svojim ulogama u društvu. Ako se budemo ponašali i činili kao što je činilo to malo dijete, svima će biti bolje i svi ćemo u životu živjeti bolje. Isus Krist je izbor, no onako kako čovjek u životu izabere tako će mu biti. Molimo Isusa da nam da snage da možemo biti pravi vjernici, da, iako padnemo da se znamo dignuti i krenuti iz početka, jer život ima smisla i neka nas odvede do Vječnosti sa Gospodinom.

Misno slavlje pjevanjem je uzveličao katedralni zbor pod ravnanjem Marija Eterovića.

In memoriam:

MONS. IVAN BARTOLIĆ

Mons. Ivan Bartolić, umirovljeni svećenik Porečke i Pulske biskupije, kanonik prepozit Porečkog stolnog kaptola sv. Mavra, osnažen sakramentima, blago je u Gospodinu preminuo, 29. listopada 2016. godine u Svećeničkom domu u Puli u 96. godini života i 71 godini svećeništva.

Mons. Bartolić rođen je 27. svibnja 1921. kršten je dan kasnije, 28. svibnja u župnoj crkvi u Karojbi. Potječe iz skromne i pobožne obitelji. Nakon osnovnoškolskog obrazovanja u rodnom kraju, školovao se u Italiji i Sloveniji. Za svećenika je zaređen 26. svibnja 1945. godine u mjestu Pordenone u Italiji.

U godinama poraća, nakon mučeništva bl. Miroslava Bulešića, i mons. Bartolić je doživio napade iz vatrenog oružja na župnu kuću u mjestu Sv. Ivan od Šterne gdje je tada živio. Od 1953. do 1962. obnašao je službe odgajatelja, prefekta i profesora glazbe u Pazinskom sjemeništu. Nakon toga bio je župnikom u raznim župama središnje Istre, Tinjanu, Bermu, Pazinu te naposljetku u Lindaru, a u svim je župama ostavio trag svog neumornog rada kako na materijalnoj obnovi sakralnog prostora i župnih kuća, tako i na duhovnoj izgradnji župne zajednice. U Lindaru, župi iz koje je otišao u mirovinu, bio je župnikom više od 30 godina, a za zasluge i doprinos u tom kraju nagrađen je Poveljom (1999.) i Plaketom (2013.) Grada Pazina.

Cijeloga života bavio se glazbom, dugi niz godina bio je pročelnik dijecezanskog Vijeća za liturgiju i crkvenu glazbu, sudjelovao je u uređivanju najvažnijih glazbenih izdanja u Istri, a autor je i najizvođenije mise na području Porečke i Pulske biskupije. Posljednju skladbu, "Himnu Lindaru" skladao je u svojoj 95. godini, čime se je, kako je zapisao, htio oprostiti od te župe gdje je proveo dugi niz godina.

Godine 1963. izabran je među kanonike Porečkog stolnog kaptola, a 1984. imenovan je monsignorom kapelanom Njegove Svetosti Ivana Pavla II. Primio je i papinski blagoslov od pape Benedikta XVI. prigodom 90. godine života i 66 godina misništva, 27. svibnja 2011.

Sprovodnu misu za mons. Ivana Bartolića predvodio je porečki i pulski biskup, mons. Dražen Kutleša u zajedništvu s tridesetak svećenika, 31. listopada 2016. u Lindaru. Sprovodni obred u pokojnikovoj rodnoj župi, u Karojbi, predvodio je biskup u miru, mons. Ivan Milovan.

Mons. Kutleša je u prigodnoj homiliji podsjetio kako je smrt razdvajanje duhovne vrednote od tjelesne raspadljivosti, duhovna nevidljiva zbilja jest nevidljiva i neraspadljiva i nakon smrti, tjelesna se stvarnost rastvori čim se od nje duh razdvoji. Ako smo u ovome propadljivom svijetu i raspadljivu tijelu pravedno mislili, govorili i postupali dobro to nam je garancija da smo pod zaštitom Svevišnjega u Ruci Božjoj. Zato na dan suda duša pravednikova ne samo da ne osjeća muku nikakvu nego joj se uzvrća nagradom pravednosti. „Očima se bezbožničkim čini da oni umiru, i njihov odlazak s ovog svijeta kao nesreća; i to što nas napuštaju kao propast, ali oni su u miru. Ako su, u očima ljudskim, bili kažnjeni, nada im je puna besmrtnosti.“, citirao je biskup te nastavio pojasnivši da se na smrt može gledati sa dva gledišta. Jedan je pogled nevjernički, to je onaj koji smatra čovjekov odlazak sa ovoga svijeta propašću zato što ne vjeruju da postoji besmrtna duša sa vječnim životom. Drugi je način gledanja kršćanski, vjernički. Takav čovjek smatra i vjeruje da Bog ljude nakon njihove smrti zove na svoj sud da im dodijeli što su zaslužili, ako su u ovom životu činili dobro da ih nagradi vječnim dobrima, takvi umiru u miru, a ne u nesreći i propadljivosti. A ako su činili zlo, i opredijelili se za život bez Boga, takvi se osuđuju na život Vječnih dobara.

Naš pokojni brat mons. Bartolić bio je vjernik, kršćanin, bogoslov, svećenik, odgojitelj i glazbenik. Crkva u Istri u onim teškim vremenima zadobila je u novome misniku vrijednoga radnika u vinogradu Gospodnjem. Upravo onakva kakvog su ga poglavari odgajali za svećeničku službu: ozbiljna, ugodna, socijalna, razumna, iskrena, pobožna, valjana i radina. Sve je radio kao poslušnik i pobožnik Božji koji je ozbiljno vjerovao ono što je kao svećenik činio i s ljubavlju činio ono u što je duboko vjerovao. Mi duboko vjerujemo da je milosrdni Bog vjernoga slugu svoga monsignora Ivana pozvao k sebi da svu vječnost gleda

u lice Božje. Naš subrat, mons. Ivan, cijeloga je svoga vijeka bio spreman na svaku žrtvu, a u posljednjih nekoliko godina to je malo muke proživio u bolesti u Svećeničkom domu u Betaniji, podnoseći bolest, te položio mirno, strpljivo i predano svoj duh.

Po završetku misnog slavlja prikaz života i djelovanja pokojnika izrekao je generalni vikar biskupije mons. Vilim Grbac. U ime nekadašnjih đaka Pazinskoga sjemeništa od mons. Bartolića oprostio se je mons. Nikola Radić, iz Krčke biskupije, koji ga je 1961. naslijedio u odgovornoj službi sjemenišnog odgojitelja u Pazinskom sjemeništu. U ime župljana Župe sv. Mohora i Fortunata, i svih ostalih župa kojima je pokojnik upravljao oproštajnu riječ izrekao je Nikola Lovrinić. I na kraju je lindarski župnik pročitao pismo kojim je pokojni monsignor popratio vlastoručni notni zapis „Himne Lindaru“ koji je poslao zboru. Lindarski zbor je potom po prvi puta otpjevao tu himnu.

Nakon sprovedne mise lijes je u procesiji otpraćen do vozila kojim je odvezen na mjesno groblje u Karojbi, pokojnikovoj rodnoj župi. Sprovedni obred je ondje predvodio biskup u miru, mons. Ivani Milovan.

Poštovanog pokojnika preporučamo u spomen i molitve.

Počivao u miru Božjem!

VLČ. STJEPAN CVITIĆ

Poštovana rodbino, cijenjeni svi koji ste okupljeni na ispraćaju pok. svećenika Stjepana Cvitića!

Dozvolite mi da Vam u ime biskupa ordinarija Dražena, u ime svećenika, redovnika i redovnica Porečke i Pulske biskupije izrazim najiskreniju sućut.

Ovo je trenutak da se sa nekoliko riječi osvrnemo na njegov životni put. Vlč. Stjepan je rođen 15. prosinca 1935. godine u mjestu Cvitići, župa Sveti Ivanac nad Rašom, od oca Filipa i majke Santine r. Benažić, upisan u matice pod imenom Josip, Stjepan. Odrastao je u skromnoj, siromašnoj obitelji, ali obitelji u kojoj se molilo i nastojalo dosljedno širiti vjeru.

Osnovnu školu pohađao je u Sutivancu, a gimnaziju u Pazinskom sjemeništu gdje je maturirao 1955. Kroz cijelo to vrijeme pomagao je župniku Zafranu, ali i predajući vjeronauk djeci u rodnoj župi učeći ih pjevanju i sviranju. Nakon što je neko vrijeme boravio u internatu u Pazinu, biskup Nežić ga prima među kandidate za svećeništvo.

Nakon završetka teologije zaređen je za svećenika 21. kolovoza 1960. godine u Pulskoj katedrali. Mladu misu slavio je 4. rujna 1960. godine u Sutivancu. Kao mladomisnika biskup Dragutin Nežić ga šalje na ispomoć župniku u Buzet. Dana 8. svibnja 1961. biskup ga imenuje župnikom župe Gologorica, a pomaže i u župama Krbune, Tupljak i Grobnik. Godine 1967. preuzima župe Vrh i Račice, gdje je djelovao 6 godina. Nakon toga 12. kolovoza 1973. biskup ga imenuje župnikom Hreljića i Filipane gdje služi do umirovljenja 13. rujna 2010. godine. Nakon toga boravi u svećeničkom domu „Betanija“. Tu je blago u Gospodinu preminuo 27. prosinca 2016. Mi vjerujemo da su na dlanu ruke Gospodnje zapisana sva njegova dobra djela, sve njegove životne žrtve i da mu pravu nagradu daje Bog kome je cijeli svoj život nastojao služiti. Pa ipak, i mi osjećamo potrebu izraziti zahvalnost za sve što je kao svećenik činio i nastojao činiti, posebno u župama koje su mu bile povjerene. Treba izraziti zahvalnost u ime svih kojima je svojom riječju nastojao prenijeti duh vjere; u ime svih koji su u susretu s njime pronašli utjehu i ohrabrenje, i u ime svih koji su doživjeli milost sakramenata po njegovim svećeničkim rukama. Treba izraziti zahvalnost i svima koji su mu bili od pomoći tijekom njegovog života, a posebno u vrijeme njegove bolesti, i boravka u svećeničkom domu Betanija.

Svima nama koji smo ga imali priliku upoznati ostati će pred očima njegov vedar lik, njegovo nastojanje da dosljedno živi svoju službu u skromnosti i jednostavnosti svećeničkog života. Ostati će nam u trajnom sjećanju i njegov osjećaj za radost i humor koje je uvijek nastojao podijeliti sa svima s kojima se susretao. Vjerujemo da će i na nebu susresti nekoga i razmijeniti koji radostan događaj iz ovozemnog života. Sam je rekao da ima jedan dar koji nije zaslužio niti postigao, a to je „da je svima bio prijatelj, da nikada nikoga nije mrzio i da je uvijek molio za one koji su ga uvrijedili.“ Neka po tom daru i Bog koji je ljubav i milosrđe bude nagrada pok. svećeniku Stjepanu za sve dobro koje je u vrijeme svog života učinio.

Neka mu nagrada bude Nebesko Kraljevstvo.

Oproštajni govor mons. Vilima Grpca, generalnog vikara na sprovodnoj misi.

